

Η ΚΑΒΟΥΤΡΑ ΚΙΣΣΑ

(¹Ιδε σελ. 35)

ΤΟ ΣΦΑΛΜΑ ΤΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑ

ΔΙΑΔΟΓΟΣ

[¹Η σκηνή ἐν Θεσσαλονίκῃ]

ΠΑΤΗΡ. Διατί ἀπόψε, Λεωνίδα, δὲν ἔρχεσαι νὰ σε φιλήσω καὶ νὰ πᾶς νὰ κοιμηθῆς;

ΛΕΩΝΙΔΑΣ (Πλησιάζων). Πατέρα...

ΠΑΤΗΡ. Διατί δὲν ἔρχεσαι; ... τί ἔχεις;

ΛΕΩΝΙΔΑΣ (Μὲ δακρυσιμένα ὄμματα). Δὲν εἶμαι ἀξίος... πατέρα.

ΠΑΤΗΡ (Μὲ σοβαρὰν φωνήν). Δὲν εἶσαι ἀξίος; τί ἔκαμες;

ΛΕΩΝΙΔΑΣ (Δακρύζων περισσότερο). Δὲν μὲν εἶπες; πατέρα, νὰ περιπατῶ ἥσυχά εἰς τὸν δρόμον... καὶ νὰ μὴν πειράζω κενύνα; ...

ΠΑΤΗΡ (Μὲ ἀνοπομονησίαν). Αἶ, λοιπόν;

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ἐγὼ... ἐπιάσθηκα εἰς τὸν δρόμον... μ' ἓνα παιδί...

ΠΑΤΗΡ (Σηκονόμενος ἐπάνω). Ἐπιάσθηκες μ' ἓνα παιδί; ...

ΛΕΩΝΙΔΑΣ (Μὲ τρέμουσαν φωνήν). Ναι... πατέρα...

ΠΑΤΗΡ. Μέσα εἰς τὸν δρόμον, καὶ σε εἶδαν ἄνθρωποι, καὶ σ' ἐγνώρισαν;

ΛΕΩΝΙΔΑΣ. Ναι... πατέρα...

ΠΑΤΗΡ (Μὲ ὀργήν). Καλὰ εἶπες ὅτι εἶσαι ἀνάξιος; νὰ σε φιλήσω, φύγε ἀπ' ἐμπρὸς μου!

ΛΕΩΝΙΔΑΣ (Ἀναχωρεῖ κλαίων καὶ σπογγίζων τὰ ὄμματα τοῦ).

ΠΑΤΗΡ (Φωνάζων αὐτόν). Ἔλα ἐδῶ!

ΛΕΩΝΙΔΑΣ. (Ἐπιστρέφει).

ΠΑΤΗΡ. Διατί ἐμάλωσες μ' αὐτὸ τὸ παιδί;

ΛΕΩΝΙΔΑΣ (Μὲ φωνήν κινημένην εἰς τὰ δάκρυα). Νά... πατέρα... ἐγυρνοῦσα ἀπὸ τὸ σχολεῖν με ἄλλα παιδιὰ... ἔς τὸν δρόμον ἀπαντήσαμε τὰ βουλγαρόπαιδα καὶ ἐβγαίνουν ἀπὸ τὸ σχολεῖό τους... ἐν ἀπ' αὐτά, τὸ μεγαλύτερο, πετειέται καὶ λέγει: «Κόττα 'κεῖ μου-

τρα που θέλουν και την Μακεδονία! η Μακεδονία είναι για την Βουλγαρία δέν είναι για την βρωμο-Ελλάδα...» Τότε...

ΠΑΤΗΡ (Με ήσυχο κάπως φωνή). Τότε;

ΛΕΩΝΙΔΑΣ. "Ω... πατέρα... συχώρεσέ με... τότε πετειμάρι εμπρός σου.— Πάρ' τὸ λόγο σου πίσω! τοῦ λέγω — Πίσω; μου λέγει αὐτός; ἀμή δέ; νά! το ξαναλέγω; βρωμο-Ελλάδα!... Τότε μου ἀναψε τὸ αἷμά μου... δέν συλλογίσθηκα ποῦ ἤμουν, δέν συλλογίσθηκα τίποτε... συχώρεσέ με πατέρα... πετῶ τὰ βιβλία μου χύνομαι καὶ τὸν πιάνω ἀπὸ τὸν λαιμό... μὲ πιάνει καὶ αὐτός... ἦταν μεγαλειτερός μου... μὲ γὰρ ἐνοιωθὰ μὲ δύναμι μέσα μου νά τον νικήσω γιατί ὕβρισε τὴν Ἑλλάδα... μου φαινότανε πὼς πολεμῶ γιὰ τὴν Πατρίδα... τὸν ἐβρόντηξα χάμου, ἔβαλα τὸ γόνατό μου πάνω ἔς τὸ στήθος του, καὶ ἔσφιξα τὸν λαιμό του... ἄχ... συχώρεσέ με, πατέρα...

ΠΑΤΗΡ (Με ἐνδιαφέρον). Καὶ ἔπειτα;

ΛΕΩΝΙΔΑΣ. Πὲς πὼς ἡ Μακεδονία εἶνε Ἑλληνική! τοῦ λέγω. Δέν ἔλεγε τίποτε.— Πὲς γιατί σ' ἐπιβία τοῦ λέγω... ἤμουν ἀλλοιότικος, δέν εἴξερα τί ἔκανα...

ΠΑΤΗΡ (Με πολὺ ἐνδιαφέρον). Λοιπὸν;...

ΛΕΩΝΙΔΑΣ. Τότε αὐτὸς μὲ γαργαριστὴ φωνὴ λέγει: «Ἡ Μακεδονία εἶνε Ἑλληνική!» Πὲς Ζήτω ἡ Ἑλλάς! τοῦ λέγω. «Ζήτω ἡ Ἑλλάς!» λέγει πάλι μὲ ἴδια φωνὴ τότε τὸν ἀψαχά κ' ἐσηκώθηκε ἔπηρα τὰ βιβλία μου καὶ ἦλθα. (Στρέφει ν' ἀναχωρήσῃ.)

ΠΑΤΗΡ (Κρατῶν αὐτόν). Αἱ, ποῦ πᾶς; ΛΕΩΝΙΔΑΣ. Νά κοιμηθῶ, δέν μου εἶπες, πατέρα;... ΠΑΤΗΡ. Χωρὶς νά σε φιλήσω; ΛΕΩΝΙΔΑΣ (Με ἐκπληξίν). Νά με φιλήσης; μὲ συγχωρεῖς λοιπὸν;

ΠΑΤΗΡ (Ἀνοίγων τὴν ἀγκάλην του εἰς τὴν ὁποῖαν ὄρμα ὁ υἱός του). Νά σε συγχωρήσω! (Φιλῶν αὐτόν.) Σὺ ἔκαμες τὸ καθήκόν σου παιδί μου, δέν ἔκαμες σφάλμα ἢ γενναία καρδιά σου δέν το εἶπε ἀκόμη εἰς τὸν νοῦν σου, νά τὸ καταλάβῃς ὅτι ἔκαμες τὸ καθήκόν σου. Ἐκαμες καλά, πολὺ καλά.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ. Μά... δέν μου εἶπες... εἰς τοὺς δρόμους... νά μὴ μαλόνω;...

ΠΑΤΗΡ. Νά μὴ μαλόνῃς βέβαια, διότι τότε θὰ εἶσαι κακὸν παιδί! ἀλλ' ὅταν ὑβρίζουν τὴν Πατρίδα μας, τὴν ἱεράν μας Πατρίδα, ἔχεις καθήκον, ὅπου καὶ ἂν εἶσαι νά ὑπερασπίσῃς τὴν τιμὴν της μὲ πᾶσαν θυσίαν; καὶ σὺ τὴν ὑπερασπίσθης ὅπως εἴμποροῦσες... Ἐλα νά σε φιλήσω τώρα ἀκόμη μίαν φορὰν καὶ πῆγαινε νά κοιμηθῇς.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ (Ἐνῶ ἀναχωρεῖ). "ὦ! σ' εὐχαριστῶ, καλὴ μου Πατρίς, ποῦ κίμνεις καὶ τὰ σφάλματα νά γίνονται καλαὶ πράξεις ἅμα γίνονται διὰ σέ, σ' εὐχαριστῶ καὶ θά σ' ἀγαπῶ πάντοτε.

ΠΑΤΗΡ (Βλέπων μὲ πατρικὴν ὑπερηφάνειαν ἀναχωροῦντα τὸν υἱόν του). Τί πολεμιστὴν θ' ἀποκτήσῃ μετ' ὀλίγα ἔτη ἡ Ἑλλάς!

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΗΣ

ΤΑ ΑΝΘΗ

Ἔχουν καὶ τ' ἄνθη γλώσσα—Καὶ χαρὰ τους ἔσαι ἴσχυροῦν νά νοιώσουν τὴν λαλιὰ τους!

Μικροῦλα ἀνθοδέσμη 'στὸ νερὸ μαραίνονταν' σιγὰ μεσ' σὶ ἀνθογαλάλι. Σιμὰ της ἐν ἀμάραντο σκληρὸ τὴν κῦτταζε λοξά, μ' ὀρθὸ κεφάλι:

«Φτωχὰ λουλούδια! Σείς θὰ μαραθῆτε σὲ μιὰ στιγμὴ, τοὺς εἶπε δλιὸ ὄσθητε!... Περιᾶτε σὰν ἀγέρι ἀπὸ κλαδί καὶ μιὰ ποῦ ζῆτε 'λίγο τὰ καίμενα καὶ κλείνετε τὸ μάτι πρὶν νά 'δῆ, κάλλιο ποτὲ μὴν ἦσθε γεννημένα!...»

Καὶ τὰ μισοθυμμένα λουλουδάκια τοῦ εἶπανε μὲ γέλιο, δίχως κῆνια: «Ἀδελφοί, τάχα τί σε ὠφελεῖ καὶ χαίρεισαι 'στὴν γῆν πὼς ζῆς αἰώνια; Μπορεῖ κανεὶς νά ζῆσῃ πρὸς πολὺ σὲ μιὰν ἡμέρα παρὰ δέκα χρόνια!

Ἐμεῖς ταῖς 'λίγαις ἄραις ὅπου ζοῦμε, σ' ἀγάπη καὶ σὲ χάριαις ταῖς σκοποῦμε. Καὶ τῶχομεν μεγάλη μας χαρὰ, πὼς τέτοια εἶν ἡ μοῖρα καὶ ἡ καρδιά μας: Μικραίνουμε τὰ νεῖατα μας σκληρὰ γὰρ νά μυρώνωντ' ἄλλοι ὀλόγουρά μας.

Μὰ ἐσὺ ποῦ πάντα ζῆς ὄλην καμάρι, μὲ δίχως μυρωδιά, μὲ δίχως χάρι μὴν ἔκαμες καὶ σὺ ποτὲ καλό; Ποιός, χάρηκε ποτὲ τὴν μυρωδιά σου καὶ ποῖον τρελλαίνει, σὲ παρακαλῶ, αὐτὴ ἡ ξιπκασμένη ὠμορφιά σου;

'Ἀπὸ ἐμάς σὰν οὐδῶσιμ' ἀπομένει καὶ λίγη μυρωδιά νά μας θερμαίνῃ...

Τί βγαίνει ἂν κανένας ζῆ πολὺ, μὰ γὰρ τὸν κόσμον ἄχρηστος καὶ ξένος; Κάλλιο ζῶ ἡ μικροῦλα καὶ καλὴ, παρ' ἐτί νά γάναι πάντα πεθαμένος»

(Κατὰ τὸν Ρατισθῶν.)

ΜΙΧ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΚΛΕΠΤΡΑ ΚΙΣΣΑ (ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ἡ Φοφῶ ἐπῆρε τὴν καλύπτραν (τὸ βέλο) τῆς μαμάς της, διὰ νά γίνῃ καὶ αὐτὴ μεγάλη κυρία· κυττάζει εἰς τὸν καθρέπτην καὶ της φαίνεται πὼς εἶνε ἰδια καὶ ἀπαράλλακτη γιὰ τῆς. Καὶ εἶνε πολὺ εὐχαριστημένη, καὶ καμαρώνει.

Ἀλλὰ τὴν φωνάζουν ὅτι ἦλθεν ἡ διδασκάλισσα ὅπου τὴν προγυμνάζει νά της κάμῃ μάθημα. Ἡ Φοφῶ δέν εἶναι καθόλου ἀμελής, σὰν καὶ ἄλλα κορίτσια ποῦ ξεύρω ἀλλὰ δέν τα μαρτυρῶ· βγάζει λοιπὸν γρήγορα τὴν καλύπτραν· ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶνε ἀκατάστατη, ἀντὶ νά τὴν βάλῃ πάλιν εἰς τὸ ἐρμάρι τῆς μαμάς της, τὴν ῥίπτει ἐπάνω εἰς τὸ κρεβάτι της.

Ὅταν ἡ μαμά της ἠθέλησε νά πάγῃ ἔξω, εἰήτησε τὸ βέλο της· ἀλλὰ ποῦ βέλο; χάθηκε, ἔγεινε ἀφαντο. Ἡ μαμά της τὴν μαλόνει Ἡ Φοφῶ κλαίει καὶ μάλιστα ἐτιμωρήθη. Ἀλλὰ ὡς τὸσον τὸ βέλο δέν εὐρίσκεται. Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ἡ Φοφῶ εἶχεν ὑπάγει περίπατον ἕως εἰς τὴν δεινδροστοιχίαν, ἡ ὁποία ἦτο κοντὰ εἰς τὴν οἰκίαν των. Ἀκούει: κίου, κίου, κίου! σηκώνει τὸ βλέμμα της καὶ βλέπει μίαν κίσσαν ἐπάνω εἰς ἓνα κλάδον, καὶ ἔλεγεν ἓνα μικρὸ τραγουδάκι διὰ νά της περάσῃ ἡ στενοχώρια της. Εἰς τὸ πλάγι της ἦτο μία φωλεά· καὶ τί βλέπει ἡ Φοφῶ; καὶ ὡς ἂν δαντέλλα νά κρέμεται τριγύρω εἰς τὴν φωλεάν.

Ἦτον τὸ βέλο. Ἡ κίσσα το εἶχε πάρει ἀπὸ τὸ δωμάτιον, διότι αἱ κίσσαι εἶνε ἀδιάκριτα καὶ κλέπτρικά πουλιά.

Γρήγορα ἀναβαίνει ἓνας ὑπνρέτης καὶ καταιδάξει τὴν καλύπτραν.

Ἡ Φοφῶ ἠθελε νά πάρουν καὶ τὴν κίσσαν καὶ νά τὴν βάλουν μέσα εἰς τὸ κλουβὶ διὰ τιμωρίαν της. Ἀλλ' ἡ μαμά της εἶπε:

— Τὸ σφάλμα δέν ἦτο τῆς κίσσας· δέν ἐφάνηκε ἡ κίσσα ἀκατάστατος, ἀλλὰ ἡ Φοφῶ, καὶ ἡ Φοφῶ ἔπρεπε νά τιμωρηθῇ.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 17)

Οἱ μαθηταὶ οἱ ὁποῖοι ἦσαν εἰς τὸν προθάλαμον ὄρμησαν εὐθὺς εἰς τὸ γραφεῖον καὶ περιεκύκλωσαν τὸν πληγωμένον. Ἀλλὰ τί ἠδύναντο αὐτοὶ νά ὠφελήσουν, ἂν δέν εὐρίσκετο κατὰ τύχην ὁ ἰατρὸς εἰς τὸ Λύκειον;

Ἦλθε λοιπὸν ὁ ἰατρὸς καὶ εἶπε νά μεταφέρουν τὸν Μοναχὴν εἰς τὸ πλησίον δωμάτιον, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσηλθε καὶ ὁ κύριος ἐπιμελητής.

Τότε τὸ γραφεῖον τοῦ ἐπιμελητοῦ ἐγένευσεν ἀπὸ μαθητῶν, οἱ ὁποῖοι ἠθέλον νά μάθουν τί γίνεται ὁ ἀσθενής. Τέλος ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ δωμάτιον ὁ κύριος ἐπιμελητής ἡσυχος, καὶ λέγει ὅτι ὁ ἰατρὸς εἶδε τὸν ἀσθενὴ καὶ εἶπεν ὅτι δέν εἶνε πολὺ σπουδαῖον τὸ τραῦμά του. Ὅλοι λοιπὸν οἱ μαθηταὶ ἀπεσύρθησαν, ἐκτὸς τοῦ Μαρίου Καπάνη, ὅστις μὲ τὸ ἐπὶρχιακόν

του θάρρος ἔμεινεν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, περιμένων τότε θά εὐαρεστηθῇ ὁ κύριος Τελόριμος νά ἐξακολουθήσῃ τὴν ὁμιλίαν τὴν ὁποῖαν διέκοψε τὸσον ἀποτόμως.

Ὅταν ὁ κύριος ἐπιμελητής ἔμεινε μόνος μὲ τὸν Μάριον, ἐνθυμήθη τότε ὅτι εἶχεν ἐμπρός του ἓνα συμπολίτην του, ἀλλὰ δέν εἴξευρεν ἀκόμη οὔτε τίς εἶνε, οὔτε τί θέλει.

Λοιπὸν τὸν ἠρώτησεν. Ὁ δὲ Μάριος ἀπεκρίθη μὲ ὑπερηφάνειαν:

— Μά, κύριε ἐπιμελητά, ἐγὼ εἶμαι ὁ Μάριος Καπάνης, υἱὸς τοῦ παιδικοῦ σας φίλου.

Ὁ κύριος Τελόριμος ἤκουσε τὸ ὄνομα τοῦτο ἔχει μὲ τὴν προθυμίαν τὴν ὁποῖαν ἐπερίμενεν ὁ Μάριος. — Καπάνης;... εἶπε μόνος του ὁ κύριος Τελό-

ριμος. "Α! τώρα ένθυμούμαι... μὰ ξέρεις πόσος καιρός εἶνε ἀπὸ τότε;... Καπάνης! ναι, ἤμεθα συμ-μαθηταὶ καὶ ἀνετράχην μαζί.

Καὶ παρετήρησε τὸν μικρὸν Μάριον, καὶ τοῦ ἐφάνη ὅτι ἀνεκάλυφεν εἰς τὸ πρόσωπόν του κάποιαν βρομιο-τητα μὲ τὸν πατέρα τοῦ παιδίου.

— Λοιπὸν, τοῦ εἶπε τότε μὲ οἰκειότητα, τί θέλεις ἀπὸ ἐμέ, μικρὸ μου φίλε;

— Θέλω νὰ ἐγγραφῶ εἰς τὸ Λυκείον σας.

— Πόσων ἐτῶν εἶσαι;

— Ἐνδεκα.

— Καὶ τί εἰξεύρεις;

— "Οχι πολλὰ

πράγματα, ὅπως ἔ-λεγετὸ πατέρας μου.

— Καὶ τίς σ' ἐφεραν ἐδῶ εἰς τὴν πρῶτεύουσαν;

— Κανείς.

Ὁ κύριος Τελό-ριμος ἐμείδισεν ὅ-ταν ἤκουσε τὴν ἀπό-κρισιν τοῦ Μαρίου, διότι ένθυμήθη ὅτι καὶ αὐτὸς ὅταν ἦτο μικρός, εἶχεν ἔλθῃ μόνος του εἰς τὴν πρῶτεύουσαν.

— Μὰ, θὰ ἔχης τουλάχιστον καμμίαν ἐπιστολὴν ἀπὸ τὸν πατέρα σου.

— Τί νὰ σᾶς εἰ-πῶ, κύριε ἐπιμελη-τά, εἶχα, μάλιστα, ἀλλὰ δὲν τὴν ἔχω τώρα πλέον.

— Τί θὰ εἰπῇ αὐτό;

— Ὅτι εἰπῇ ὅτι μοῦ τὴν ἐκλεψάν με κατεργαριὸν μαζί με τὰ τραπε-ζικά γραμματία τὰ ὅποια εἶχε μέσθ.

Ὁ κύριος Τελόριμος ἀκούσας ταῦτα, ὑπώπτευσεν κατ' ἀρχᾶς μήπως τὸ παιδίον αὐτὸ ἦτο πρῶτος τυ-χοδιώκτης καὶ ἦλθε νὰ του ζουλοῖση μερικὰ χρήματα.

Ἀλλὰ τὸν ἠρώτησεν ὁμοῦ τὰ καθ' ἕκαστα, καὶ ὁ Μάριος ἐδιηγήθη κατλεπτοῦς ὄλην τὴν ἱστορίαν τῆς κλοπῆς τοῦ γραμματίου μὲ τὴν ζωηρότητα καὶ ἐξάφην, ὥστε ὁ κύριος Τελόριμος κατεβέλχη καὶ τὸν ἠρώτησε:

— Καὶ δὲν μου λέγεις, πόσα τραπεζικά γραμ-μάτια εἶχεν ἡ ἐπιστολή;

— Καὶ ἐγὼ δὲν εἰξεύρω ἀκριβῶς πόσα εἶχε, κύ-

ριε ἐπιμελητά, τοῦτο μόνον εἰξεύρω, ὅτι ἡ μητέρα μου εἶχεν οἰκονομήσῃ ὅσα χρήματα ἐχρειάζοντο διὰ νὰ μείνω οἰκότροφος ἐν ἔτος. Ὅτι χρειασθῆ πολλὸς καιρός διὰ νὰ εἰμφορέσῃ νὰ τα οἰκονομήσῃ ἀπὸ τὴν ἀρχήν.

— Λοιπὸν τί σκοπεύεις νὰ κάμῃς; ἠρώτησεν ὁ κύριος Τελόριμος ἔχι πλέον μὲ οἰκειότητα, ἀλλὰ ὀλίγον τι σοβαρός.

— Σκοπεῖω, ἀπεκρίθη ὁ Μάριος μὲ θαυμασίαν σεβαρότητα καὶ ἀφέλειαν, σκοπεῖω, κύριε ἐπιμελητά, νὰ σας παρακαλέσω νὰ μου εὑρετε τώρα εὐθὺς τὴν ὑποτροφίαν τὴν ὀ-ποῖαν σᾶς ἐξῆκει ὁ πατήρ μου εἰς τὴν ἐπιστολὴν του. "Ο-ταν ἐπιτύχωμεν τὴν ὑποτροφίαν, τί μας μέλει διὰ τὰ χαμένα χρήματα! Καὶ ἐπει-τα δὰ αὐτὰ τὰ χρή-ματα δὲν θὰ τα χά-σωμεν. Σὰν νὰ μου λέγῃ κανεὶς ὅτι θὰ τα εὑρωμεν.

Ὁ κύριος Τελό-ριμος παρετήρησε τὸν Μάριον μὲ πολλὴν προσοχήν, καὶ δὲν εἰξευρε καὶ αὐτὸς πῶς νὰ τον ἐκτιμή-σῃ. Ἀλλὰ τὸ ζωη-ρὸν πρόσωπόν του, τὸ ὅποῖον εἰδείκνυε μεγάλην εὐφύιαν, τὸν ἐνεθάρρυνε μετρίως. Διὰ τοῦτο ἀπεκρίθη:

— Ἡ ὑποτροφία εἶνε, ὅπως καὶ σὺ ὁ ἴδιός το εἶπες, εἶνε πράγμα πολὺ εὐχά-ριστον καὶ εἶνε μία μεγάλη καὶ ἐξαιρετικὴ χάρις. Ἀλλὰ πρὸς χάριν τοῦ παλαιῦ μου φίλου, θὰ προσ-παθῶ, διὰτι παραδέχομαι ὅτι εἶνε ἀληθινή ἡ ἱστο-ρία τῆς ἐπιστολῆς, θὰ βάλω ὅλα μου τὰ δυνατὰ νὰ τὴν ἐπιτύχωμεν τὴν ὑποτροφίαν. Ἐν τούτοις μετρίε ἐδῶ ἐπὶ τοῦ παρόντος, μὲ τὴν ἄδειαν βέβαια τοῦ κυ-ρίου διευθυντοῦ, ἕως νὰ ἐπιτύχωμεν τὸ ποθοῦμενον.

Ἐν ᾧ ὁ κύριος Τελόριμος ἔλεγε τοὺς λόγους ταύτους, τοῦ ἐφάνη ὅτι ὁ Μάριος ἔκχευε νεῦμα ἀγα-γανακτήσεως. Ἀλλὰ βέβαια ὁ ἀξιόλογος ἐπιμελη-τῆς ἠπατάτο, εἶμεθα βέβαιοι καὶ ἐγγυώμεθα περὶ τούτου. Ἐν τούτοις ὁμοῦ ἠθέλησε νὰ τον δοκιμάσῃ διὰ τελευταίαν φορὰν καὶ του εἶπε:

"Α! Εἶσαι βιαστικός!" (Σελ. 37)

— Ἔως νὰ ὀμιλήσω ἐγὼ εἰς τὸν κύριον διευ-θυτήν, πήγαινε σὺ εἰς τὸ ἀστυνομικὸν τμήμα, νὰ κάμῃς τὰ παραπάνω σου διὰ τὰ χρήματα τὰ ὅποια ἔχασες, ὥστε νὰ φροντίσῃ νὰ εὑρεθῇ ὁ κλέπτης. Ὅ-σε συστήσω καὶ ἐγὼ εἰς τὸν ἀστυνόμον τοῦ τμήμα-τός μας, καὶ αὐτὸς θὰ ἐπιμεληθῇ τὴν ὑπόθεσίν σου.

Καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸ γραφεῖόν του νὰ γράψῃ τὴν συστατικὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ὑπαστυνόμον.

Ὁ Μάριος ἔμεινεν εἰς τὸ παράθυρον, καὶ διὰ νὰ περάσῃ ἡ ὥρα ἐβλεπεν ἔξω εἰς τὸν δρόμον.

Ὁ κύριος ἐπιμελητῆς ἀφ' οὗ ἔγραψε τὴν συστα-τικὴν καὶ τὴν ἐσφράγισεν, ἐσηκώθη νὰ ἔλθῃ πλη-σίον τοῦ Μαρίου νὰ τοῦ τὴν ἐγχειρίτῃ. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ὅπου ἤπλωνε τὴν χεῖρά του, ἔμεινεν ἐκπλη-κτος, διότι εἶδεν ἔξω τὸν μικρὸν προστατευόμε-νόν του, νὰ ἀνακηδήσῃ μὲ μεγάλην ἐπιταὴ νὰ ὀρμήσῃ εἰς τὴν θύραν, καὶ νὰ πεταχθῇ ἔξω κ' ἔξω μὲ τὴν ὄψιν βίαν, ὥστε ἂν εὑρίσκητο κανεὶς ἐμπρὸς του, θὰ τον ἀναποδογύριζε χωρὶς ἄλλο.

Ὁ Μάριος ὅταν ἐπετάχθη ἔξω, ἐφώνησεν:

— Ἀχ! καὶ ποῦ θὰ μου πᾶς, ποῦ θὰ μου πᾶς!

— Ποῖος; ἠρώτησεν ὁ κύριος Τελόριμος.

— Αὐτός, ὁ κλέπτης, ἀπεκρίθη ὁ Μάριος καὶ ἔγινεν ἀστραπή.

— Τί πειρασμός! εἶπεν ὁ κύριος ἐπιμελητῆς. Ποῦ τον πτύχομαι! Ἀλλὰ δὲν θὰ περάσῃ πολλὴ ὥρα καὶ θὰ μάθω ὄλην τὴν ἀλήθειαν.

Καὶ ἐκάθισε πάλιν εἰς τὸ γρα-φεῖόν του, καὶ συνέταξε τηλεγράφη-μα πρὸς τὸν παλαιὸν του φίλον,

τὸν κύριον Καπάνην, καὶ το ἔστειλεν εὐθὺς εἰς τὸ τηλεγραφεῖον. Εἰς τὸ τηλεγράφημα ἐδιηγείτο ἐν συν-τομίᾳ τὰ παθήματα τοῦ Μαρίου, καὶ τον παρεκίλει νὰ τον πληροφορήσῃ ἂν τῷ ὄντι ὁ Μάριος ἦτο ὁ υἱὸς του.

Ἡ ἀπάντησις δὲν ἤργησε νὰ ἔλθῃ. Ὁ κύριος Καπάνης ἐτηλεγράφησεν ὅτι ὅσα ἔλεγε ὁ Μάριος εἶνε ἀλήθεια, καὶ ὅτι διὰ τοῦ πρώτου ταχυδρομείου θὰ γράψῃ ἐν ἐκτάσει ὄλην τὴν ὑπόθεσιν.

Ὁ κύριος Τελόριμος λοιπὸν βεβαιωθεὶς περὶ τῆς εὐληκτικότητος τοῦ Μαρίου, ἀπεφάσισε νὰ προστατεύσῃ τὸ πτωχὸν αὐτὸ παιδίον, τὸ ὅποῖον εὑρίσκητο μέσθ εἰς τὴν πρῶτεύουσαν ἀπροστάτευτον καὶ ἀβοήθητον. Καὶ πρέπει νὰ πιστεύσωμεν ὅτι θὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του.

Ἐν τούτοις ὁ Μάριος Καπάνης, ὅταν ἐπετάχθη ἔξω, κατέβη τὴν κλίμακα καὶ ὀρμήσεν εἰς τὴν αὐ-

λήν, καὶ ἐν ᾧ ἔτρεχε μὲ ὀρμήν, δὲν εἰμφορέσε νὰ κρατηθῇ, καὶ πρὸφ' ἔπεσεν ἐπάνω εἰς ἕνα μισθιτῆν ὁ ὅποιος ἐξήρξατο ἀπὸ τὸ γραφεῖον τοῦ κυρίου ἐπι-μελητοῦ. Ἐπέσε κατ' ἐπάνω του καὶ τὸν ἐκτύπησε μὲ τὴν κεφαλὴν του εἰς τὸν ὄμιον, καὶ ὁ δυστυχῆς μαθητῆς ἐβγάλε μίαν φωνήν, ποῦ ἂν τὴν ἤκουετε, θὰ ἐνομιζέτε ὅτι μουγγρίζει θηρίον πληγωμένον.

— Μὲ συγχωρεῖτε, εἶπεν ὁ Μάριος, προσπαθῶ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον του, μὲ συγχωρεῖτε! εἶμαι βιαστικός.

Ἀλλὰ πρὶν τελειώσῃ τὸν λόγον του, ἤσθάνθη ὅτι τον συνέλαβε μίχ χεῖρ σιδηρᾶ.

— Ἀ! εἶσαι βιαστικός! ἀνεφώνησεν ὁ μα-θητῆς. Πάφεις ἐπάνω μου σὰν τὸ ζῶον, διότι «εἶσαι βιαστικός», μοῦ πετᾶς ἕνα «μὲ συγχωρεῖτε» ξηρὸ ξηρό, καὶ νομίζεις ὅτι εἶμεθα ἕνα ἴσα! Μὰ σὺ, μικρὸ μου, δὲν εἶσαι ὁ κύριος Τελόριμος!

— Ὡ τὴν ζωὴν μου! ἀπεκρίθη ὁ Μάριος, ἀναγνωρίζων τὸν Γεώρ-γιον Μοντανῆν, ὁ ὅποιος ἀφ' οὗ του ἔδεσεν ὁ ἱατρός τὸν ὄμιον, ἐπέστρε-φεν εἰς τὸ θεραπευτήριον. Ὡ τὴν ζωὴν μου δὲν τὸ ἤθελα, καὶ με συγ-χωρῆς! Ἄν δὲν μένης εὐχαριστη-μένος μὲ ὅσα σου λέγω, τί νὰ σου κάμω; εἶσαι πολὺ δύσκολος. Τί θέ-λεις περισσότερο;

— Κύριε, εἶπεν ὁ Μοντανῆς, καὶ τον ἄφησε μὲ περιφρονησιν, δὲν ἔχεις εὐγένειαν ἐπάνω σου. Φαίνε-σαι ὅτι ἔρχεσαι ἀπὸ μακρὰ!

Ὁ Μάριος ὅταν τον ἄφησεν ὁ Μοντανῆς, ἤρχισε πάλιν νὰ τρέχῃ ἀλλ' εὐθὺς ὡς ἤκουσε τὴν τελευ-ταίαν παρατήρησιν τοῦ Μοντανῆ, ἐστάθη καὶ του εἶπε:

— Ὅσο καὶ ἂν ἐρχωμαι ἀπὸ μακρὰ, δὲν ἦλθα βέβαια διὰ νὰ σου ζητήσω συγγνώμην. Καὶ ἂν δὲν ἦμιον βιαστικός, ἂν δὲν ἐκνηγοῦσα κάποιον...

— Τότε λοιπὸν ἐμὲ εἰμφορέε; νὰ με εὑρῃς, καὶ χωρὶς νὰ ἔχῃς ἀνάγκην νὰ τρέξῃς, φθάνει μόνον νὰ θέλῃς.

— Μετὰ χαρᾶς. Καὶ ποῦ θὰ σ' εἶρω;

— Εἰς τὴν μικρὴν αὐλήν.

— Τί ὄραν;

— Ὡ τὰς τέσσαρας.

— Καλὰ! εἶπεν ὁ Μάριος, καὶ ἔτρεξεν ὡς νὰ τον ἐκνήγησι καὶ ἐγὼ δὲν εἰξεύρω ποῖος.

Μὲ τὴν δὲ ὀρμήν ἔτρεχεν, ὥστε ὅταν ἐπέρασεν ἐμπροσθεν τοῦ θυρωροῦ, ὁ θυρωρὸς τὰ ἔχασε, καὶ οὐδὲ κἂν ἐπρόφθασε νὰ τον ἐμποδίσῃ.

Ὅταν εὑρέθη ἔξω εἰς τὴν ὁδόν, ἐκτύπησε παντοῦ, ἔτρεξε δεξιὰ, ἐγύρισε πάλιν, ἔτρεξεν ἀριστερά, ἐμ-

Ο ΘΥΡΩΡΟΣ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

θήκεν εις μίαν άλλην ὁδόν, ἔπειτα εἰς άλλην, ἀλλὰ δὲν κατώρουσε νὰ εὕρῃ τίποτε, μὰ τίποτε! Τέλος πάντων εὐρέθη εἰς μίαν πλατεῖαν, καὶ ἐκεῖ πλέον ἐστάθη.

Ὁ δρόμος αὐτὸς ὅμως ὁ ὀρηκτικὸς ὠφέλησε πολὺ τὸν μικρὸν μας φίλον. Διότι, ἀπ' οὗ τοῦ ἐπέρασαν ὁ θυμὸς του, ἦλθεν ἔπειτα εἰς τὴν σύγκαλά του καὶ ἀπ' οὗ ἐκάθισεν εἰς ἓν ἐκ τῶν θρανίων τὰ ὁποῖα ἦσαν εἰς τὴν πλατεῖαν, ἤρχισε νὰ συλλογίζετο πόσα δυσχερέστα καὶ λυπηρὰ τοῦ συνέβησαν ἀπ' οὗτου ἔφθασεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Λοιπὸν ἐμέτρησεν εἰς τὰ δάκτυλα του: πρῶτον, μόλις καταβαίνει εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ του κλέπτουν τὴν ἐπιστολήν καὶ τὰ χρήματά του. Δεύτερον, ἔρχεται εἰς τὸ Λυκείον καὶ πιάνεται μὲ τὸν θυρωρὸν. Τρίτον, ἐμβαίνει εἰς τὴν αὐλὴν καὶ εὐθὺς κάμνει ἐχθρὸν τὸν Δουμποδάνον. Τέταρτον, ἐμβαίνει εἰς τὸν προβάλαμον τοῦ γραφείου τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ κάμνει δεύτερον ἐχθρὸν τὸν Σαϊζάνην. Πέμπτον, ἐξέρχεται ἐκ τοῦ γραφείου καὶ κτυπᾷ ἐξ ἀπροσεξίας τὸν καίμενον τὸν Μοντανῆν, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν εὐχαριστεῖται μὲ τὴν συγχώρησιν τὴν ὅποιαν του ἐζήτησεν, ἀλλὰ θέλει νὰ καθαρίσουν τοὺς λογαριασμοὺς των μὲ ἄλλον τρόπον, πολὺ σοφότερον.

— Ὡστε τώρα ἔχομεν νὰ λογαριασθοῦμεν μὲ τρία παλληκάρια, εἶπε μέσα του ὁ Μάριος: πρῶτον, μὲ τὸν Λεωνίδα Δουμποδάνον, δεύτερον, μὲ τὸν Σαϊζάνην καὶ τρίτον, μὲ τὸν Γεώργιον Μοντανῆν, καὶ μὲ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς ἔς τὴν μικρὴν αὐλὴν. Χά, χά, χά! ἄς γελάσω λιγάκι! Μὰ ποῦ νὰ εἶνε ἀρὰ γε αὐτὴ ἡ μικρὴ αὐλὴ; πρέπει τοῦλάχιστον νὰ μάθω ποῦ εἶνε.

Καὶ ἐπειδὴ ἐπλησίαζεν ἡ ὥρα 4 μ. μ., ἡ ὥρα τῆς μικρᾶς αὐλῆς, καὶ δὲν ἤλιπε πλέον διὰ τὴν ἀνοίγει νὰ εὕρῃ τὸν κλέπτην του, ὁ Μάριος Καπάνης ἐξέκρινε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ Λυκείον.

Ὁ ἀξίωτος θυρωρὸς τοῦ Λυκείου ἦτο τὸσον ζαλισμένος ἀπὸ τὸν ἀλλόκοτον τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἐξῆλθε πρὸ ὄλγου ὁ Μάριος, ὥστε δὲν εἶχε τί νὰ του εἰπῇ τώρα, ὅταν ἐπέρασε συλλογισμένος ἐμπροσθεν τοῦ θυρωρείου, χωρὶς νὰ προτέξῃ καθόλου εἰς τὸν μπάμπια Βασίλη, τὸν θυρωρὸν.

Ὅταν ὁ Μάριος ἔφθασεν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Λυκείου, οἱ μαθηταὶ ἦσαν ἀκόμη εἰς τὰς τάξεις των ὥστε εὐρέθη μόνος καὶ ἐσκέφθη ὅτι τώρα ἦτο ἡ κατάλληλος ὥρα νὰ ἀνακαλύψῃ ποῦ εἶνε ἡ μικρὴ αὐλὴ, ὁ περιφημὸς τόπος τῆς συναγέσεως τῶν τριῶν παλληκάριων.

ΛΟΙΠΟΝ ΕΜΕΤΡΗΣΕΝ ΕΙΣ ΤΑ ΔΑΚΤΥΛΑ ΤΟΥ

Ὁ Μάριος Καπάνης δὲν ἦτο ἄνθρωπος τυχαῖος, καθὼς θὰ ἐνόησατε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. ἦτο ἄνθρωπος μὲ τετραλοῖσι, καθὼς λέγομεν, ἄνθρωπος εὐφύεστατος. Ἐβρινε λοιπὸν ὅτι δὲν ἦτο φρόνιμον πρᾶγμα νὰ ἐρωτήσῃ τοὺς μαθητὰς νὰ του δείξουν τὴν μικρὰν αὐλὴν, διότι θὰ ἐκινεῖτο ἡ περιέργεια των καὶ θὰ ἐγίνετο σοῦσουρο. Ἐρχισε λοιπὸν μόνος του νὰ παρατηρῇ δεξιὰ, ἀριστερά, παντοῦ, ἀλλὰ δυστυχῶς τίποτε δὲν ἤβρυνθη νὰ ἀνακαλύψῃ. Ποῦ νὰ εἶνε αὐτὴ ἡ μικρὴ αὐλὴ, καὶ ἀπὸ ποῦ νὰ ἐμβαίνειν εἰς αὐτήν;

Δὲν εἴδερε καὶ αὐτὸς τί νὰ κάμῃ, καὶ τοῦ ἤρχετο νὰ σκάσῃ. Ἀλλὰ εὐτυχῶς βλέπει τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἕνα ἐκ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Λυκείου, ὁ ὁποῖος διήρχετο μὲ ἓν μικρὸν χειραμάξιον, μέσα εἰς τὸ ὅποιον εἶχε δύο ἢ τρία σάρωθρα.

— Ποῦ νὰ πηγαίνει; εἶπε μέσα του ὁ Μάριος καὶ ἐπῆγε πρὸς τὸ μέρος τοῦ ὑπηρετοῦ μὲ ἀδιαφορίαν τάχα, ἀλλὰ εἶχε σκοπὸν νὰ ἐρωτήσῃ.

Ἀλλὰ πρὶν πλησιάσῃ ὁ Μάριος, ὁ ὑπηρετὴς καθὼς τον εἶδεν ἐστάθη, ἄφησε κατὰ γῆς τὸ χειραμάξιον, καὶ του εἶπε:

— Στοχηματίζω, κύριε, πὼς εἶμαστε πατριώτες! Τὸ κατάλαβα ἀπὸ τὴ φορεσιά σας.

— Εἶμαι ἀπὸ τὴν Τάρβην, εἶπεν εὐθὺς ὁ Μάριος, εὐχαριστηθεὶς διότι εὐρήκε τὸσον εὐκόλα ἀφορμὴν νὰ ἀνοίξῃ θυλίαν μὲ τὸν ὑπηρετὴν.

— Καὶ ἐγὼ εἶμαι ἀπὸ τὸ Μαρκάδο, εἶπεν ὁ ὑπηρετὴς, Ἄχ! τί χαρὰ μου! τί χαρὰ μου!

— Ἄμ' ἐγὼ δὲν μ' ἐρωτᾷς τί χαρὰν ὅπου ἔχω; εἶπεν ὁ Μάριος μὲ τὸ πονηρὸν του μειδίαμα. Καὶ μέσα του εἶπε: Νὰ ποῦ ἔχομεν ἐδῶ καὶ ἕνα φίλον. Τί καλά!

Αἴφνης ὁ ὑπηρετὴς, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Μάρκος, σκύπτει, πιάνει τὸ χειραμάξιον καὶ λέγει εἰς τὸν Μάριον:

— Ὡ! μὲ συμπάθειο! πρέπει νὰ χωρισθοῦμε. Τώρα δὲ θὰ κτυπήσῃ ὁ κώδων νὰ ἔβγουν τὰ παιδιὰ ἔς τὸ διάλειμμα τῶν τεσσάρων, καὶ πρέπει αὐτὰ νὰ τα κρύψω πρὶν ἔβγουν.

Καὶ εὐθὺς ὁ Μάριος ἐξέκρινε, ὁ δὲ Μάριος μόλις ἐπρόφρασε νὰ του ἐρωτήσῃ:

— Καὶ δὲν μου λὲς ποῦ θὰ τα πᾶς αὐτὰ νὰ τα κρύψῃς;

— Πέρα, ἔς τὴν μικρὴν αὐλὴν.

— Καλὰ τὴν ἔχομε! εἶπεν ὁ Μάριος. Ἄς τον πάρω λοιπὸν ἀπὸ κοντά, νὰ ἰδῶ ποῦ εἶνε αὐτὴ ἡ μικρὴ αὐλὴ.

Καὶ ἠκολούθησεν ἀπὸ μικρὸν τὸν Μάρκον, ὁ ὁποῖος εἰσῆλθεν εἰς διάδρομον στενὸν καὶ σκοτεινόν,

καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ διαδρόμου ἐστάθη. Ἐξεκρέμασεν ἀπὸ τὴν ζώνην του μεγάλον ὀρθογώνιον κλειδιά, ἐδιέλθει ἐν κλειδίον χοιδοῦν καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν, ἡ ὁποία ἦτο ἐμπρὸς του. Καθὼς ἤνοιξεν ἡ θύρα, εὐθὺς φῶς λαμπρὸν ἐπληγμύρησε καὶ ἔφθασεν ἕως ἐκεῖ ὅπου ἦτο ὁ Μάριος, ὁ ὁποῖος εἶδε τότε τὴν μικρὰν αὐλὴν.

Ὁ Μάριος ἀπ' οὗ ἄφησε τὸ χειραμάξιον μὲ τὰ σάρωθρα, ἐκλείπει πάλιν τὴν θύραν μὲ διπλὴν στροφὴν τοῦ κλειδίου.

— Καλὴ ἀντάμωσι, κύριε Μάριε, εἶπεν ὁ Μάριος.

— Σ' τὸ καλὸ, Μάρκα! εἶπεν ὁ Μάριος Καπάνης ἀπηλπισμένος.

Ἀπ' οὗ ὁ Μάριος ἀπεμακρύνθη, ἐπλησίασεν ὁ Μάριος εἰς τὴν θύραν τῆς μικρᾶς αὐλῆς, καὶ τὴν παρητήρησε μετὰ προσοχῆς, καὶ εἶπε:

— Τί νὰ κάμω τώρα; ἡ θύρα εἶνε κλειδωμένη καλὰ καλὰ. Καὶ ὅμως ἐκείνοι θὰ εὐρεθῶν μέσα ἔς τὴς τέσσαρας κατὰ τὴν συμφωνίαν μας. Ἀπὸ ποῦ τάχα θὰ τρυπώσουν! Ἄς κутτάξω νὰ εὕρω καμμίαν μηχανήν.

Κολλητὰ εἰς τὴν θύραν τῆς μικρᾶς αὐλῆς ἦτο ἄλλη θύρα, κολλᾷ τὸ ὄπιον του ἐπάνω εἰς τὴν θύραν, ἀπροάξεται, ἀλλὰ δὲν ἀκούει τίποτε. Ὡς φαίνεται δὲν θὰ ἦτο κανεὶς μέσα. Γυρίζει σιγὰ σιγὰ τὴν λαβὴν τῆς θύρας, ἀνοίγει σιγὰ σιγὰ, χάνει τὴν κεφαλὴν του, καὶ βλέπει θρανία.

Ἐμβαίνει, τρέχει εἰς τὸ παράθυρον, ἀλλὰ τὸ παράθυρον ἦτο πολὺ ὑψηλὸν καὶ δὲν ἔφθανε νὰ ἰδῇ. Ἄν ἦτο ἄλλος θὰ ἀπηλπίζετο, ἀλλὰ ὁ Μάριος ἦτο ἐξ ἐκεῖνων οἱ ὁποῖοι εὐκόλα εὐκόλα δὲν τα χάνουν. Σῦρει εὐθὺς πρὸς τὸ παράθυρον ἓν θρανίον, ἀναβαίνει ἐπάνω καὶ τί χαρὰ! τὸ παράθυρον ἐφαίνετο ὡς νὰ ἦτο κ α β λ α ἐπάνω εἰς τὸν τοῖχον τῆς μικρᾶς αὐλῆς: τὸ ἀνοίγει σιγὰ σιγὰ, παρατηρᾷ καλὰ μὴπως τον βλέπει κανεὶς, προβάλλει πρῶτα τὴν κεφαλὴν του, ἔπειτα τοὺς ὤμους, ἔπειτα ὅλον του τὸ σῶμα καὶ πηδᾷ εἰς τὴν μικρὴν αὐλὴν.

Τὸ ὀρολόγιον τοῦ Λυκείου ἐσήμανε τὴν ὥραν 4 μ. μ. καὶ ταυτοχρόνως ὁ κώδων ἐσήμανε καὶ αὐτὸς

μὲ χαρμύσσον φωνὴν τὸ διάλειμμα. Αἱ θύραι τῶν διαφόρων τάξεων ἠνοίγοντο μὲ πολὺν θόρυβον, οἱ μαθηταὶ ἐξήρχοντο συνηθόμενοι, ἐκραύγαζον, ἐγέλων, ἔτρεχον εἰς τὸ ἐστιατόριον νὰ λάβουν τὸ δειλινόν, ἔπειτα συνηθολίζοντο εἰς τὴν αὐλὴν σχεδιάζοντες

ΠΡΟΒΑΛΕΙ ΠΡΩΤΑ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΗΝ ΤΟΥ, ΕΠΕΙΤΑ ΤΟΥΣ ὌΜΟΥΣ, ΕΠΕΙΤΑ ΟΛΟΝ ΤΟΥ ΤΟ ΕΡΜΑ

διάφορα παιγνίδια. Οἱ δὲ μεγάλοι μαθηταὶ περιεπάτου μαζὶ, συνομιλοῦντες καὶ τρώγοντες ψωμί καὶ τυρὶ ἢ γλυκίσματα, τὰ ὁποῖα ἐπῶλει εἰς αὐτοὺς ἡ κυρὰ Βασιλίαινα, ἡ σύζυγος τοῦ θυρωροῦ.

[Ἔπειτα συνέχεια]

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ
(Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τοῦ ΔΙΜΙΤΡΙΟΥ ΔΕΒΟ)

Η ΛΑΤΡΕΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Πώς είμπορώ να εξυπνήσω
χωρίς Θεό νάνθυμῆθῶ,
χωρίς Θεό νάχαριστήσω.
πώς είμπορώ να κοιμηθῶ;

Πρῶτ' ὁ ἥλιος ἀντέλλει,
λαλεῦν πουλιὰ στὴν ἐξοχή
καθένα τους στὸν Πλάστη στέλλει
τὴν προῖνή του προσευχή.

Πώς είμπορώ να εξυπνήσω
χωρίς Θεό νάνθυμῆθῶ,
χωρίς Θεό νάχαριστήσω
πώς είμπορώ να κοιμηθῶ;

Γ. Μ. ΒΙΖΙΝΝΟΣ

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΤΗΡΑΜΕΝΟΙ

Ἐνα καιρὸν πολὺ, πολὺ παλαιὸν καιρὸν, τόσον παλαιὸν ὥστε δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον ποῖον χρόνον ἀρχίζει αὐτὴ ἡ διήγησις, εἰς τὴν Ταυρίδα ὑπῆρχεν εἰς πλούσιος διοικητῆς ὀνομαζόμενος Μίρζα Ἀβδουλλάχ.

Εἰς ἐκείνους ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστῃς μου, οἱ ὅποιοι δὲν γνωρίζουν καλῶς τὴν γεωγραφίαν τῆς Περσίας (πιθανὸν δὲ νὰ εὐρίσκωται πολλοὶ καὶ δὲν τοὺς μέμφομαι) ἐνθυμίζω ὅτι ἡ Ταυρίς ἢ Τεβρίκ εἶνε ἡ μεγαλειτέρα πόλις τῆς ἐπαρχίας Ἀδεμπαϊτζάν, καὶ ὅτι κεῖται μένον ὀλίγα μίλια μακρὴν ἀπὸ τὸ Κουρδιστάν, τόπον ἡμᾶς γινόντων, καὶ ὅτι ἐκτίσθη τῇ 970 ὑπὸ τῆς Ζεβοϊδᾶς, συζύγου τοῦ Χαροῦμ-αλ-Ρασίδ.

Εἰς τὴν ἐποχὴν περὶ τῆς ἑποίας οὐς ἔμικθ' ἡ Ταυρίς ἦτο ἐν ὄλῃ τῆς τῆ δόξης. Εἶχε πολλὰ παλάτια, ὄψηλά τζαμία, μεγάλας πλατείας μαρμαροστρωμένας, καὶ πολλὰ παζάρια, ἢ δημοσίας αγορᾶς, ὅλα δὲ αὐτὰ ἔκαμον μεγαλοπρεπῆ τὴν πόλιν. Ἀναριθμητὰ κερδάνια ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Περσίας ἔφερον εἰς τὴν Ταυρίδα τὰ πλούσια προϊόντα τῆς χώρας των. Ἄλλοι ἔφερον τὰ μαργαριτάρια τοῦ Περσικοῦ κόλπου, ἄλλοι τοὺς τάπητας τῆς Ἰουαγὲν, ἄλλοι τὰ κεντήματα τῆς Τεχεράνης, ἄλλοι τὰ μυρωδικὰ τῆς Ῥέχτης καὶ ὅλα ἐπωλοῦντο εἰς τὰς ἀγορὰς τῆς Ταυρίδος. Εἶχε δὲ καὶ πολὺ καλὴν γεωργίαν, καὶ ἐπιστὴ ἡ γεωργία καὶ τὸ ἐμπόριον κάμνον τὰς χώρας νὰ πλουτοῦν καὶ νὰ ἐντυχοῦν, ἡ Ταυρίς ἦτο μοναδικὴ πόλις καὶ ὁ Μίρζα Ἀβδουλλάχ ἐφθαιετο ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του, τοὺς ἄλλους διοικητᾶς.

Τὸ βράδυ ποῦ ὁ ἥλιος δύνει,
καθένα μὲ γλυκεῖα φωνή
στὸν Πλάστη πάλιν ἀπευθύνει
μὲ προσευχὴν ἑσπερινήν.

Ἄφου λοιπὸν αὐτὰ μὲ τὸ ἄσμα
λατρεύουν τὴν Δημιουργόν,
ἐγὼ τὸ λογικὸν τοῦ πλάσμα
μὲ νοῦν καὶ φρόνησιν — Ἐγὼ

Πρέπει νὰ σὰς εἶπω ὅτι ἦτο συνήθεια τότε — νομίζω δὲ ὅτι εἶνε καὶ τώρα — ὁ διοικητῆς νὰ λαμβάνῃ ὡς ἀμοιβὴν του, ὡς μισθὸν του, τόσον τοῖς ἐκτὸν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων ἐμπορευμάτων, ὡς καὶ ἐπὶ ὅλων τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ συμφωνιῶν. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους, ὅτε ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ Νοβ Ρουζ (τῆς πρωτοχρονιάς) ἐπλήρωνον τὸν διοικητῆν, τὸ ποσὸν ἦτο τόσον μυθῶδες ὥστε πεντακῶσιοι ἀχθοφόροι φορτωμένοι σάκκους χαλκόν, ἀργυρον καὶ χρυσὸν μόλις ἤρουν διὰ νὰ το μεταφέρουν.

Ἦτο δὲ καὶ πολὺ εὐμορφη τελετὴ ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς. Ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἡ Ταυρίς εἶχεν ἐορτήν. Οἱ μιναρέδες τῶν τζαμιῶν, οἱ ἐξωτερικοὶ τοῖχοι τῶν σεραγιῶν, ἢ μεγάρων, ἐσκεπάζοντο μὲ ἀνθισμένους κλάδους. Οἱ δρόμοι, στρωμένοι μὲ χάρτα καὶ μὲ φύλλα τριανταφυλλῶν εἶχον ὄψιν ἀνοιξιασ, καὶ πραγματικῶς δὲ ἦτο ἀνοιξίς, διότι τὸ Νέον ἔτος τῶν Περσῶν ἤρχιζε τὴν 2 Μαρτίου. Ἀπὸ πρωίας ἤκούοντο οἱ ἤχοι αὐτῶν καὶ τυμπάνων. Οἱ ἄνδρες ἀκουμπῶντες εἰς τοὺς ἐξώστῃς των, αἱ γυναῖκες κρυμμένα ὀπίσω ἀπὸ τὰ κινῆματα ἐβλεπον νὰ περῶν ἢ συνοδεῖα. Ἀπόσπασμα στρατιωτῶν, παραδόξως ἐνδυμένων, συνόδευε τοὺς ἀχθοφόρους. Δὲν γνωρίζομεν ἀκόμη ἂν οἱ στρατιῶται ἐκείνοι παρηκολούθουν δι' ἀπαλάειν τοῦ θησαυροῦ ἢ διὰ μεγαλειτέραν ἐπιστημότητα. Πλησίον εἰς αὐτοὺς ἦσαν οἱ μουσικοὶ οἱ ὅποιοι ἐφυσούσαν εἰς τοὺς αὐλούς των ἢ ἐκτύπων τὰ τύμπανά των, ὁ καθείς ὅπως ἤθελε, καὶ ἔκαμον μιάν τρομερὰν κακοφωνίαν.

Ἡ Ταυρίς εἶπομεν ὅτι εἶχε χαράν, ἀλλὰ μεγα-

λειτέρῃ ἦτο ἀκόμη ἡ χαρὰ τοῦ Μίρζα Ἀβδουλλάχ, ὁ ὅποιος ἦτο ἑκατομμυριαῦχος καὶ δισεκατομμυριαῦχος. Μὲ ποῖαν εὐγένειαν ἐμετροῦσε τοὺς σάκκους τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου! Μὲ ποῖαν φιλοφροσύνην καὶ μὲ τί γλυκεῖς λόγους ὑπεδέχετο τὸν λαόν του! Ἡ προσήγορία του ἦτο παρσιμιώδης ὅπως καὶ ἡ φιλαργυρία του καὶ ὁ θησαυρὸς ὁ ὅποιος ἦτο μέσα εἰς τοὺς σάκκους, εἰς τὸ βάθος μεγάλου ὑπογείου, ἔμεινε κρυμμένος διὰ πάντα χωρὶς νὰ ἴδῃ τὸ φῶς.

Ὁ Μίρζα Ἀβδουλλάχ ἔζη λοιπὸν μέσα εἰς τὰ κλάυτη του, ὅταν ἔξαφνα ἐξερράγη πόλεμος μεταξὺ Περσίας καὶ Κουρδιστάν.

Ὁ σάκκῃς τῆς Περσίας ἐστειλεν ἐπίτηδες ἐν ἀγγελιαφόρον εἰς τὸν πιστὸν διοικητῆν Ἀβδουλλάχ, διατάττων αὐτὸν νὰ ἐτοιμάσῃ καὶ ἐπλίσῃ μὲ ἐξοδᾶ του, στρατὸν ἀρκετὸν διὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Κούρδους καὶ τοὺς γείτονάς των.

Ἄς κάρουν ὀλίγον ἀέρα οἱ σάκκοι τῶν θησαυρῶν σου, τῇ ἔγραφεν ὡς ὑστερόγραφον.

Ἡ εἰδῆσις αὐτῆ ἐτάραξε πολὺ τὸν Μίρζα Ἀβδουλλάχ! Ἄντι νὰ ἐκτελέσῃ δραστηρίως τὴν διαταγὴν τοῦ κυρίου του, ὁ διοικητῆς ἐπέγγε καὶ εὖρε κάποιον ἐβρίδιον Μανσοῦρ ὀνομαζόμενον, ὁ ὅποιος εἶχε τὴν δύναμιν, καθὼς ἔλεγε, νὰ προσκαλῆ τὸ πνεῦμα τοῦ Μέλλοντος.

— Ἀγαπητέ μου Μανσοῦρ, πολὺτιμὲ μου φίλε, εἶπεν ὁ διοικητῆς καθήσας μὲ τὸ τοιμποῦκι του εἰς τὴν χεῖρά του, ἔχω ἀνάγκην νὰ με βοηθήσῃς· φώναξε τὸ δυνατόν πνεῦμα τὸ ὅποιον κάποτε καταδέ-

χεται νὰ σου ὁμιλήῃ, καὶ ἐρώτησέ το τί πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ μὴν ἐξωθεύσω χρήματα δι' αὐτὸν τὸν κατηραμένον πόλεμον.

Ὁ Μανσοῦρ, ὁ ὅποιος διὰ πολλοὺς λόγους ἤθελε νὰ ἔχῃ τὴν ἐννοίαν τοῦ διοικητοῦ, ἔγραψεν ἕνα κύβλον τριγύρω του μὲ τὴν μαγικὴν του ράβδον καὶ ἤρχισε νὰ ἐπιλαλήται τὸ μέγα πνεῦμα.

Ὁ Μίρζα Ἀβδουλλάχ παρηκολούθει μὲ περιέργειαν τὰς κινήσεις τοῦ Μανσοῦρ.

Εἰς τὴν ἄκραν τῆς μαγικῆς ράβδου ἦτο κολλημένον κάτι ὡσαν μοσχθυμίαμα. Ἀπ' αὐτὸ ἐξήρχετο πικρὸς καπνὸς καὶ γλυκεῖα εὐωδία. Ὁ καπνὸς ἀνέβαινεν ἕως εἰς τὴν ὑψηλὴν ὀροφὴν τῆς κατοικίας τοῦ Μανσοῦρ, ὁ ὅποιος ἀφηνεῖ ἀνέκραξε:

— Ἴδού τὸ πνεῦμα! Φαίνεται μεγάλον μετὰ τὰ χέρια σταυρομένα ἐπάνω ἀπὸ τὸν καπνὸν τὸ βλέπεις; τὸ βλέπεις; Ὁ διοικητῆς δὲν εἶχε, καθὼς φαίνεται, τόσον καλοὺς ὀφθαλμοὺς ὅσον ὁ Μανσοῦρ, διότι ἔκαμε νεῦμα εἰς τὸν μάγον ὅτι δὲν εἶβλεπεν ἀπολύτως τίποτε.

— Ἀδιάφορον

εἶπεν ὁ Μανσοῦρ, ἐγὼ τὸ βλέπω, ἐγὼ τὸ ἀκούω, καὶ αὐτὸ φθάνει. Αὐθέντα Ἀβδουλλάχ, πρέπει νὰ πακούσῃς εἰς τὸν σάκκῃ τῆς Περσίας καὶ νὰ ἐπλίσῃς τὸ γρηγορώτερον εἴκοσι χιλιάδας ἄνδρας, ὅπως διατάσσει.

— Τὸ πνεῦμα εἶνε τρολλόν! ἐφώνησεν ὁ Μίρζα Ἀβδουλλάχ, ὁ ὅποιος εἶχεν ὑπάγει ἐκεῖ ὄχι διὰ ν' ἀκούσῃ συμβουλὴν, ἀλλὰ ἀπλῶς διὰ νὰ ἴδῃ μήπως

ἼΔΟΥ Τὸ ΠΝΕΥΜΑ! ΦΑΝΕΤΑΙ...

ή συμβουλή εκείνη ἦτο σύμφωνος πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν του.

— Τὸ πνεῦμα λέγει ἀκόμη, ἐξηκολούθησεν ὁ Μανσοῦρ ἐμπνευσμένος, ὅτι πρέπει ν' ἀγοράσῃς τὰ παλαιὰ τουφέκια τὰ ὅποια ἔχω παραχωρήματα εἰς τὸ μαγαζί μου καὶ νὰ τα πάρῃς χωρὶς συμφωνίας, διότι εἶνε σπάνια ὄπλα· τὸ καθὲν εἰμπορεῖ νὰ σκοτώσῃ δέκα Κούρδους.

— Καλὰ, καλὰ, εἶπεν ὁ Ἀβδουλλάχ σηκωθείς. Εὐχαριστῶ τὸ πνεῦμα καὶ σέ, καλέ μου Μανσοῦρ, εἰςέρω τώρα τί νὰ κάμω.

Καί χωρὶς νὰ φροντίσῃ πλέον διὰ τὸ πνεῦμα, ὁ Ἀβδουλλάχ Μίρζα ἐπέστρεψεν εἰς τὰ ἀνάκτορά του.

Μόλις ἐπέρασε τὸ κατώφλιον, ἔφθασεν ἕνας ἀγγελιαφόρος τὸ ἄλογόν του ἦτο ὄλον ἀρούς καὶ σκάνιν, τὰ φορέματά του κατάξοχισμένα, ὅλα ἐφανέρωναν ὅτι ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ βασιλέως ἔτρεξε μὲ μεγάλην βίαν.

— Ἐξοχώτατε διοικητά, εἶπεν ὁ ἀγγελιαφόρος, ὁ σάχης ὁ σεβατῶ ἀυθέντης μας, μὲ στέλλει νὰ ἰδῶ ἂν ἐξετελέσθησαν αἱ διαταγαὶ του, καὶ ἂν πρέπει νὰ ἐλπίξῃ εἰς τὴν βοήθειαν σου, διότι οἱ Κούρδοι, φαίνεται, θὰ διευθυνθοῦν πρὸς τοῦτο τὸ μέρος.

— Εἰπέτε εἰς τὴν Μεγαλειότητά του ὅτι ἡ Ταυρίς θὰ ὑπερασπισθῇ μὲ γεννικότητα ἂν ἔλθῃ ὁ ἐχθρός, ἀπεκρίθη ὁ Μίρζα ἢ μισή μου περιουσίαν ἐχρησίμευσεν ἕως τώρα διὰ ν' ἀγοράσω τροφάς καὶ πολεμφοῦδαι.

— Δόξα εἰς σέ, εὐγενῆ υἱὸ τοῦ Ἰράν, ἐξηκολούθησεν ὁ ἀγγελιαφόρος, χαιρετῶν τὸν Ἀβδουλλάχ ἢ Πατρίς θὰ σε ἀνταμαίτη μίαν ἡμέραν δι' ὅσα ἔκαμες δι' αὐτήν.

Ὁ ταχυδρόμος ἦτο ἀκόμη εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Ἀβδουλλάχ καὶ ἐξεκურσάτο, ὅτε ὁ διοικητὴς ὁ ὅποιος εἶχε μείνει συλλογισμένος, εἶδε τὸν Μανσοῦρ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν.

— Ἐμαθα ὅτι ἕνας ταχυδρόμος ἦλθεν ἀπὸ τὴν Τεχεράνην· ἐπειδὴ γνωρίζω ὅτι θὰ γίνουσι προπαρασκευασαί, δι' αὐτὸ ἦλθα νὰ σου προτείνω ν' ἀγοράσῃς τὰ τουφέκια μου.

— Πόσο τα πουλεῖς; ἠρώτησεν ὁ διοικητὴς ὡσὼν ἀφηρημένος.

— Εἴκοσι πέντε λίρας τὸ τουφέκι, ἐνδοξότατε· ἔχω εἴκοσι χιλιάδας τουφέκια, ὥστε μᾶς κάμνουν πεντακοσίας χιλιάδας λίρας.

— Πεντακοσίας χιλιάδας λίρας! ἐρώναξεν ὁ Ἀβδουλλάχ· ὁ Θεὸς δὲν θ' ἀφήσῃ νὰ κάμω αὐτήν τὴν θυσίαν. Τὸ ἀσμί μου τὸ μάλαγμα μου ὅλα αὐτὰ νὰ τα δώσω εἰς τὸν ἕνα καὶ εἰς τὸν ἄλλον διὰ τὴν Πατρίδα! Ποτέ. Ἐλα, ἔλα μαζί μου, καλέ μου Μανσοῦρ, ἐπνεύλαθεν ὁ διοικητὴς μὲ γλυκῶν τρόπον· δόσε μου τὰ τουφέκια σου, δεῖξε ὅτι εἶσαι καλὸς πολίτης καὶ σου ὑπόσχονται νὰ μὴ σου ζητήσω, ἐξ χρόνου, ὄλους τοὺς φόρους ὅπου μου χρεωτεῖς διὰ τὸ μαγαζί σου.

— Αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον, ἐξοχώτατε, εἶπεν ὡσὼν παραξαισμένος ὁ Μανσοῦρ. Πῶς θέλεις ἐγὼ ὁ πτωχὸς καὶ ἄθλιος νὰ ἐξοδούσω διὰ τὴν Πατρίδα ὅτι ἔχω, ἐν ᾧ ὁ διοικητὴς τῆς Ταυρίδος ἀρνείται νὰ ὀπλίσῃ τοῦ στρατιωτάς!

Ἡ ἀπάντησις ἦτο λογική· ὁ φιλαργυρος Ἀβδουλλάχ δὲν εὐρίσκει τίποτε ν' ἀποκριθῇ.

— Ἀκουσε, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἀβδουλλάχ· θὰ σου δείξω ὅλην μου τὴν ἐμπιστοσύνην· ἐρώτησε τὸ πνεῦμά σου νὰ μου δεῖξῃ ἕν ἀσφαλὲς μέρος διὰ νὰ κρύψω τοὺς θησαυρούς μου, ὥστε ἂν ὁ ἐχθρὸς κάψῃ τὰ μέγαρά μου, νὰ μὴ εὐρῇ τοὺς σάκους τοῦ χρυσοῦ μου.

— Θὰ ἔλθω αὐριοῦ νὰ σου δώσω ἀπάντησιν, εἶπεν ὁ Μανσοῦρ. Θὰ ὑπάγω νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ πνεῦμα πρὶν ἀποκαμηθῶ καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ μου στελεῖ καλὸν ἐνεῖρον.

Τὸ πρωὶ τῆς ἀκολουθοῦ ἡμέρας, μόλις εἶχε φανῆ ἡ αὐγὴ εἰς τὴν Ταυρίδα, ἄλλος βασιλικὸς ἀγγελιαφόρος ἔφθασεν εἰς τὸ μέγαρον τοῦ διοικητοῦ. Οὗτος δὲν ἦτο ἀπλῶς ἀξιωματικὸς τῶν περσικῶν στρατευμάτων, ἀλλὰ στρατηγὸς μὲ μεγάλην ὑπόληψιν, ὁ Μίρζα Μοχαμέτ-Ἀλή Χάν, ὅστις ἤρχετο νὰ ἰδῇ τὰς πολεμικὰς προετοιμασίας τῆς Ταυρίδος.

Πόσον ἐξεπλάγη ὅταν εὐρίσκει τὴν πόλιν εἰς πλήρη ἡσυχίαν, ὡς νὰ μὴν ἐφοβεῖτο κανέναν κίνδυνον;

[Ἔπεται τὸ τέλος]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

(Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τῆς ΛΕΒΛΑ ΧΑΝΟΥΜ)

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ

Ἡ εὐτυχία εἰς τὸν κόσμον τοῦτον δὲν εἶνε προνόμιον μᾶς μόνον τάξεως ἀνθρώπων· δὲν εὑρίσκεται ἀποκλειστικῶς οὔτε εἰς τὰ πλοῦτη, οὔτε εἰς τὰς τιμὰς, οὔτε εἰς τὴν δόξαν.

Εἶνε δυνατὸν νὰ ἀποκτήσῃ τις ὅλα αὐτὰ τὰ ἀγαθὰ, τὰ τόσο περιζήτητα εἰς τὸν κόσμον, καὶ ὅμως νὰ μὴ εἶνε εὐτυχῆς.

Πολλοὶ ἔχουν εἶπει ἕως τώρα, δικαίως, ὅτι «Ἐνίοτε περισσότερὰ εὐτυχία εὑρίσκεται εἰς τὸ καλυδότητον τοῦ πτωχοῦ παρὰ εἰς τὸ μέγαρον τοῦ πλουτοῦ.» Ἡ εὐτυχία ὁμοιάζει μὲ τὰ λιανὰ νομίσματα τὰ ὅποια εἰμποροῦν ὅλοι νὰ τα ἔχουν· ἀλλὰ πολλάκις τὴν ἔχομεν εἰς τὰς χεῖράς μας καὶ τὴν περιφρονούμεν. Εἰμποροῦμεν, μῆσα εἰς τὰς οἰκογε-

νείας μας, νὰ δημιουργήσωμεν χαρὰς καὶ εὐχαριστήσεις, αὐταὶ δὲ αἱ χαρὰὶ καὶ εὐχαριστήσεις ἐπαναλαμβάνονται ἀποτελοῦν τὴν εὐτυχίαν. Πηγὴ εὐαρέστων ἀπολαύσεων εἶνε ἡ γλυκεῖα ἀγάπη ἢ ὅποια ἐνόνει τὸν πατέρα τὴν μητέρα καὶ τὰ τέκνα. Περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο εἰς τὴν ἀμοιβαίαν ταύτην ἀγάπην συντελοῦν αἱ καλαὶ ἐξεις τὰς ὅποιας λαμβάνουν αἱ οἰκογένειαι. Θὰ εἴπωμεν μερικὰς ἀπ' αὐτάς.

Τὰ παῖδιά πρέπει νὰ εὐχωνται τὴν καλὴν ἡμέραν εἰς τὸν πατέρα των καὶ εἰς τὴν μητέρα των· τοῦτο εἶνε σπουδαῖον καθήκον καὶ δὲν πρέπει νὰ το παραβάνουν. Τὴν νύκτα πρέπει πάλιν νὰ λέγωσι τὴν καλὴν νύκτα εἰς τοὺς γονεῖς των καὶ νὰ τοὺς φιλεῖσι. Λάθος ἔχουν ὅσοι νομίζουν ὅτι ὅποιοι μεγαλώσῃ εἶνε ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ αὐτὴν τὴν ὑποχρέωσιν. Ἀπὸ τὴν στιγμήν ἐκείνην κατὰ τὴν ὅποιαν ὁ νέος δὲν σφίγγει πλέον τὴν χεῖρα τοῦ πατρός του καὶ τῆς μητρός του πρὶν νὰ ὑπάγῃ τὴν νύκτα νὰ κοιμηθῇ, θὰ εἴπῃ ὅτι νομίζει τὸν ἑαυτόν του ὀλιγώτερον ἀξίον τῆς ἀγάπης των· ὅταν μία νεῦνς κάμῃ τὸ ἴδιον οἱ γονεῖς δικαιῶνται νὰ υποθέσουν ὅτι ἐγενεῖν ἀδιάφορος καὶ ὅτι τοὺς ἀγαπᾷ ὀλιγώτερον. Αἱ οἰκογενεακαὶ θεωπεῖαι εἶνε ἐκδήλωσις τῶν αἰσθημάτων· μὴ τὰς κραιπτεῖ ποτέ, παῖδια, καὶ ἀφοῦ ἀκόμη μεγαλώσετε, διότι σὰς ἐνθυμίζου τοὺς εὐτυχεῖς καιροὺς κατὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἐφεύγετε ἀπὸ τὴν ἀγάπην καὶ ἀπ' τὰ γένατα τῆς μητρός σας.

Ἐπίσης πολὺ καλὴ συνήθεια διὰ τὰς οἰκογενεὰς εἶνε ἔχουν ἡμέρας τινας προωρισμένας διὰ τὰς ἰδιαιτέρας καὶ οἰκογενειακώτερας των ἀπολαύσεις, ὅπως τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως τοῦ πατρός, τῆς μητρός, καὶ τῶν τέκνων ἀκόμη, ἀρρέτων καὶ θηλέων. Κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς ἡ καρδιά δροσίζεται εἰς τὴν ἀγάπην τῶν πλησιεστέρων συγγενῶν καὶ τοὺς ἀγαπᾷ ἔπειτα μὲ περισσότερην δύναμιν. Ἴσως κανεὶς ἀδιά-

φορος εἰς τὰ τοιαῦτα πράγματα μᾶς εἴπῃ μὲ εἰρωνίαν:

— Τάχα διότι δίδουν κάθε ἑορτὴν εὐχὰς καὶ πρὸς εὐχὰς; εἶνε οἱ ἄνθρωποι εὐτυχέστεροι;

— Ναι, πολὺ εὐτυχέστεροι, ἀποκρινόμεθα, καὶ θὰ σας φέρωμεν ἐν παράδειγμα φαντασθῆτε ὅτι χθὲς ἦτο ἡ ἐπέτειος τῶν γενεθλίων σας: εἰπέτε μου, τί συνέβη;

Ὁ πατήρ σας ἐστειλεν εἰς τὸ δωμάτιόν σας ἐν πρῶτῳ τὸ ὅποῖον ἐπεθυμεῖτε προ πολλοῦ ἢ ἀδελφὴ σας ἐκέντησε ζευγὸς ἐμβύδων (παντοῦφρες) ἢ μήτηρ σας ἠτοίμασε διὰ τὸ γεῦμα ἐν γλύκισμα πρὸς τιμὴν σας, ὁ μικρὸς ἀδελφός σας ἔφερε μίαν μικρὰν ἀνοθεσίαν. Ποίαν ἐντύπωσιν σὰς ἐπροξένησαν ὅλα αὐτὰ αἰφροντίδες διὰ σὰς; Δὲν συνεκινήθητε γλυκά, γλυκά; Δὲν ἠρθάνθητε τὴν καρδίαν σας νὰ κτυπᾷ γοργότερα; Καί, εἰπέτε μου τὴν ἀλήθειαν, δὲν ἠγαπάτε περισσότερο τοὺς ἰδικούς σας; Ὡ! βέβαια, καὶ ἡ ἀπόδειξις εἶνε ὅτι, ὅταν ἠβλήθητε νὰ ἐκφράσητε τῆς εὐγνωμοσύνην σας, ὅταν ἐφιλήσατε ἀλληλοδιαδόχως ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενεῖας σας, δάκρυα χαρὰς ἔρρευσαν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς σας καὶ πρὶν πλαγιάσητε εἶπατε εἰς τὸν Πανάγαθον Θεόν:

— Εὐχαριστῶ, Θεέ μου, διὰ τὴν εὐτυχίαν τὴν ὅποιαν μοι ἔδωκες σήμερον.

Ὅτι ἠρθάνθητε σὺς τότε, καὶ οἱ ἄλλοι τὸ αἰσθάνονται ἐν τῇ αὐτῇ περιστάσει· καὶ διὰ τοῦτο σὰς λέγω: Μὴ παραμελήτε τὰς οἰκογενειακάς ἐορτάς· φροντίετε ἀπὸ προηγήτερα δι' αὐτάς, καὶ ἀναλόγως τῆς κοινωνικῆς σας θέσεως· καὶ τῆς περιουσίας σας, προσφέρετε κατὰ μικρὸν ἐνθύμιον, κάποιον δῶρον, καμωμένοι μὲ τὰς χεῖρας σας ἂν εἰσθε κόραι. Οἱ ἠλικιωμένοι συγγενεῖς συγγινούνται πολὺ ἀπὸ τὰ δεῖγματα αὐτὰ τῆς ἀγάπης· καὶ ἀφ' οὗ, ἀλλοίμονον! αἱ ἡμέραι των εἶνε μετρημένοι, ἂς φροντίζωμεν νὰ τὰς γεμίσωμεν μὲ χαρὰν καὶ εὐχαριστήσιν.

Κορρία Σ. Α. Π. Κ.

Η ΠΑΤΡΙΣ

Ὁ Γεροκλίμακας, ὁ αγωνιστὴς, ἦτο πλέον ὡσὼν ἐρείπιον ἀνθρώπου· ἡ μίαν του χεῖρ ἦτο κομμένη καὶ τὸ μανθί του ἐπιπτεν ἄδειο. Τὸ σῶμά του ἦτο γεροντικόν· ἀλλὰ τὸ πρόσωπόν του ἦτο ἡσυχον καὶ χαρούμενον.

— Τὸ κάστρο, εἶνε ἄλγο χαλασμένο, ἔλεγε χαμογελῶν, ἀλλὰ ἡ φρουρὰ ἀπὸ μέσα βασιτᾶ καλὰ...

Εἰς τὸν πτωχικὸν οἰκίσκον τοῦ ἀγωνιστοῦ συνεῖθηκε καὶ ἐπήγαινε ἐν καλῷ παιδίον. Ὁ ἀγωνιστὴς τῶ διηγείτο πράγματα τὰ ὅποια του ἔκαμαν μεγάλην ἐντύπωσιν καὶ δὲν τα ἔλησμένοι ποτέ. Μίαν ἡμέραν ὁ γέρον τῶ λέγει:

— Ξεύρεις τί εἶνε ἡ Πατρίς, παιδί μου;

Τὸ παιδίον μολονοῖ ἀκόμη, ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας του, δὲν ἔνδει τὴν μεγάλην σημασίαν τὴν ὅποιαν ἔχει αὐτὴ ἡ λέξις, ἐστρεψε καὶ εἶδε μὲ προσοχὴν τὸν γέροντα ἀγωνιστήν.

— Πατρίς, παιδί μου, εἶνε ὅτι εἶνε τριγύρω σου, ὅτι σε ἀνέθρεψε καὶ σε ἐθρεψε, ὅτι ἀγαπᾷς αὐτὴ ἢ πεδίος ὅπου βλέπεις, αὐτὰ τὰ σπαρτά, αὐτὰ τὰ δένδρα, εἶνε ἡ Πατρίς.

» Οἱ νόμοι ὅπου σε προστατεύουσιν· τὸ φῶς τὸ ὅποῖον κερδίζει ὁ πατέρας σου μὲ τὴν ἐργασίαν του· οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἀνταλλάσσεις μὲ τοὺς γνωστοὺς σου,

ἡ χαρὰ καὶ ἡ λύπη τὴν ὅποιαν αἰσθάνεσαι ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀπὸ τὰ πράγματα ἀνάμεσα εἰς τὰ ὅποια ζῆς, ὅλα αὐτὰ εἶνε Πατρίς.

»Τὸ μικρὸν δωμάτιον ὅπου σ' ἐγέννησεν ἡ μητέρα σου, αἱ ἀναμνήσεις τῆς ὁποίας σοὶ ἀφῆσεν ἡ μάμμη σου, τὸ γάμμα ὅπου ἀναπαύεται, εἶνε ἡ Πατρίς.

Τὴν βλέπεις, τὴν ἀναπνέεις παντοῦ! Βάλε με τὸν νοῦν σου, παιδί μου, τὰ δικαιοῦματά σου καὶ τὰ κτήκοντά σου, τὰ ἀγαπημένα σου πράγματα, τὰς

ἀναμνήσεις σου, καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην σου καὶ ὅλα αὐτὰ εἰπέ τα μὲ ἐν ὄνομα, τὸ ὄνομα αὐτὸ ὃ εἶνε Πατρίς.

Ἡ Πατρίς εἶνε ἡ μεγάλη οἰκογένειά μας, εἶνε τὸ μέρος τῆς γῆς, με τὸ ὅποιον ὁ Θεὸς ἤνωσε τὸ σῶμά μας καὶ τὴν ψυχὴν μας.

Τὸ παιδίον ἔτρεμεν ἀπὸ συγκίνησιν. Τὰς λέξεις αὐτὰς τοῦ ἀγωνιστοῦ θά τας ἐνθυμῆται εἰς ὅλην τὴν ζωὴν, ποτὲ δὲν θά τας λησμονήσῃ.

Ο ΔΙΟΓΕΝΗΣ ΚΑΙ Ο ΣΚΛΑΒΟΣ

Ὁ Διογένης ἔτρεχε μίαν ἡμέραν εἰς τοὺς δρόμους καὶ τὰς πλατείας τῶν Ἀθηναίων, κρατῶν ἐν φανάριον ἀναμμένον εἰς τὴν χεῖρά του. Ὅταν τὸν ἠρώτησε κάποιος:

— Τί ζητεῖς μὲ τὸ φανάρι ἡμέρα μεσημέρι;

— Ἄνθρωπον ζητῶ! ἀπήντησεν ὁ Διογένης.

Τότε τὸν ἐπερίπευεν οὗτος, λέγων: εἶνε τόσο ἄνθρωποι εἰς τὸν δρόμον ὥστε μόλις εἰμπορεῖς νὰ τοὺς μετρήσῃς.

Εἶδεν ἕνα ἱερεῖα εἰς τὴν θύραν τοῦ ναοῦ τῆς Εὐσπλαγχνίας. Δόσε, εἶπεν ἀπλώσας τὴν χεῖρά του, δόσε ἐλεημοσύνην εἰς ἕνα δυστυχῆ ἄρρωστον. — Σοῦ δίδω τὴν εὐλογίαν μου, ἀπεκρίθη ὁ ἱερεὺς τῆς Εὐσπλαγχνίας, στρέψας πρὸς αὐτὸν τὴν ῥάχιν του καὶ ἀναχωρήσας.

Ὁ φιλόσοφος σταματῶν ἔμπρὸς εἰς ἕνα καταστήμα ὅπου βλέπει νὰ πωλοῦν ἄνηθαι καὶ διάφορα μυριδικά, καὶ διάφορα κοσμήματα. Ἐζήτησε βοήθειαν ἀπὸ μίαν πλουσίαν κυρίαν ἣ ὅποια ἦτο ἐκεῖ.

— Τί ἀξιολύπητοι ποῦ εἶνε οἱ πτωχοὶ, εἶπεν εἰς τὸν ἔμπορον δίδουσα εἰς αὐτὸν ἐν χρυσοῦν νόμισμα διὰ τὸ περιδέξαιον τὸ ὅποιον ἠγέρασε διὰ τὸν σκύλον τῆς δόσε του ἐν λεπτὸν ν' ἀγοράσῃ κριθαρένιο ψωμί.

Ὁ ἔμπορος ἔκαμε νεῦμα εἰς τὸν Διογένην νὰ ἀναχωρήσῃ, καὶ οὗτος ἀνεχώρησε σείων τὴν κεφαλὴν του.

Εἰς βαθύπλουτος εὐγενὴς ἐπέραςε τὴν στιγμὴν ἐκείνην μὲ τὴν χρυσαμένην του ἄμαξαν ὁ Διογένης: τρέχει κατόπιον του, κρεμάται εἰς τὴν ἄμαξάν του καὶ φωνάζει: Εὐγενέστατε, ἀκουσε τί θά σου εἰπῶ.

— Κρημνίσου ἀπ' ἐδῶ, ἀχρεῖς, ἢ διατάσω καὶ σὲ ξυλοφορτώνουν, ἀπεκρίθη ὁ εὐγενὴς αὐθέντης, καὶ ὁ ἀμαξηλάτης του ἐσήκωσε τὴν δάβδον του διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν θέλησιν τοῦ κυρίου του, ἐμοιάζων κατὰ τοῦτο πρὸς τοὺς ἀχρεῖλους ὑπηρέτας οἰτινες, ὅπως οἱ σκύλοι, εἶνε πρόθυμοι νὰ κατασπαράξωσι τοὺς ὁμοίους των διὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὸν κύριόν των.

Εἰς δυστυχῆ σκλάβος τὸν βλέπει, τρέχει, γλυτώνει τὸν Διογένην ἀπὸ τὸ ξύλον, καὶ του δίδει ἕνα ἔβολον.

— Θεέ μου, ἀνέκραξεν ὁ σοφός, σ' εὐχαριστῶ εὐρήκα ἕνα ἄνθρωπον. Καὶ ὁλος χαρὰ ἔθεσε τὸ φανάριόν του.

ΦΙΛΟΜΗΛΙΑ

Ο ΑΙΓΕΥΣ

Πρὸς τὴν θάλασσαν τὸ βλέμμα ὁ Αἰγεὺς προσηλωμένον Κατευθύνει, τὸν υἱὸν του ἐκ τῆς Κρήτης περιμένων.

Καὶ ἰδοὺ, τὸ κύμα στήθον, ἀναφάνεται τὸ πλοῖον, καὶ ἄλλ' ἀντὶ λευκοῦ, τὸ μαῦρον πάλιν ἔσφεν-ίστιον.

« Ἀχ! λοιπὸν τοῦ Μινωταύρου ἔγενεες βορᾶ, υἱέ μου, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ μου πλέον δὲν θά σ' ἴδωσι ποτὲ μου.

Πῶς ὁ τάλας εἰς τοιαύτην συμφορὰν νὰ ἐπιβῆσῃ; Τὴν ζωὴν, ὡς σὺ ἀφήκες, ἀπέλιπες κ' ἐγὼ θ' ἀφήσω! Ταῦτα ἐκφωνῶν ὁ γέρον μετὰ θρήνων καὶ δακρύων, εἰς τὴν θάλασσαν ἐρρίφθη καὶ κατέλυσε τὸν βίον.

ΑΔ ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΜΑΓΟΣ

Ἀγαπητοὶ μου φίλοι, ὄλοι ἀνεγνώσατε παραμύθια, τὰ ὅποια λέγουσι τόσο παράξενα πράγματα ὅσα ἐνθυμῆσθε ὅτι εἰς ἕν ἀπ' αὐτὰ τὰ δάκρυα μιᾶς βασιλοπούλας γίνονται διαμάντια καὶ μαργαριτάρια, καὶ μιᾶς ἄλλης βάρβαροι καὶ ὀφθία. Εἶδτε πάλαι νὰ γίνονται καλυδῶσπητα καὶ καλυδῶσπητα νὰ γίνονται παλάτια! ὄλοι ἐθαυμάσατε καὶ θά εἰπατε: — Πόσον ἤθελα νὰ ἰδῶ αὐτὸν τὸν τόπον, διότι ἐδῶ εἰς ἡμᾶς δὲν γίνονται τέτοια οὔτε μάγον εἶδα, οὔτε μάγισσαν.

Λοιπὸν, παιδιά μου, ἐνόησα τὴν ἀνησυχίαν σας, καὶ ἐγὼ ὁ μάγος ἔρχομαι νὰ σας εἰπῶ ὅλα τὰ μυστικά τῆς τέχνης μου. Δὲν θέλω νὰ σας μαγεύσω, ἀλλὰ νὰ γίνεσθε ὄλοι μάγοι! Νομίζω ὅτι δὲν θά εἰπῆτε εἰς κανένα τίποτε, καὶ ὅτι δὲν θά φανερώσητε τὰ πειράματά μας εἰς τὰ ἀγρία καὶ τὰ κοράσια τὰ ὅποια δὲν εἶνε συνδρομηταὶ εἰς τὴν ΔΙΑΠΑΛΕΙΝ. Ἀλλὰ ἂν τὸ ἐλέγατε εἰς ὄλους, τότε εἰς ποῖον θά τὸ ἐκάμανε τὸ παιγνίδι;

Τὸ πρῶτον παιγνίδι τὸ ὅποιον θά σας δεῖξω ἔχει σκοπὸν νὰ σας μάθῃ πῶς ἐν χαρτὶ τῆς τράπουλας εἰμπορεῖτε νὰ τὸ κάμετε νὰ περάσῃ ἀπὸ ὀλοκληρον τὴν δεσμίδα τῶν παιγνοχάρτων, ἀπὸ τὸ τραπεζομάνδυλον καὶ ἀπὸ τὴν τράπεζαν, χωρὶς νὰ πειράξητε οὔτε τὴν δεσμίδα τῶν χαρτίων, οὔτε τὸ τραπεζομάνδυλον, οὔτε τὴν τράπεζαν.

Τὸ παιγνίδι δ' αὐτὸ ὀνομάζεται:

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙΑΡΙΚΟ ΧΑΡΤΙ

Λάβετε μίαν δεσμίδα παιγνοχάρτων, ἀνακατώσατέ τὴν καὶ εἰπέτε εἰς ἐκείνον εἰς τὸν ὅποιον θέλετε νὰ παίξετε τὸ παιγνίδι νὰ διαλέξῃ ἐν ὁποιοῦνδήποτε χαρτὶ θέλῃ. Ἀφ' οὗ τὸ ἐκλέξῃ καὶ τὸ παρατήρησῃ καλά, εἰπέτε νὰ τὸ βάλλῃ ἐπάνω εἰς τὴν δέσμη, τὴν ὅποιαν ἔχετε ἤδη θέσει ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν, ἔπειτα ἀπὸ τοῦτο θέσατε τὴν ῥάχιν τῆς δεξιᾶς χειρὸς σας ἐπάνω εἰς τὴν δέσμη τῶν χαρτίων καὶ εἰπέτε εἰς ἐκείνον ὁ ὅποιος ἐπῆρε τὸ χαρτίον:

— Βάλετε τὸ χεῖρ σας ἐπάνω εἰς τὴν τράπουλα ὅπως τὸ ἔβαλα ἐγώ.

Ἐπειτα ἀποσύρετε τὴν χεῖρά σας χωρὶς νὰ τὴν γυρίσετε καὶ τὴν θέτετε κάτω ἀπὸ τὴν τράπεζαν. Ἀφ' οὗ ὁ ἄλλος βάλλῃ τὴν χεῖρά του ὀπίω τῷ εἰπατε, εἰπέτε του νὰ βάλλῃ τὴν ἄλλην χεῖρά του ἐπάνω εἰς τὴν πρῶτην. Ἐπειτα τῷ λέγετε ὅτι ὡς τὸ φυλάττῃ καλά με τὰς δύο τοὺς χεῖρας τὸ χαρτίον τὸ ὅποιον ἐξελέξε, διὰ νὰ μὴ εἶνε δυνατὸν νὰ φύγῃ. Ἀφ' οὗ γείνουν ὅλα αὐτὰ, λάβετε με τὴν μίαν χεῖρα τὴν μαγικὴν ῥάβδον ἢ ἀπλοῦστερον μίαν συνήθη ῥήγαν καὶ εἰπέτε:

— Προσοχή! θά διατάξω τὸ χαρτὶ τὸ ὅποιον κρητεῖς κάτω ἀπὸ τὰ δάκτυλά σου νὰ περάσῃ τὴν τράπουλα τῶν χαρτίων, τὸ σκέπασμα καὶ τὸ τραπέζι. Ἐνα, δύο, τρία: Πέρασε!

Δίδετε ἐν ἐλαφρὸν κτύπημα εἰς τὰ δάκτυλα καὶ τὸ χαρτὶ φαίνεται ὅτι ἐπέραςε, διότι μετὰ τὸ ἄλλο χεῖρ σας τὸ τραβῆτε κάτω ἀπὸ τὴν τράπεζαν.

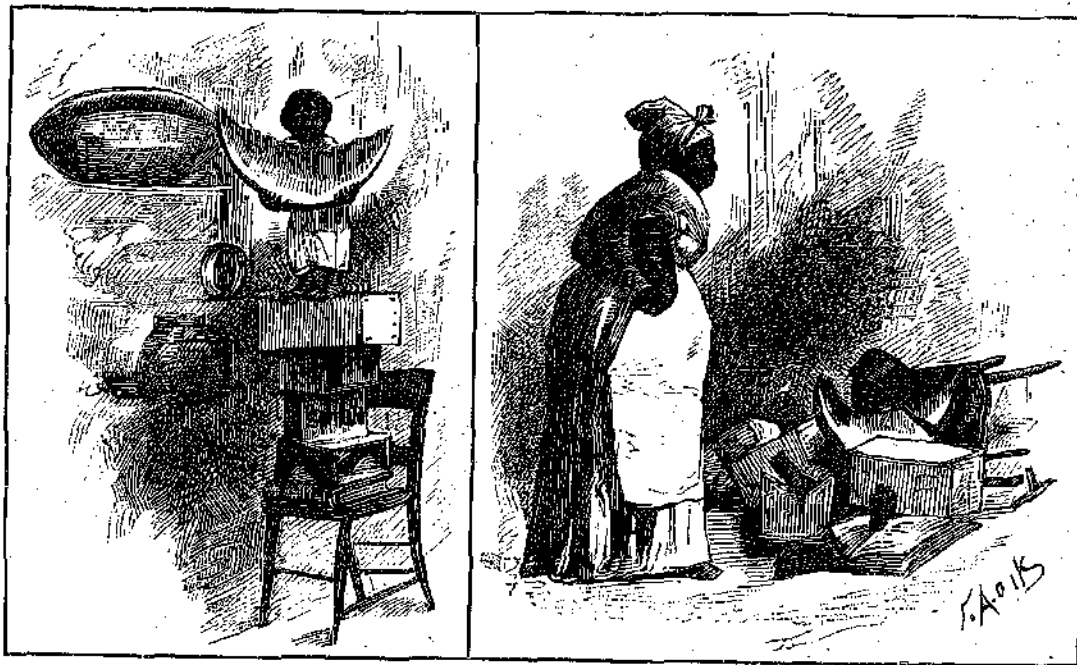
Διὰ νὰ κάμετε αὐτὸ τὸ παιγνίδι, ἀκούσατέ με καλά. Λέγετε νὰ διαλέξῃ ὁ ἀντικρυνός σας ἕνα χαρτὶ, ὅπως σὰς εἶπα, καὶ ἐν ᾧ τὸ ἐξετάζει αὐτός, σεῖς βρέχετε ὀλίγον με τὴν γλώσσάν σας τὸ ἐπάνω μέρος τῆς χειρὸς σας — ἀλλὰ, ἐδῶ εἶνε τὸ σπουδαῖον, με τρίπον ὥστε νὰ μὴ ἐννοηθῆτε. — Ἀφ' οὗ δὲ αὐτὸς βάλλῃ τὸ χαρτίον ἐπάνω εἰς τὰ ἄλλα χαρτὰ καὶ τοῦ εἰπῆτε: « Βάλε τὸ χεῖρ σου ὅπως ἐγὼ ἐπάνω εἰς τὰ χαρτὰ, » εἶνε ὀλοφάνερον — εἰς σὰς μόνον καὶ ὄχι εἰς τὸν ἄλλον — ὅτι ὅμα σηκώσατε τὴν χεῖρά σας διὰ νὰ τὴν βάλετε κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι, παίρνετε μαζί σας τὸ χαρτίον τὸ ὅποιον ἐκόλλησεν εἰς τὴν βρεγμένην ῥάχιν τῆς χειρὸς σας. Ἐδῶ λοιπὸν εἶνε ὄλον τὸ παιγνίδι, καὶ αἱ λοιπαὶ κινήσεις, τῆς ὁποίας σὰς εἶπα παραπάνω, χρησιμεύουν μόνον διὰ νὰ προετοιμάσουν τὴν κατάλληλον στιγμὴν κατὰ τὴν ὅποιαν θά δεῖξετε τὸ χαρτίον.

— Ἐνοήσατε;

— Ὄι βέβαια!

— Ἀλλὰ μὴ τὸ λέγετε κανενός. Ἀφ' οὗ τὸ κάμετε τοῦτο καὶ ἐπιτύχετε, θά σας δεῖξω καὶ ἄλλα παιγνίδια.

ΚΑΛΑΙΟΙΣΤΡΟΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΡΑΠΑΚΗΣ

Ο μικρός αραπάκης θέλει να δοκιμάση και αυτός εκείνο το νόστιμο και μεγάλο πράγμα το οποίον είναι εκεί επάνω και ανοίγει την θρεξιν όταν το βλέπη κανείς. Παίρνει λοιπόν πρώτον μίαν καρέκλαν' βάζει επάνω έν μεγάλο βιβλίον, έπειτα έν σκαμνίον, έπειτα μίαν μικράν κασιόσαν, έπειτα μίαν άλλην μεγαλύτεραν και έπειτα άλλην μίαν ακόμη μεγαλύτεραν. Τέλος αναβαίνει εις την κορυφήν αυτού του πύργου, παίρνει την φέταν του πεκομού και είναι έτοιμος να δαγκάση.....

Ο πύργος έκρημνίσθη. Ο μικρός αραπάκης έχαθη ό δυστυχής μέσα εις τα τρίψαλα της καρέκλας. Τα μικρά του μαύρα ποδαράκια μόλις διακρίνονται ανάμεσα εις τας κάσας και εις τα φύλλα του βιβλίου. Το μικρόν του προσωπάκι έχει μίαν κομικήν και θλιβερήν συγχρόνως έκφρασιν έτσι καθώς είναι σκεπασμένο με την κατσαρόλα, από την οποίαν επιδόσθη όταν έπεσε, νομίζων ό καίμενος ότι θα κρατηθῆ. Τι θα 'πῃ τώρα ή μαύρη μητέρα του άμα τον ιδῆ; Και ίσα ίσα να την, μεσ' στην ώρα ήλθε ήκουσε, φαίνεται τον κρότον και έτρεξε.

Μπρρρρρ! Τι τρέχει; Δεν το βλέπετε τί τρέχει;

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο μικρός Άλέκος επιστρέφει από το σχολείον και εύρισκει την μόλις όκτώ μηνών αδελφήν του κλαίουσαν σπαραξικαρδίως.
 — Ποῦ εἶνε ή μαμά; έρωτᾷ τόν μικρότερον του αδελφόν.
 — Εἶν' ἔξω βγαλμένη με τόν μπαμπά.
 — Καί γιατί κλαίει ή Ευγενούλα;
 — Νά! χωρίς να το θέλω, τῆς ἔδωσα τήν μποτιλίτσα με τὸ μελάκι και ἔπιε.
 — Καί τώρα τί κάθεται φωνάζει ο Άλέκος; γρήγορα φέρε από τὸ γραφεῖο τοῦ μπαμπά ἕνα κομμάτι στουπῆχαρτο να τῆς δώσωμε να καταπιῆ και θά βγῆ εὐθὺς τὸ μελάκι.
 Εὐτυχῶς πρὶν ἔλθῃ τὸ στουπῆχαρτο ἦλθε ή μαμά, εἰδερμὴ ὁ Θεός ξεύρει τί εἶχε να γίνῃ.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Σαλκίτητος.

Ο διδάσκαλος λέγει εις τὸν μικρὸν Ἰωάννην να εἰπῆ μάθημα' ἀλλ' ὁ μικρὸς Ἰωάννης δὲν το ήξεύρει.
 Ο διδάσκαλος τὸν έρωτᾷ:
 — Ἰωάννη, διατί δὲν ἔμαθες τὸ μάθημά σου;
 Ο Ἰωάννης ἀπαντᾷ:
 — Δάσκαλε, ἂν ήξευρα πῶς θά με βγάλῃς, θά το ἔμαθανα.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Ὀθελίου.

Ἡ μικρὰ Ἰριγένεια ἔλεγε πρὸς τήν αδελφήν της Κλεοπάτραν, όταν ὤμιλον περί ηλικίας:
 — Τι μου κάμνεις και σύ τήν μεγάλην τώρα; μετὰ δύο χρόνια θά σε φθάσω!

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Νικητρισιμίου.

ΕΚΦΡΑΖΟΜΕΝ ΤΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ ΜΑΣ

πρὸς τοὺς παλαιὸς συνδρομητὰς μας, ὅτινες εὐηρεστήθησαν να ἀνανεώσωσι προθύμως τὴν συνδρομὴν των εις τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ και διὰ τὸ ἐνεστώσῃ ἔβδομον αὐτῆς ἔτους, ἐκδηλώσαντες; τοῦτο ἄλλοι μὲν διὰ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἀντιτίμου τῆς συνδρομῆς, ἄλλοι δὲ διὰ τῆς μὴ ἐπιστροφῆς των δύο σταλέντων αὐτοῖς φυλλαδίων τοῦ Ἰανουαρίου.

Πρὸς τοὺς τελευταίους τούτους θὰ ἐξακολουθησάμεν ἀποστέλλοντας τὸ φύλλον ὅπως και πρὸς τοὺς πληρώσαντας ἤδη τὴν συνδρομὴν των. Ἴνα δὲ διευκολύνωμεν αὐτοὺς εις τὴν ἀπέτισιν τῆς συνδρομῆς, θέλομεν τοῖς παρουσιάσει μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀποδείξιν πληρωμῆς φέρουσαν τὴν σφραγίδα και τὴν ὑπογραφήν τῆς Διευθύνσεως τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, τὴν ἀποδείξιν ταύτην πρὸς μὲν τοὺς ἐν Ἀθήναις και ἐν Πειραιεὶ συνδρομητὰς θέλομεν παρουσιάσει δι' ἡμετέρου ὑπαλλήλου πρὸς δὲ τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις και

ἐν τῷ ἐξωτερικῷ διὰ των κυρίων ἀνταποκριτῶν ἡμῶν. Πρὸς τοὺς λαμβάνοντας τὸ φύλλον διὰ τῆς μεσολαβήσεως τρίτου προσώπου δὲν θὰ ἀποστέλωμεν ταυαύτην ἀπόδειξιν.

Ἐκ των δύο καθυστερούντων φυλλαδίων τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐξεδόθη και συναποστέλλεται μετὰ τοῦ παρόντος τεύχους τὸ τοῦ Νοεμβρίου, τὸ δὲ τοῦ Δεκεμβρίου ἐκδοθήσεται; και αὐτὸ ἐντός τοῦ τρέχοντος μηνὸς και διανεμηθήσεται μετὰ τοῦ προσεχοῦς φυλλαδίου τῆς 28 Φεβρουαρίου ε. ἔ.

Ἐπίσης και ὁ τόμος τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ τῆς δευτέρως ἐξαμηνίας τοῦ 1884 εὐρίσκεται ὑπὸ τὰ πιεστήρια προσεχῶς δὲ θέλομεν ἀναγγεῖλαι τὴν ἡμέραν τῆς ἐκδόσεώς του.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΤΑΜΕΙΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ ΕΠΙΜΕΛΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

ΕΤΟΣ Γ'.—ΠΡΩΤΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΩΝ

κατατεθεισῶν ἐν τῷ Γραφεῖῳ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ μέχρι τῆς 10 Φεβρουαρίου 1885.

Ἐπίλοιπον ἐκ τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ τὴν λογοδοσίαν τὴν δημοσιευθεῖσαν ἐν σελίδι 160 τοῦ φυλλαδίου τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ	τῷ Ὀκτωβρίῳ 1884... φρ. 1,50 Ὀνώριος Βαττάρος, Ἀθηνῶν... 1 — Βιάνθια Ν. Κουσελά, Λαρίσης. 1,50 Ἐλένη Κ. Τρυλοῦ, " 2 —	φρ. ἔκ. 3,50 Σπυρίδων Ε. Σαλλῆος, Ὀδησοῦ. 3,50 Βασιλικὴ Πυρπορῆ, Καλαμών... 1 — Σ. Δ. Κριεζώτης, Χαλκίδος... 5 — Ἀγλαΐα Χ. Καλασιάνη, Πατρῶν. 1 —
--	--	---

Ἐν ὅλῳ μέχρι τῆς 10 Φεβρουαρίου... φρ. 16,50

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Σήμερον ἀγαπητοί μου φίλοι, δὲν σας ἀπαντῶ διότι ἔχω μίαν φρικτὴν καταρροὴν μαζί με πονοκέφαλον. Φυλάττω τὰς ἐπιστολάς σας διὰ να σας ἀπαντήσω εις τὸ ἄλλο φυλλάδιον. Τώρα σας δίδω να διαβάσετε μίαν ἐπιστολήν τὴν ἧοίαν ὁ μικρὸς μου φίλος και ἐν ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ συνάδελφός σας Ὀθέλλιος σας στέλλει ἀπὸ τὴν Σύρον, ὡς να ἔκτευρα διὰ δὲν θὰ εἰμποροῦσα ἐγὼ να σας γράψω σήμερον. Ἡ ἐπιστολή του εἶνε ἡ ἑξῆς:
 Ἀγαπητοί μου συνάδελφοι, ἂν και δὲν σας γνωρίζω, σας παρακαλῶ να δεχθῆτε αὐτὰς τὰς ὀλίγας συμβουλὰς. Ὅσοι εἶσθε μαθηταὶ πρέπει να κάμνετε τὰ ἑξῆς. Πρῶτον, Ὅταν τὴν μεσημέριαν ἔρχεσθε ἀπὸ τὸ σχολεῖον, πρέπει να μελετᾶτε καλῶς τὰ μαθήματα, τὰ ὅποια εἶνε διὰ να εἰπῆτε μετὰ μεσημέριαν. Καὶ ὅταν πάλιν ἔρχεσθε ἀπὸ τὸ σχολεῖον τὴν ἑσπέραν, πρέπει ἐπίσης να μελετᾶτε τὰ μαθήματα τῆς ἑσπέρας και κατόπιν, ἂν ἔχετε καιρόν, εἰμπορεῖτε να παίζετε δεύτερον. Ἀφοῦ παίζετε ὀλίγον, ἂν δὲν ἔχετε τίποτε ἄλλο να κάμνετε, πρέπει να μελετᾶτε πάλιν τὰ μαθήματά σας. Τρίτον, Ὅταν οἱ γονεῖς σας σας δίδουν χρήματα, πρέπει να μὴ τα

ἐξοδεύετε εις τὸ γλυκίσματτα ἀλλὰ να τα φυλάττετε και να ἀγοράσετε κανὲν βιβλίον ἀφελίμον, ἢ να τα μεταχειρίζεσθε εις φιλόφρονα ἔργα. Τέταρτον, Ὅταν καλ' ὁδὸν βλέπετε γέροντας ἑπαίτας, πρέπει να μὴ τὸν βλέπτετε, ἀλλὰ, ἂν δύνασθε, να τοὺς βοηθήτε; τὸ αὐτὸ πρέπει να κάμνετε και εις τὰ πτωχὰ παιδία. Πέμπτον, Ὅσοι οἱ ἐν τῷ αὐτῷ σχολεῖῳ εὐρισκόμενοι μαθηταὶ ἀρεῖλουσι να εἶνε ἡγαπημένοι μετὰ τῶν και να συνδέωσι φίλιαν, τὴν ὅποιαν ὁ ἔχωσι και μεγάλα. Ἐκτον. Να ἀποφεύγετε ἄλλας τὰς κακὰς πράξεις διότι ἔσοι ἀπὸ τὴν παιδικὴν των ἡλικίαν συνειθίζουσι εις αὐτὰς γίνονται κακαὶ ἄνθρωποι.
 Ὅταν πράττετε αὐτὰ, θὰ εἶσθε ἐπιμελεῖς, και θὰ σας ἀγαπῶσιν ὅλοι, και θὰ σας δίδωσι πολλὰ δῶρα.

Ο συνάδελφός σας ΟΘΕΛΛΙΟΣ

Αὐτὴ εἶνε ἡ ἐπιστολή τοῦ φίλου μας Ὀθέλλου. Τώρα ἀπομένει να μάθωμεν ἂν και ὁ ἴδιος ἀκολουθῆ ἢ ὄχι; τὰς ὀφείας αὐτὰς ἐξ συμβουλὰς και προπόντων τὴν τρίτην...

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

29. Έλλειποσδμφωφον.

Ο·—·'β'·'ο'—·ξ'—·ξ'η—·η'—·'ι'·'α'·'η'—·ου—·'ι'·'η'—
"Ο·"ο'—·α'·α'—·η'—·α'·'α'—·'ε'·'ο'—·'δ'—·'η'—·α'·'ε'·'η'.

Έστάνη υπό της Σπαρτιάτιδος Γοργώ.

30. Συλλαβόγριφος. Τό πρώτον μου είνε επίθετον, τό δεύτερον μου πόλις, τό σύνολόν μου πόλις της Τουρκίας.

Έστάνη υπό Κωνστ. Λύκερτ.

31. Συλλαβόγριφος. Τό πρώτον μου είνε επίρρημα, τό δεύτερον μου γράμμα, τό τρίτον μου ἄρθρον, τό σύνολόν μου ποταμός της Ελλάδος.

Έστάνη υπό Πιέρου Κανελλοπούλου.

32. Αεξίγριφος. Τό πρώτον μου είνε θεά τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, τό δεύτερον μου ἄρθρον τό τρίτον μου ὄργανον ἀσφαλείας, καί τό σύνολόν μου στρατηγός Ἀθηναῖος.

Έστάνη υπό τοῦ Ἁγρίου Ἰωσφ.

33. Αεξίγριφος.

Τό αἶθερα περιτρέχω στολήν ἔχων μελανήν.

Ἐάν κόψης τόν λοιμόν μου

Καί τόν ένα τῶν ποδῶν μου,

Τήν τραχείαν μου θ' ἀκούσης καί μονότονον φωνήν.

Έστάνη υπό τοῦ Κυριακοῦ Ἀντίφω.

34. Αεξίγριφος.

Μέ πέντε πόδια ἄν με ἴδῃς εἶμαι θεά ἀρχαία,

Μέ ἕξη πόλις γίνομαι Ἑλληνική ὄραια.

Έστάνη υπό Αἰκατερίνης Σεβαστοπούλου.

35. Αίνιγμα.

Σηκῶνα βάρη μέγιστα ἐν μέσῳ τῶν ὑδάτων,

Ἐνῷ πλοῖον δέν εἶμαι.

Μέ δένουν δι' ἀλύσεων χονδρῶν καί βαρυτάτων,

Ἐνῷ τρελλός δέν εἶμαι.

Έστάνη υπό Ἰωαν. Στ. Σολομωνίδου.

36. Ἀναγραμματισμός.

Μέ ζητεῖς εἰς τό τραπέζι καί μετὰ μέγανόν κόπον.

Ἄν με ἀναγραμματίσης, θ' ἀπομείνω εἰς τόν τόπον.

Έστάνη υπό της Σπαρτιάτιδος Ἀργιλιωνίδος.

37. Ἐρώτησις. Τί πρόημα εἶνε ἐκεῖνο τό ὁποῖον μέξ δίδουν χωρῆς νά μάς ἐρωτήσουν καί τό ὁποῖον ἀφοῦ μέξ το δώσουν εἴμεθα ἠναγκασμένοι νά το ἔχωμεν καί ἄν ἀκόμη δέν μας ἀρίστη;

Έστάνη υπό της Μικρούλας Τραλαλά.

38. Πρόβλημα. Εἰς τό 1/3 ἀριθμοῦ τίνος προστεθῆ τό 1/5 ἄλλου τίνος ἀριθμοῦ καί ἀποτελέσθῃ ὁ ἀριθμός 35. Ποῖοι ἦσαν οἱ ἀριθμοί οὗτοι;

Έστάνη υπό τοῦ Ὁθλλου.

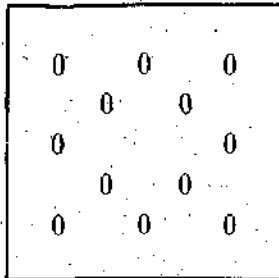
39. Ἀκροστεχίς. Τά ἀρχικά γράμματα τῶν ζητουμένων ἐξ λέξεων ἀποτελοῦσι τό ἔννομα ἀρχαίου Ἑλλήνος ποιητοῦ:

1. Ἀρχαῖος στρατηγός Ἀθηναῖος. 2. Ζῶον παχύδερμον. 3. Ἀρχαῖος νομοθέτης. 4. Τύραννος Ἑλληνικής πόλεως.

5. Ἰατρός της ἀρχαιότητος. 6. Νῆσος της Μικρῆς Ἀσίας.

Έστάνη υπό τοῦ Μυρμηδῶνα.

40. Γεωμετρικόν πρόβλημα. Ἐνός ἀμπέλου τετραγώνου, ὑπάρχουσι 12 ἐλαιόδένδρα κατὰ τήν κατωτέρω τάξιν φυτευμένα. Πῶς εἶνε δυνατόν νά διατρεθῇ ἡ ἀμπέλος εἰς 4 ὀρθογώνια τετράπλευρα οὕτως ὥστε ἕκαστον τετράπλευρον νά περιέχῃ καί τρία ἐλαιόδένδρα;

Έστάνη υπό τοῦ Μετμημεισμένου.

41. Λογοπαίγνιον. Ποῖα θεά φυτρῶνει εἰς τὰ χωράφια;

Έστάνη υπό της Βυσαρινῆς Παπαρούνα.

42. Λογοπαίγνιον. Ποῖες ἄγιοι ἔχει χρυσοῦν τό στόμα του;

Έστάνη υπό τοῦ Κινῆ τοῦ Βισσαλιῶ.

43. Λογοπαίγνιον. Ποῖα θεῖα εἶνε ἄλλη;

Έστάνη υπό τοῦ Μουσουρῶ.

Διὰ τοὺς μανθάνοντας τήν γαλλικὴν.

44. Logogriphe.

Je n'ai qu'un an cou pour tête

Et ma queue est un cou.

Ma maigreur est parfaite

Malgré mon double cou.

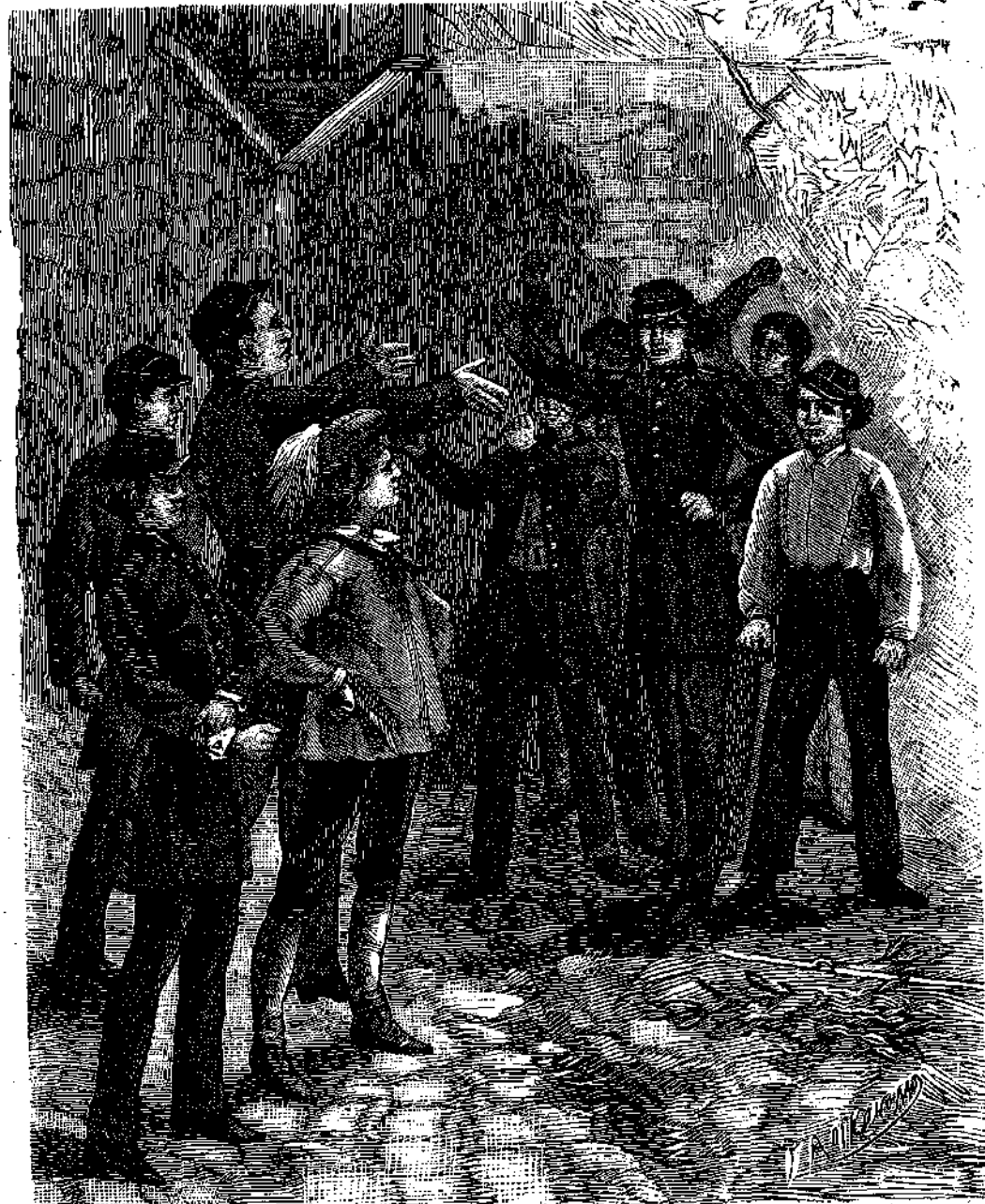
ΛΥΣΕΙΣ

15. Ὅστις ἐν καιρῷ της εὐτυχίας του φρονεῖται μόνον περὶ ἑαυτοῦ, ἐν καιρῷ της δυστυχίας του δέν ἔχει κανένα φίλον.—16. Πυρετός (πῦρ, ἔτος).—17. Ἀνυλίδανος (ἀντι, λίδανος).—18. Ἄετός (α, ἔτος).—19. Ἀνάνδρος, Ἄνδρος.—20. Κόπος, ὄπλις.—21. ΣΟΦΟΚΛΗΣ (1. Σπάρτη. 2. Ὀλλανδία. 3. Φάλανα. 4. Ὀμηρος. 5. Κρήτη. 6. Λέων. 7. Ἥρα. 8. Σουράτης).—22. Ὁ Σίτυφος.—23. Ὅλοι: οἱ συνδρομηταί της ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ἔχουν χεῖλια, δόντια καί μάτια.—24. Ποιέ.—25. Ὁ χρόνος ἀνευρίσκει τήν ἀλήθειαν.—26. Malheureux—Heureux.—27. Il vaut cinquante centimes, puisqu'il est dissous (Dix sous).

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Ἄγραμπελη, 4 α' καί 4 β'. Ἄγριος Ἰωσφ. 9. Ἀζδὴν της Ἐρήμου, 7. Αἰθριος Οὐρανός, 2. Αἰώπος ὁ Φρύξ, 3. Ἀνατέλλων Ἀστὴρ, 7. Νικόλαος Ἀντωνίδης, 7. Ἀραπάκος, 10. Βυσαρινῆ Παπαρούνα, 7. Γενναῖα Σουλιδίτισσα, 2. Γραῖα Δρύς, 9. Ἑλληνόπουλο τοῦ Ὀλύμπου, 9. Ἐνδοτος Μαραθῶν, 3. Ἐρυθρός Ψιττακός, 8. Εὐσομον Ἄνθος, 11. Σκυρβῶν Μάρκου Θεοτόκης, 3. Ἁγλαῖα Χ. Καλαϊτάκη, 6. Κινέας ὁ Θεσσαλός, 9. Κόμης τοῦ Μουτεχρίστου, 8. Κορκοράν, 10. Σ. Δ. Κρισώτης, 1. Κυριακός Ἀστής, 10. Πάνος Ι. Λάμπρος, 4 α' καί 4 β'. Παῦλος Γ. Μαθασιόπουλος, 2. Μάχη τοῦ Μαραθῶνα, 3. Μετμημεισμένος, 3. Μικρούλα Τραλαλά, 9. Κυριακός Γ. Μπουκλάκος, 4. Μυρμηδῶν, 6. Ὁθέλλος, 9. Εὐδοκία Οἰκονομάκη, 6. Ἐλένη Παπαλεξάνδρου, 5. Πέλικος Τενέδιος, 3. Πετεινός, 8. Σαλπικητής, 10. Αἰκατερίνη Σεβαστοπούλου, 2. Ἰωάννης Στ. Σολομωνίδης, 10. Σπαρτιάτις Ἀργιλιωνίς, 9. Σπαρτιάτις Γοργώ, 8. Σπιθῆς, 9. Χαρίλαος Ι. Σπυλιόπουλος, 1. Τηλέμαχος, 3. Ἐλένη Κ. Τραυλοῦ, 10. Ἰωαν. Γ. Χαράλαμπίδης, 6. Χιονοσιβιάς, 9.

(Τά ὀνόματα τῶν λυτῶν, ἐν αἰ λύσεις ἐλήφθησαν μετὰ τήν 10 Φεβρουαρίου, δά δημοσιευθῶσαν εἰς τό προσεχές φύλλον).

ΜΕ ΣΥΓΧΩΡΕΙΤΕ ΕΙΠΕΝ Ο ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΙ ΗΘΕ ΠΑΝΕΙΟΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ, ΜΕ ΣΥΓΧΩΡΕΙΤΕ, ΜΟΥ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΟΤΙ ΕΙΜΕΘΑ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΡΕΙΣ. (Σελ. 51)

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ

[Συνέχεια της σελ. 35]

Δ'

Η ΜΙΚΡΑ ΑΥΑΗ

Ὁ Μάριος Καπάνης ἐκάθητο μόνος του εἰς τήν μικρὰν αὐλήν ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν καί ἐπερίμενε Εἰς 2'.—ΤΗΥΧΟΣ 4^{ον}.

καθὼς εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τοὺς τρεῖς συμμαθητάς. Ἐξαφνα ἐνόμισεν ὅτι κάποιος ἤθελε νά ἀνοίξῃ τήν θύραν τοῦ διαδρόμου, καί ἐφοβήθη μήπως τον συλλαβὴ ἐκεῖ καθημένον ὁ ἐπιμελητής εἶτε ἄλλος

τις ἐκ τῶν διδασκάλων, καὶ τί θὰ ἔλασεν εἰς αὐτοὺς διὰ τὴν δικαιολογήσῃ τὴν παρουσίαν του εἰς τὴν μικρὴν αὐλήν; Ὅπως δὴποτε ἀπαφάσισε νὰ δεῖξῃ γεννησιότητα καὶ νὰ μὴ κρυφθῇ.

Ἀνοίγει ἡ θύρα καὶ ἐμβαίνει ὁ Γεώργιος Μοντανῆς, ὁ ὁποῖος καθὼς εἶδε τὸν Μάριον, ἐμεινεν ἐκθαμβος καὶ τὸν ἠρώτησε:

— Καὶ πῶς εὐρέθης ἐδῶ μέσα;

— Ἐπειδὴ ἡ θύρα ἦτο κλειστὴ, ἐπῆρα τὸν δρόμον περὶ εἰμπόρεσσα.

Καὶ ὑψώσε τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὸ παράθυρον, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο ἀνοιχτὸν ἐπάνω εἰς τὴν βράχιν τοῦ τοῖχου.

— Ἄ! εἶπεν ὁ Μοντανῆς, βλέπω διὰ κρατεῖς τὸν λόγον σου, καὶ εὐρέθης ἐδῶ εἰς τὴν ὠρισμένην ὥραν.

Ὁ Μάριος ἔκαμε νεύμα διὰ τῆς κεφαλῆς του, ὅτι συμφωνεῖ μετὰ τὸν Μοντανῆν.

— Αὐτὸς ὁ καλὸς σου τρόπος θὰ γίνῃ αἰτία νὰ κερδῆσῃς τὴν φιλίαν μου, εἶπεν ὁ Μοντανῆς μετὰ τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν σοβαρότητα τὴν ὅποιαν εἶχε πάντοτε, ἀφ' οὗ μου ἐξηγήσῃς διατὶ πρωτύτερα ἔπεσε ἐπάνω μου μετὰ τὴν ὀρμήν.

Καὶ ἔβαλε τὴν δεξιὰν του χεῖρα εἰς τὸν ἀριστερὸν ὦμόν του.

— Μετὰ χαρᾶς, ὅποτε θέλῃς νὰ σοῦ το ἐξηγήσω, εἶπεν ὁ Μάριος, ἀλλὰ μὴ φαίνεται ὅτι εἶνε καλλίτερα νὰ τὸ ἀναβάλλωμεν ἀργότερα. Ἔχουμεν καιρὸν.

— Μήπως ἐπροβῆθης; τὸν ἠρώτησεν ὁ Μοντανῆς καὶ συνωφρυνθῆ, δῆλα δὴ ἐσούφρωσε τὰ ὀρῶδία του μετὰ περιρρόνησιν.

— Πρὸς ματικῶς φοβοῦμαι μήπως σε βλάψω τῶρα που εἶσαι ἀρρωστος. Ὅταν ἰατρευθῇ τὸ χεῖρ σου, εἶμαι εἰς τὰς προσταγὰς σου.

— Ὁ Μοντανῆς καθὼς ἤκουσε τοὺς φιλικούς τούτους λόγους τοῦ Μαρίου, ἐγένεν ἡμερώτερος καὶ εἶπε:

— Μά, φίλε μου, βλέπω ὅτι εἶσαι πολὺ εὐγενῆς, καὶ προβλέπω ὅτι θὰ ἔλθῃ μία ἡμέρα νὰ γίνωμεν οἱ δύο μας φίλοι ἀδελφικοί.

— Ἀμήν! εἶπεν ὁ Μάριος.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ θύρα ἤνοιξεν ὀλίγον.

— Ποίος νὰ εἶνε; ἐπιθόρυσεν ὁ Μοντανῆς. Ἐθαύμασε δὲ διότι εἶδεν ἐμβαίνοντα τὸν Λεωνίδα τοῦ Δουμποδάνου.

— Τί θέλεις σὺ ἐδῶ; εἶπε πρὸς τὸν Δουμποδάνου.

— Ἔχω ἓνα μικρὸν λογαριασμὸν μετὰ τὸν κύριον ἐδῶ! ἀπεκρίθη ὁ Δουμποδάνος μετὰ τὴν βροντῶδη καὶ εἰλικρινεστάτην φωνήν του.

— Πῶς; καὶ σὺ;

Καὶ ὁ Μοντανῆς ἐστράφη πρὸς τὸν Μάριον καὶ τὸν ἠρώτησε διὰ τοῦ βλέμματός του.

— Εἶνε μάλιστα ὁ πρῶτος, εἶπεν ὁ Μάριος μετὰ ἡρεμίαν, καὶ σὺ εἶσαι ὁ τρίτος.

— Τί; εἶνε καὶ ἄλλος ἀκόμη;

— Βεβαίωτατα, νὰ τον!

Καὶ ὁ Μάριος ἔδειξε τὸν Σαϊζάνην, ὁ ὁποῖος ἐμῆκε τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡρεμίαν καὶ ἐμασεύλιζε τὸν ἄρτον του μετὰ τὸ ἄκρον τὸν χειλέων του καὶ εἶχε ὑψωμένον τὸν μικρὸν του δάκτυλον.

— Δὲν μου λέτε, κύριοι, τί τρέχει; ἠρώτησεν ὁ Σαϊζάνης.

— Τρέχει, ὅτι σας ἐδυσπρήστησα καὶ τοὺς τρεῖς, καὶ χαίρω πολὺ ὅτι σας εὐρίσκω καὶ τοὺς τρεῖς μαζί διὰ νὰ σας ζητήσω συγγνώμην.

— Ὡ, ὦ! νὰ μας ζητήσῃς συγγνώμην! εἶπε περιφρονητικῶς ὁ μέγας Δουμποδάνος.

— Περίμενε δά, Λεωνίδα, εἶπεν ὁ Μοντανῆς, βλέπεις ὅτι ἀκόμη δὲν ἐτελείωσεν τὴν φράσιν σου.

Ὁ Μάριος ἠγχαρίσθησε τὸν Μοντανῆν διὰ τοῦ βλέμματός του, καὶ ἐξηκολούθησε:

— Μάλιστα, σὰς ζητῶ συγγνώμην, διότι δὲν εἴμπορῶ νὰ σας ἰκανοποιήσω καὶ τοὺς τρεῖς μαζί ἀλλὰ ἐὰν θέλετε νὰ σας ἰκανοποιήσω ἓνα ἓνα χωριστά, εἶμαι πρόθυμος εἰς τὰς προσταγὰς σας.

— Μὰ τὸ νὰ! ἀνεφώνησεν ὁ Μοντανῆς, μετὰ τὸν τὸν εὐγενῆ καὶ ἀξιοπρεπεῆ τὴν τρόπον σου, εἶνε κρίμα νὰ εἴμεθα περισσότερον καιρὸν μαλλωμένοι. Τί λέγετε σεις, Σαϊζάνη καὶ Δουμποδάνη; ἐξηκολούθησεν ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς δύο συμμαθητάς του, οἱ ὁποῖοι ἐφαίνοντο ὅτι υπετάσσοντο εἰς αὐτόν.

— Ὁ τι λέγετε σὺ.

— Τότε λοιπὸν τὸ δοξμά σου, κύριε;

— Μάριος Καπάνης.

— Μάριος Καπάνη, εἶπεν ὁ Μοντανῆς καὶ ἔτεινε τὴν δεξιὰν πρὸς τὸν Μάριον, ὡς γίνωμεν φίλοι!

— Ἄς γίνωμεν φίλοι! εἶπεν ὁ Σαϊζάνης καὶ ὁ Δουμποδάνος μιμῶμενοι τὸν συμμαθητὴν των.

Ὁ Μάριος ἔθλιψε μετὰ συγκινήσεως τὰς χεῖρας τῶν νέων φίλων του, καὶ πρώτην φοράν ἀφ' οὗ ἦλθεν εἰς Πικρίας, ἠσανθήθη τὸν ἑαυτὸν του πολὺ συγκινηθόμενος.

— Τώρα, εἶπεν ὁ Σαϊζάνης, ὁ ὁποῖος ἦτο πάντοτε παιδὶον φοβνίμον, δὲν ἔχουμεν πλέον νὰ κάμωμεν τίποτε ἐδῶ μέσα. Πάμε εἰς τὴν μεγάλην αὐλήν.

— Καλὰ λέγει ὁ Σαϊζάνης, πάμε.

— Ἀλλά, εἶπε μετὰ συστολῆς ὁ φίλος μας Μάριος, ἔχετε τὸ κλειδί τῆς θύρας τοῦ διαδρόμου;

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ μικρὸς Σαϊζάνης καὶ ἐταπεινωτὸς τὰς ὀφθαλμούς του, μάλιστα τὸ εὐρήκα κατὰ τύχην.

Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἦσαν πλησίον τῆς θύρας, αἰφνης ἀνοίγει ἡ θύρα καὶ εὐθὺς ἐμβαίνουν πέντε μαθηταί, οἱ ὁποῖοι καὶ ἀπὸ τὰ πρόσωπά των καὶ ἀπὸ τὸν τρόπον των ἐφαίνοντο ὅτι ἦσαν ξένοι.

Ὁρμησαν μανιώδεις κατὰ τοῦ Δουμποδάνου, τοῦ Μοντανῆ καὶ τοῦ Σαϊζάνη.

— Ἄ! ἀνεφώνησεν ὁ μεγαλύτερος ἐξ αὐτῶν, ἐδῶ ἔπρεπε νὰ ἔλθωμεν νὰ σας εὐρίσκωμεν σήμερον!

— Μὰς φοβεῖσθε λοιπὸν τόσο πολὺ, ἀφ' οὗ κριπτεσθε τόσο καλὰ ἐδῶ μέσα;

— Ναι, ναι! μὰς φοβοῦνται, μὰς φοβοῦνται! ἀνεφώνησαν οἱ ἄλλοι τέσσαρες.

Ὁ Δουμποδάνος εἶχε σηκῶσῃ τὴν μεγάλην πυγμὴν του γὰ κτυπήσῃ τὸν ξένον μαθητὴν, καὶ ὁ Σαϊζάνης ἠτοιμάσθη νὰ ἀνασκουμπωθῇ, ἀλλὰ ὁ Μοντανῆς ἐμῆκεν εἰς τὴν μέσην καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἄρχηγόν των ἀντιπάλων:

— Γρηγόρη, ἔχεις ἀδικον, δύο φορές ἀδικον πρῶτον μεν διότι λέγεις ὅτι ἡμεῖς φοβοῦμεθα— διότι εἰς εὐρείας δὰ καὶ σὺ καὶ οἱ φίλοι σου ἐπὶ τούτῳ δὲν εἶνε ἀληθινόν— καὶ δεύτερον διότι ἐρχεσαι πάλιν καὶ γυρεῖς καὶ γὰ. Ὁ κύριος ἐπιμελητὴς μὰς εἶπε μετὰ πολλήν αὐστηρότητα νὰ ἔχωμεν τὸν νοῦν μας, καὶ διὰ τούτῳ σου λέγομεν ὅτι θέλομεν πλέον νὰ παύσῃ ὁ ἀνόητος πόλεμος, τὸν ὁποῖον ἔχουμεν μεταξύ μας.

— Δὲν σὰς το ἔλεγα ἐγὼ; ἀνεφώνησεν ὁ Γρηγόρης σὰς ἔχω μάρτυρας, δὲν σὰς το ἔλεγα ὅτι αὐτοὶ εἶνε δεῖλοι καὶ ἀνανδροί;

— Μὰ αὐτὸ δὲν ὑποφέρεται! εἶπεν ὁ Σαϊζάνης, καὶ ἔκαμε πρὸς τὰ ὅπσια ἐν βῆμα διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ. Εὐθὺς τὸν ἐμίμηθη καὶ ὁ Δουμποδάνος καὶ ὁ Μοντανῆς ἀκόμη.

— Δειλοὶ καὶ ἀνανδροί! εἶπε, ἐπιθόρυσεν ὁ Μοντανῆς, δειλοὶ καὶ ἀνανδροί, ἐν ᾧ εἴμεθα τρεῖς κατὰ πέντε!

— Μὲ συγχωρεῖτε! εἶπεν ὁ Μάριος καὶ ἦλθε πλησίον τῶν νέων φίλων του, μετὰ συγχωρεῖτε, μοῦ φαίνεται ἐπὶ εἴμεθα τέσσαρες καὶ οὐχί τρεῖς.

— Ἄ, μὰ σὺ, φίλε μου, εἶσαι παλληκάρη! εἶπεν ὁ Μοντανῆς πρὸς τὸν Μάριον. Καὶ ἔπειτα ἀνεφώνησεν:

— Ἐπειδὴ λοιπὸν θέλουν καὶ καλὰ νὰ μὴς ἀναγκάσουν νὰ κτυπηθῶμεν, τὸν νοῦν σας, παιδιά, ἔτοιμοι, Δουμποδάνη, Καπάνη καὶ Σαϊζάνη!

Καὶ τὰ δύο στρατόπεδα παρετάχθησαν εἰς μάχην. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ξένοι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ ἐπιπέσουν κατὰ τῶν τεσσάρων φίλων μας ἔτριξεν ἡ κλειδαριὰ τῆς θύρας. Ἡμεῖς εἰς εὐρύμον ὅτι ἡ θύρα δὲν ἦτο κλειδωμένη, διότι δταν ἐμῆκεν

οἱ μαθηταί, τὴν ἐκλείσαν μόνον χωρὶς νὰ τὴν κλειδώσουν. Ἀλλὰ κάποιος ὁ ἀνόητος εἶπε ὅτι ἦτο κλειδωμένη καὶ ἔβαλε τὸ κλειδίον εἰς τὴν κλειδαριὰν διὰ νὰ ἀνοίξῃ. Καθὼς λοιπὸν ἤκουσαν οἱ μαθηταί τὸν τρυγμὸν τῆς κλειδαριᾶς ἐστάθησαν καὶ ἐπιθόρυσαν.

— Μὰς ἐστάκωσαν! Ὡς εἶνε ὁ κύριος ἐπιμελητὴς!

— Ἄχ! Καὶ θὰ μὴς ἀποβάλλουν! εἶπεν ὁ Δουμποδάνος καὶ ἐστάναξε.

Ἀλλὰ ὁ Μάριος χωρὶς νὰ τὰ χάσῃ, ὑψώσε τὴν χεῖρά του καὶ ἔδειξε τὸ παράθυρον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖο εἶχε πηδήσῃ, τοὺς ἔδειξε καὶ μίαν κλίμακα, ἡ ὁποία ἦτο εἰς μίαν γωνίαν τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς εἶπεν:

— Ἄπ' ἐδῶ!

Οἱ ξένοι εὐθὺς ἔνοησαν, καὶ εὐθὺς ἐπῆραν τὴν κλίμακα καὶ τὴν ἐστήσαν εἰς τὸν τοῖχον, καὶ μὴ καὶ δύο ἀνέβησαν, ἐπῆδησαν μέσα εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἔγιναν ἀφαντοί.

Ὁ Μοντανῆς, ὁ Δουμποδάνος καὶ ὁ Σαϊζάνης ἐπλησίασαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τοῖχον καὶ ἐστάθησαν.

— Ἐμπρός! τοὺς εἶπεν ὁ Μάριος, τί καμαρώνετε;

— Ἀμὲ σὺ;

— Τί σας μέλει; ἀναβῆθητε σεις καὶ ἐγὼ κάνω καλά. Ἐμπρός, δρόμο!

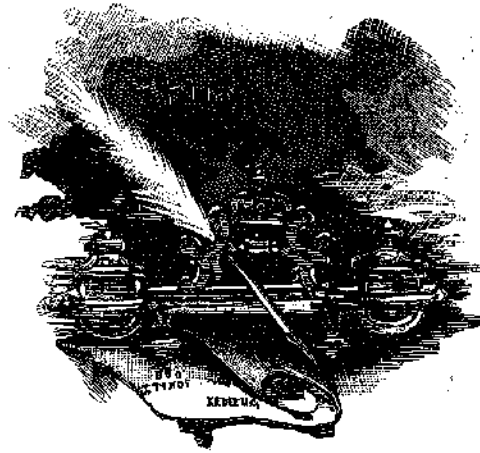
Καὶ ἡ φωνὴ του ἦτο τότεν κατὰ τὴν ἐπιτακτικὴν καὶ ἐπιτακτικὴν, ὡς νὰ ἦτο ἀξιωματικὸς προστάτων τοὺς στρατιώτας του, ὥστε καὶ οἱ τρεῖς των χωρὶς νὰ χάσουν καιρὸν ἀνέβησαν καὶ αὐτοί.

Εὐτυχῶς τὴν στιγμὴν ἐπου ἐγιναν ἀφαντοί, ἡ νοῖθε σιγὰ καὶ ἡ θύρα, καὶ μόλις ὁ Μάριος ἐπροβῆσεν νὰ ῥίψῃ τὴν κλίμακα κατὰ γῆς. Ἠνοῖξεν ἡ θύρα καὶ ἐμβαίνει ποῖος νομίξατε; ὁ ἐπιμελητὴς; Ὅχι! ἀλλὰ ποῖος; ὁ Μάριος ὁ ὁποῖος ἤρχετο νὰ παραλάβῃ πάλιν τὰ ἐργαλεῖά του.

— Καλὲ κύριε Μάριε, πῶς εὐρεθήκατε ἐδῶ μέσα! εἶπε μετὰ μεγάλην του ἀπορία.

— Ὅπως εὐρέθης καὶ σὺ τῶρα, ἀπεκρίθη ὁ Μάριος μετὰ μεγάλην ἀπάθειαν.

— Ἀπὸ δὲ ἀπὸ τὴν πόρτα; Μὰ πῶς γίνεται; Ἄ, ἀ, δὲ τώρα ἐκατάλαβα, ἀνεφώνησεν ὁ δυστυχῆς ὁ Μάριος καὶ ἐκτύπησε μετὰ τὴν χεῖρά του τὸ μέτωπόν του. Ὡς τὴν ἀφῆσα τὴν πόρτα ἀνοικτή! Τί ξεχασμένος ὅπου εἶμαι! Αὐτὴ ἡ παλιοκλειδαριὰ δὲν κάνει καλά, καὶ συχνὰ τὴν παθαίνω. Γι' αὐτὸ τῶρα δὰ

ἐγύριζα τὸ κλειδί τίσιν ὄραν καὶ δὲν εἰμπορούσα νὰ ἀνοίξω.

— Δὲν εἶνε παράξενον! εἶπεν ὁ πνευρὸς Μάριος.

— Ἀλλὰ πρέπει νὰ φύγετε ἀπὸ δ' αὐτὰ μέσα γλήγορα, κύριε Καπάνη· εἶνε ἀπηγορευμένον νὰ ἐμβαίνουν ἐδῶ οἱ μαθηταί. Καί σας παρακαλῶ νὰ μὴν εἰπῆτε κανενὸς ὅτι εὗρήκατε τὴν πορτὰ ἀνοικτὴ, γιατί θὰ τιμωρηθῶ.

— Ἀ μὰ! μὴ φοβάσαι, Μάρκο μου, δὲν λέγω τίποτε, σοὺ τὸ ὑπόσχομαι, εἶπεν ὁ Μάριος καὶ ἐξήλθε. Ἐν ᾧ δὲ ἦτο εἰς τὸν διάδρομον ἐγένεσε μέσα του, καὶ ὅταν εὗρέθη εἰς τὴν μεγάλην αὐλὴν εἶπε μετὰ χαρὰν:

— Καλὰ τα καταφέραμε!

Ε'

ΑΘΟΣ, ΠΟΡΘΟΣ, ΑΡΑΜΗΣ, ΑΡΤΑΝΙΑΝ.

Εὐτυχῶς οὐτε ὁ διευθυντὴς οὐτε ὁ ἐπιμελητὴς ἔμαθε τὴν ὑπόθεσιν τῆς μικρᾶς αὐλῆς. Ἐνεκα ὅμως τῶν προηγουμένων συμπλοκῶν, ἐσημειώθησαν νὰ μὴ ἐξέλθουν τὴν Κυριακὴν ὁ Δουμποδάνος, ὁ Μοντανῆς καὶ ὁ Σαϊζάνης.

Ὁ Μοντανῆς ὅταν το ἔμαθεν, ἔδειξε τὴν συνηθισμένην του ἀδιαφορίαν, ὁ Σαϊζάνης ἔδραγκασε τὴ χεῖρ του ἀπὸ ἀγανάκτησιν, καὶ ὁ Δουμποδάνος ἔδωκε μίαν μετὰ τὸν γρόνον του ἐπάνω εἰς τὸ θρανίον, καὶ

διὰ τοῦτο ἐσημειώθη νὰ γράψῃ τιμωρίαν πεντακοσίων στίχους ἀπὸ τὸ βιβλίον του.

Ὁ Μάριος Καπάνης, ἐπειδὴ δὲν εἶχε καμμίαν γνωστὴν εὐνομένην διὰ νὰ ὑπάγῃ τὴν Κυριακὴν, ἐξ ἀνάγκης ἔμενον εἰς τὸ Λύκειον. Ὡστε ἡ τιμωρία τῶν νέων φίλων του θὰ γίνῃ τώρα αἰτία νὰ γνωρισθῇ με αὐτοὺς καλλίτερα.

Καὶ τῷ ὄντι τὴν Κυριακὴν μετὰ μεσημέριον ἀρ' οὐ ὁ Δουμποδάνος ἔγραψε τοὺς πεντακοσίους στίχους του, κατέθη εἰς τὴν αὐλὴν καὶ εὗρηκε τοὺς τρεῖς φίλους μόνους καὶ συνομιλοῦντας.

Ὁ Μοντανῆς ἤλθε πλησίον του καὶ του ἔδωκε τὴν χεῖρα καὶ του εἶπε:

— Καπάνη, χθὲς μᾶς ἐγλύτωσε ἀπὸ μεγάλην συμφορὰν! Σὲ εὐχαριστῶ!

— Καὶ ἐγὼ, μικρὴ μου, σὲ εὐχαριστῶ, ἀνεφώνησεν ὁ Δουμποδάνος.

Ὁ Μάριος ἐκύτταξε μετὰ τὴν ἀκραν τοῦ ὀφθαλμοῦ τὸν Σαϊζάνη, ὁ ὁποῖος δὲν του εἶπε τίποτε, ἀλλὰ μόνον τοῦ ἔσφιγγε τὴν χεῖρα μετὰ πολλήν προθυμίαν.

— Κύτταξε! εἶπεν ὁ Δουμποδάνος. Χθὲς ὄλιγον ἔλειψε νὰ θρῆσθῃ! Καὶ ποῖος νὰ μᾶς το ἔλεγε ὅτι σήμερον θὰ εἴμεθα φίλοι.

— Καὶ φίλοι μὲν φορά! εἶπεν ὁ Μοντανῆς μετὰ σοβαρότητα.

[Ἔπεται συνέχεια]

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΙΟΣ
(κατὰ τὸ Γαλλικὸν τοῦ Αἰμιλίου Λεβῶ)

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΩΝ ΜΗΝΩΝ ΠΡΟΣ ΜΙΚΡΟΝ ΑΘΗΝΑΙΟΝ

Β'. Φεβρουάριος

Μικρὴ μου φίλε,

Πρὶν σοῦ περιγράψω τί εἶδα καὶ τί ἤκουσα, θέλω νὰ σοὺ δικαιολογήσω διατί εἶμαι κουτσός· δὲν πταίω ἐγὼ, φίλε μου! οὔτε ἐμάλωτα εἰς τοὺς δρόμους καὶ μὴ ἐκτύπησαν εἰς τὸ πόδι μετὰ καμμίαν πέτραν, οὔτε εἰς κανὲν δένδρον ἐσοκαρφάλωσα καὶ ἔπεσα καὶ το ἔσπασα! αὐτὰ μόνον τὰ ἀτακτα παιδιὰ τὰ παθαίνουσι ἐμεῖς, δὲν εἰςτέωρα διατί, ἐνῶ οἱ ἄλλοι μὴνες ἔχουν 30 ἡμέρας καὶ ἀρκετοὶ μάλιστα 31, μὴ ἐκολόθωσαν καὶ μὴ ἀγῆκαν μόνον μετὰ 29· ἀλλὰ τάχα τὰς χαίρομαι καὶ αὐτὰς τὰς εἰκοσι ἑνένεαι, κάθε ἄλλο! μόνον εἰς κάθε τέσσαρα χρόνια μίαν φοράν τὰς χαίρομαι, δηλαδή εἰς κάθε δέσσεκτον ἔτος· τὰ ἄλλα τρία ἔτη μὸλις ψάσω, κοῦτσα κοῦτσα, ἕως εἰς τὰς εἰκοσιοκτώ, ἔρχεται ὁ Μάρτιος, καὶ μου φωνάζει:

— Ἄλε! Φεβρουάριε!

Καὶ μου κόπτει τὸν δρόμον μου· καὶ ἐνῶ φεύγω αὐτὸς γελᾷ μετὰ τὸν κρότον τὸν ὁποῖον κάμνουσι τὰ δικανίκη μου ἐπάνω εἰς τὰ πεζοδόρια, καὶ μαζὶ μ'

αὐτὸν γελᾷ ἡ Ἀνοίξις ὅπου ἔρχεται κατόπιν του, καὶ τότε ἀνθίζουσι οἱ κάμποι, πρασινίζουσι τὰ βουνά, τρέχει γοργῶ τὸ ποταμάκι, αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου παίζουσι ἀναμετᾷ τῶν καὶ τὰ χελιδόνια κελαδοῦν.

Τὴ ὠροῖα συντροφία! καὶ ὁμῶς ἀναγκαζομαι νὰ τὴν ἀφήσω καὶ νὰ φύγω. Καὶ ποῖος πταίει, νομιζεῖτε, ὅπου φεύγω τῶσόν πρόωρα, ποῖος μοὶ ἀφαιρεῖ μίαν ἡμέραν τῆς ζωῆς μου κάθε χρόνον; Ὁ Ἅγιος Κασσιανός, φίλε μου.

— Τὴ λέγεις, ἀδελφέ, θὰ μου εἰπῆς· εἶσαι ὡς τὰ σωστά σου;

Καὶ εἰς τὸ ἔξυπνόν σου βλέμμα βλέπω τὴν ἐξῆς ἐρώτησιν:

— Μήπως δὲν σοὺ λείπει ἀπὸ τὸ πόδι μόνον κατὰ τι ἄλλα καὶ ἀπ' ἄλλου;

— Ὄ, φίλε μου, εἶθε καὶ τὸ πῆξι μου νὰ ἦτο σωστὸ δασὸν καὶ τὸ κεφάλι μου. Σὲ βεβαίως ὅτι...

ἀλλὰ τί βεβαίως καὶ ξεβεβαίως. Ἄκουσε τὴν ἱστορίαν καὶ κρίνε μόνος σου.

Μὴ νομίσῃς δὲ ὅτι τὴν ἔπλευσα ἐγὼ τὴν ἡξεβούρου ὄλοι οἱ καλόγηροι κ' ἐρώτησέ τους.

« Μίαν φοράν κ' ἕνα κερὸν οἱ Ἅγιοι ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανὸν δὲν ἦσαν διόλου εὐχαριστημένοι· ἐδῶ ἔκαμαν κύκλους τέσσαρες πέντε καὶ ὠμιλοῦσαι σιγὰ ἐκεῖ ἐπεριπατοῦσαν τρεῖς τέσσαρες κ' ἐκρυφοκουβέντιζαν τί εἶχαν; μήπως ἔσπαζαν τὰς εἰκόνας τῶν εἰς τὴν γῆν, ὅπως ἕνα παλαιὸν καιρὸν εἰς τὸ Βυζάντιον; μήπως δὲν τοὺς ἐδραζαν μετὰ εὐλάβειαν; μήπως ὁ φάτης δὲν ἔψαλλε μετὰ ἐπισημότητα τὸ τροπαρίον των; Τίποτε ἀπ' αὐτὰ. Οἱ Ἅγιοι εἶχαν συννομοσίαν ἐναντίον τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

— Τὴ κατάστασις εἶνε αὕτη, ἔλεγεν ἕνας μικρὸς ρασοφορεμένος Ἅγιος· εἰς τὴν γῆν ὅπου βρεθῆς καὶ ὅπου σταθῆς ἄλλο τίποτε δὲν ἀκούεις παρά: Ἀϊ-Νικόλα μας ἐδῶ, Ἀϊ-Νικόλα μας ἐκεῖ.

— Κοντεύει νὰ κατακτῆται ὅλη τὴ Χριστιανοσύνη, εἶπεν ἕνας ὄσιος· οἱ Βούλγαροι μάλιστα θυβρίζουσι πὺς θὰ ρίψουν τὸν Θεὸ ἀπὸ τὸν θρόνον του, διότι ἐπαρῆγάρας τάχα, καὶ θὰ διορίσουν τὸν Ἅγιον Νικόλον εἰς τὴν θέσιν του· αἶ, θὰ πῆτε αὐτὰ τὰ λέν οἱ Βούλγαροι καὶ δὲν πρέπει νὰ ξεσυρεριώμεθα ἕνα λαὸν ποῦ τὸ ἔθνικόν του φαγεῖ εἶνε κῶκκινω πιπέρι, ἕνα κουτὸ λαὸν ποῦ ὅταν θελήσῃ δᾶ κ' αὐτὸς νὰ κάμῃ πόλεμον, ἔκαμε ζύλινα κανόνια διὰ νὰ σκοτώσῃ τοὺς ἐχθρούς, καὶ ὅταν ἔβαλε φωτιὰ μαζὶ μετὰ τὰς σφαιραῖς ἔφυγον καὶ τὰ κανόνια· ἀλλὰ τάχα, μήπως οἱ ἄλλοι χριστιανοὶ δὲν τον προτιμοῦν; μήπως εἰς τὸ δοξαστικὸν τῆς ἀκολουθίας του δὲν τον λέγουσι; Παναγιε Νικόλαε; ἀκούς ἐκεῖ Παναγιε! ἀφίνω πλέον ποῦ ἔχει τὴν ἐξουσίαν ὅλης τῆς θαλάσσης, καὶ ὄλοι οἱ ναυτικοὶ τον νομιζοῦν ὡς προσητάτην των, καὶ του προτρέπουσι δῶρα καὶ τάματα!

— Καὶ τάχα μόνον εἰς τὴν γῆν τοῦ γίνεται αὕτη ἡ προτίμησις; μῆγαρ ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς δὲν τον ἔχει εἰς τὰ δεξιὰ του;

— Δὲ αὐτὸ λοιπὸν ἐμαρτυρήσαμεν καὶ ὑπεφέραμεν τόσα εἰς τὸν κόσμον; εἶπεν ἕνας ἄλλος· δι' αὐτὸ μᾶς ἔκοψαν τὰ κεφάλια μας, μᾶς ἀκρωτηρίασαν, μᾶς ἐπύξαν μετὰ πέτρας εἰς τὸν λαμπρό, μᾶς ἐσταύρωσαν μετὰ τὸ κεφάλι κάτω; δι' αὐτὸ ἐνηστεύσαμεν, ὑστερήθημεν, ἐκακουχῆθημεν; Καὶ ἐπὶ τέλους τί εἶνε αὐτὸς ὁ κύριος Νικόλαος; μεγαλομάρτυς; μάρτυς; δισιομάρτυς; ἕνας ἀπλοῦς Δεσπότης, ποῦ εἶχε εἰς τὴν γῆν ὄλας του τὰς ἀναπαύσεις.

— Τὴ νὰ γείνη λοιπὸν; εἶπεν ἄλλοι φωναί.

— Ἀναφορὰν νὰ κάμωμεν καὶ νὰ ζητήσωμεν τὸ δικαίον μας! εἶπεν ὁ μικρὸς ἅγιος, ὁ Ἅγιος Κασ-

σιανός, ὁ ὁποῖος ἔκαμε περισσότερο θόρυβον ἀπὸ ὄλους.

— Καλὰ λέγει! ἀναφορὰν νὰ κάμωμεν! ἀπεκρίθησαν ὄλοι.

Εἰς τὸν Παράδεισον δὲν εἶνε διόλου ἑλλειψὶς γραμματισμένων, ὅπως εἰξεύρετε· ἀνέθεσαν λοιπὸν εἰς ἕνα Πατέρα τῆς ἐκκλησίας, δὲν ἐνθυμούμαι ποῦν, νὰ συντάξῃ τὴν ἀναφορὰν καὶ τὴν ἔγραψε τόσον ὠραία, ὅπου ἦτο ἀριστοῦργημα.

Ἦλθαν τότε ὄλοι οἱ μεγάλοι Ἅγιοι μετὰ τὰ χρυσοῦ των φορέματα, τὰς λόγγας καὶ τὰ σπαθία των, ἡ μετὰ τὰ πλατεῖα ῥάσα των καὶ τὰ μακροῦ γένεια των, καὶ ὑπέγραψαν· ἔπειτα ὑπέγραψαν οἱ μικρότεροι Ἅγιοι, καὶ τελευταῖοι μερικοὶ ἀγράφωτοι Ἅγιοι διὰ τοὺς ὁποῖους ὑπέγραψαν ἄλλοι καὶ αὐτοὶ ἔκαμαν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ.

— Αἶ! ἔτοιμη ἡ ἀναφορὰ μετὰ τὴν ἐπιγραφήν, μετὰ ὄλα· ποῖος θὰ τὴν πάγῃ εἰς τὸν Θεόν; εἶπε μίαν φωνή.

Οἱ Ἅγιοι ἐκυττάθησαν ἀναμταξῶ των κνεῖς δὲν ἀπεκρίθη· πρῶτην φοράν ἐμυλλογίσθησαν ἵσως ὅτι διὰ νὰ τὴν λάβῃ ὁ Θεὸς τὴν ἀναφορὰν ἔπρεπε νὰ τοῦ τὴν πάγῃ κάποιος.

Πρῶτα πρῶτα ἀπετάθησαν εἰς τοὺς στρατιωτικούς, οἱ ὁποῖοι εἰς τὸν οὐρανὸν ὅπως καὶ εἰς τὴν γῆν ἔχουν περισσοτέρην τόλμην, διότι εἶνε ἐπάγγελμα των ἡ γενναϊότης.

— Τὴν πᾶς ἐσὺ, Μεγαλομάρτυρ Γεώργιε;

— Φθάνει ὅτι ὑπέγραψα καὶ πρῶτος μάλιστα παραπέρα δὲν ἀνακατεύομαι.

— Ἀμ' ἐσὺ, Δημήτριε Μυροδότη;

— Ὄχι.

— Σὺ, Θεόδωρε Στρατηλάτα;

— Οὔτε.

— Σὺ, Μηνᾶ Θαυματουργέ.

— Διόλου.

Κανείς ἀπὸ τοὺς τρανοὺς Ἅγίους δὲν ἐτόλμησε νὰ παρουσιάσῃ τὴν ἀναφορὰν ἐκείνην εἰς τὸν Θεόν.

Λοιπὸν; ἔπρεπε νὰ τὴν σγίσουν; τί νὰ κάμουν; — Αἶ, σὺ ποῦ ἐπρωτοσκέθης τὴν ἀναφορὰν, τὴν πᾶς; λέγουσι τοῦ Ἁγίου Κασσιανοῦ.

— Τὴν πάγω, λέγει; εἶπεν ὁ Ἅγιος Κασσιανός· καὶ τὴν παραπᾶω μάλιστα ἀμὴ-πῶς; Κασσιανὸ μὲν ἐμένε!

Τὴν ἐπῆρε καὶ ἐτράθης ἴσκι εἰς τὸ καλατὶ τοῦ Θεοῦ.

Εἰς κάθε μίαν ἀπὸ τὰς ἐπτὰ θύρας, ὅπου ἐρύλαται ἕν ἀπὸ τὰ ἐπτὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων, τὸν ἐρωτοῦσαν:

— Νάγωμε καὶ καλὸ ῥῶτημα, ποῦ πᾶς;

— Ἐχω ἀναφορὰ πρὸς τὸν Μεγαλειότατον Ἐλεγεν ὁ Κασσιανός μετὰ καμάρη καὶ τὸν ἀφίαν κ' ἔμβαινε.

Ἐπὶ τέλους ἔβησεν εἰς τὴν θύραν τῶν χρυσῶν ἀνακτόρων τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς ἄγγελος τὸν ἐμβασην εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν, ὅπου ἐκάθητο ὁ Θεὸς ἐπὶ τοῦ θρόνου του.

Ὁ Κασσιανὸς μὲ σέβας καὶ ὑποταγὴν ἐπροχώρησεν ἕως εἰς τὸν θρόνον, ἔκαμε μίαν μετανοίαν καὶ ἔδωκε τὴν ἀναφορὴν φιλήσας τὴν παντοδύναμον χεῖρα τοῦ Θεοῦ· ἔπειτα ἐπήγε πίσω πίσω, διὰ νὰ μὴ στρέψῃ τὰ πόδια πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἐστάθη.

Ἄλλ' ἄμα ἔδωκε τὴν ἀναφορὴν, τοῦ ἐφάνη ὅτι δὲν ἦτο πολὺ καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν του· ὥστ' ἔτι νὰ ἦτο μέσα εἰς τὸ χαρτὶ ἐκεῖνο ἡ δύναμις του καὶ τὴν ἔχασε.

Ὅχι, δὲν ἦτο διόλου καλὰ.
Ἐγινε δὲ ἀκόμη χειρότερα ἔτιαν ὁ Θεὸς, ἀφοῦ ἀνέγνωσε προσεκτικὰ τὴν ἀναφορὴν καὶ ὅλας τὰς ὑπογραφὰς, ἔστρεψε καὶ τὸν εἶδεν ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἑως ἡ τὰ νύχια, χωρὶς νὰ τοῦ εἴπῃ λέξιν.

— Ἀσχῆμα τὴν ἔχω! εἶπε μέσα του ὁ Κασσιανὸς· τί ἤθελα νὰ ἀνακατωθῶ ἑσθ' αὐτὴν τὴν δουλειά!
Ὁ Θεὸς ἐκτύπησε τὰς παλάμας του, καὶ ἐμῆκεν ἀμέσως ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ.

— Τρέξε νὰ μου φέρῃς ἀμέσως ἐδῶ τὸν Ἅγιον Νικόλαον.
Ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ ἀνεχώρησεν ὡς ἀστραπή.
— Εἶπε εἰς τοὺς ἄγγελους νὰ ἔλθουν ἐδῶ! εἶπεν εἰς ἕνα ἄγγελιαφόρον.

Οἱ Ἅγιοι ἦσαν μαζωμένοι καὶ ἐπερίμεναν τὸ ἀποτελεσµα τῆς ἀναφορᾶς συζητοῦντες· ἐκίνησαν λοιπὸν ὅλοι καὶ μετ' ὀλίγον εὐρέθησαν εἰς τὴν ἀπεραντὸν αἴθουσαν τοῦ Θεοῦ.

Τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην ὤρμησεν εἰς τὴν αἴθουσαν ὁ Ἀρχάγγελος κρατῶν τὸν Ἅγιον Νικόλαον εἰς τὴν ἀγκάλην του· ἀλλὰ τί Ἅγιος Νικόλαος ἦτο ἐκεῖνος; ἡ μέτρα του τοῦ εἶχε πέση, καὶ τὰ ἄσπρα μακρὰ μαλλιά του ἐπιπταν εἰς τὰς πλάτας του κρυσταλλωμένα· κρυσταλλωμένα ἦσαν καὶ τὰ γένηα του καὶ τὰ μουστάκια του· τὰ δεσποτικά του φορέματα ἦσαν κοκκλιασμένα ἐπάνω του· μπρρρ! ἀπὸ τί παγωμένο μέρος θὰ ἤρχετο ὁ δυστυχὴς! μόνον ποὺ ἐμῆκεν ἔφερε παγωνιά μέσα εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ μόνον ποὺ τὸν εἶδαν οἱ Ἅγιοι ἤρχισαν ὅλοι νὰ τουρτουρίζουν.

— Ποῦ ἦσο, Ἅγιε Νικόλαε; τῷ λέγει ὁ Θεός.
— Εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν, Μεγαλοδύγαμε.

— Ἦτο μεγάλη τρικυμία, εἶπεν ὁ Ἀρχάγγελος· κύματα ἴσα μὲ βουνὰ· τὰ καρβία ἐπαράδερναν, καὶ οἱ δυστυχημένοι οἱ ναῦται ἐκλαίαν καὶ ἐπαρακαλοῦσαν πόσαις χήραις καὶ ὄρφανὰ θὰ βουτιοῦνταν· ἑσ' ἐὰ μὰ τὴν μὰ τῶρα παντοῦ χαρτὶ καὶ ἀγάλλιας διότι ὁ Ἅγιος Νικόλαος ἐγλύτωσε ψυχὰς, ἐγλύτωσε!... μάλιστα ἕνα παιδάκι τὸ φέρνει μαζί του, διότι ἀπὸ τὴν γρηγοράδα ποὺ τὸν τραβήξα δὲν

πρόφασε νὰ το ἀφήσῃ εἰς τὴν ἀγκυλιὰ τῆς μητέρας του ποὺ ἦτο καὶ αὐτὴ μέσα εἰς τὰ καρβία.

Τὸ παιδάκι ἤρχισε νὰ κλαίῃ τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην.
Ὁ Ἅγιος Νικόλαος τὸ ἐξέβηλεν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸν μανδύαν του καὶ ἔτριβε τὰ χεράκια του καὶ τὰ πόδια του διὰ νὰ ζεσταθῇ.

— Πῆγαινε νὰ ἀλλάξῃς φορέματα καὶ νὰ πηγῇς καὶ κανένα ζεστό, εἶπεν ὁ Θεὸς μὲ ἐνδιχέρον τὸ δὲ παιδία αὐτὸ ἀφοῦ τίποτε ἄλλο δὲν του λείπει, διὰ νὰ γείνη ἄγγελος· διὰ, καρὰ μόνον πτερά, ἄς του φερώσω.

Εἰς τὴν στιγμὴν λευκὰ πτερά ἐφύτρωσαν εἰς τοὺς ὤμους τοῦ μικροῦ παιδίου τὸ ὅποιον ἐπέταξε καὶ ἠνώθη μὲ τὰλλα ἀγελλοῦδια τὰ ὅποια πτερυγίζουν χαρούμενα καὶ δοξολογοῦν τὸν Θεόν.

Ἀφοῦ ἀνεχώρησεν ὁ Ἅγιος Νικόλαος,
— Βλέπετε! εἶπεν ὁ Θεὸς μὲ βροντῶδη φωνὴν ἡ ὅποια ἔσειεν ὅλον τὸν οὐρανόν· βλέπετε! πῶς νὰ μὴ ἀγαποῦν, νὰ μὴ προτιμοῦν τὸν Ἅγιον Νικόλαον ὁ ὅποιος, ἐνῶ σεῖς κἀθεσθε ἤσυχα εἰς τὴν ζέστην σας καὶ συζητεῖτε περὶ θεολογικῶν ζητημάτων, αὐτὸς τρέχει ὅπου εἶνε κίνδυνος, γλυτῶνει ἀνθρώπους, τιμᾷ τὸ ὄνομά μου μὲ τὰ κατωρθώματά του;

Ἐπειτα δὲ ἔκαμε μίαν μεγαλοπρεπῆ θεϊκὴν χειρὸν μὴν ὡς νὰ τοὺς ἔλεγε:

— Πηγαίνετε!
Οἱ Ἅγιοι μουδιασμένοι καὶ ζαρωμένοι ἀνεχώρησαν μὲ σκυρτὰ κεφάλια.

Περισσότερον ἀπὸ ὅλους ἐβίαζετο ὁ Κασσιανὸς· ἀλλὰ δὲν του ἦτο γραμμένον νὰ φύγῃ τόσο ἐύκολα.

— Ἅγιε Κασσιανέ! τῷ ἐφώναξεν ὁ Θεός, μείνε ἔχω κάτι νὰ σου εἴπω, Ἅγιε Κασσιανέ!
Ὁ Κασσιανὸς τα ἐχρειάσθηκε.

— Μὴ μου κηραῖσῃ τὴν ἀγιοσύνην μου, μὴ μὲ ἐξορίσῃ ἀπὸ τὸν παράδεισο! ἔλεγε μέσα του. Ἄχ κακὸ κεφάλι, κακὸ κεφάλι!

Καὶ ἂν δὲν εὑρίσκετο ἐμπρὸς εἰς τὸν Θεόν, ἦτο ἔτοιμος νὰ γρονθοκοπήσῃ τὸ κεφάλι του, τὸ ὅποιον τοῦ ἔπταε, διὰ νὰ ξεθυμάνῃ.

— Κύριε Κασσιανέ, τῷ εἶπε μὲ σοβαρὸν ὄφος ὁ Θεός, ἐπειδὴ εἶχες τὴν αὐθάδειαν, νὰ ὑποκινήσῃς ἀναφορὴν ἐναντίον τοῦ Ἁγίου Νικολαίου, καὶ τὴν μεγαλειτέραν ἀκόμη αὐθάδειαν νὰ μοῦ τὴν φέρῃς ὁ ἴδιος, ἐνῶ κινεῖς ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους σου δὲν ἐτόλμησε, σὲ καταδικάζω...

— Ὡ, Πανάγαθε, Παντοδύναμε Πολυευσπλαγχνε, Οὐκίτηρμον!... ἔλεος!

— Ἄγνα λόγια! εἶπεν ὁ Θεός· σὲ καταδικάζω, νὰ εορτάζῃς μίαν φορὰν εἰς τὰ τέσσαρα ἔτη, μίαν μόνον! Σὶν σ' ἀρέσῃ ξανακάμει το... Καὶ τῶρα, ἔλα, πήγαινε!

Ἐννοεῖς, μικρὲ μου φίλε, μὲ τί τρομάραν ἀνεχώρησεν ὁ Κασσιανὸς ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν Θεόν· ἀλλὰ δὲν

ἐννοεῖς ὅτι τὸ κακὸν ἐξέσπασεν εἰς τὸ κεφάλι μου, ἢ μᾶλλον εἰς τὸ πόδι μου· ἐπειδὴ ὁ Ἅγιος Κασσιανὸς εορτάζει τὴν 29 τοῦ Φεβρουαρίου, διὰ τὴν κακὴν μου μοῖραν, κατεδικάσθη καὶ ἐγὼ ἐξ αἰτίας του μόνον εἰς τὰ τέσσαρα ἔτη νὰ ἔχω εἰκαστὴν ἐννάτην ἡμέραν.»

Ἔχεις δίκαιον βέβαια νὰ μὲ κατηγορήσῃς ὅτι εἶπα κῆπος πολλὰ διὰ νὰ ὑπερασπισθῶ τὸ πόδι μου, ἀλλὰ δὲν θ' ἀρνηθῆς πλέον, πιστεύω, ὅτι ὁ Ἅγιος Κασσιανὸς μ' ἐπήρεν εἰς τὸν λαίμαρόν του. Τοῦλάχιστον νὰ μ' ἐπαίρνῃ καὶ εἰς τὴν ράχιν του ἀφ' οὗ εἶμαι χωλός!..

* *

Καὶ τῶρα τί νὰ σου πρωτογράψω;
Πολιτικά; ὅτι ἔπεσε τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ἦλθεν ἄλλο καὶ ἔπειτα ἦλθε πάλιν τὸ πρῶτον; ἢ ὅτι ἔγειναν διαδηλώσεις καὶ θόρυβος; Ὡ, παιδί μου, νὰ εἶσαι μακριὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ πράγματα· ὅχι διότι δὲν πρέπει νὰ ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν Πατρίδα, ἴσα ἴσα πρέπει νὰ τὴν ἀγκυπᾷς περισσότερο καὶ ἀπὸ τὸν πατέρα σου καὶ ἀπὸ τὴν μητέρα σου καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴν σου, ὅπως εἶπεν ὁ φιλόσοφος Σωκράτης· ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ σὲ κωρείσῃ ἀπὸ τέτοιαν ηλικίαν ἡ μανία τῶν πολιτικῶν· ῥίψε ὀλίγον ἀνάστημα, βγάλε μουστάκι πρῶτον, ἄς πῆξῃ τὸ μυαλό σου, ὑπηρετήσῃ τὴν Πατρίδα ὡς στρατιώτης καὶ ὅταν ἀποκτήσῃς τὸ δικαίωμα νὰ ἔχῃς φήφον τότε συλλογίσου πῶς εἴμφορεις νὰ τὴν μεταχειρισθῆς διὰ τὸ συμφέρον τῆς Ἑλλάδος! τότε μόνον δὲν εἰσέυρεῖς πόσον ἀηδιάζω τὰ παιδία τὰ ὅποια ὀμιλοῦν ἀπὸ τῶρα διὰ τὸν Τρικοῦπην ἢ τὸν Δηλιγιάνην, διὰ τὴν πλειοψηφίαν ἢ τὴν μειοψηφίαν σὲ βεβαίως, ἂν ἔβλεπα κανένα ἀπ' αὐτοὺς τοὺς σπθαιμιαίους κομματαρχίσκους νὰ τρέχῃ ὀπίσω ἀπὸ τὴς διηδηλώσεις θὰ ἐσθήκωνα τὸ δικανίκι μου καὶ θὰ τοῦ ταῖς ἐβρεχάλ...

* *

Ἐχω νὰ σοῦ ἀναγγεῖλω καὶ μίαν πολὺ εὐχάριστον εἰδήσιν: ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου ἔγειναν τὰ ἐγκαινία τοῦ σιδηροδρόμου Λαυρίου, καὶ τῷ ὄχι κρυφὸ καμάρι. Ὡ! τί ὠρατὸν πρᾶγμα εἶνε νὰ βλέπῃ κανεὶς ἐπάνω ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν ἢ ἀπὸ τὸν λόφον τοῦ Ἀστερασκοπείου τρεῖς ἀμαξοστοιχίας: τῶν Ἀθηνῶν, τῆς Πελοποννήσου, τοῦ Λαυρίου νὰ τρέχουν κατὰ

διαφόρους διευθύνσεις καὶ νὰ ξεπροβάλλῃ ὁ λευκὸς ἀτμός των μέσα ἀπὸ τὸν ἐλαῖώνα ἢ ἀπὸ τὰ δένδρα τοῦ Φαλήρου!

Νᾶξευρες πόσον χαίρω ποὺ βλέπω τέτοιαν πρόδον! οἱ σιδηροδρόμοι ὀλιγοστέουσι τὰς ἀποστάσεις, ἐνόνουν τὴν πρωτεύουσαν μὲ τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία, καὶ αὐτὰ ἀναμεταξύ των· ὀμοιάζουν μὲ ἀρτηρίας αἱ ὅσαι κέρνουν τὸ αἷμα ἀπὸ τὴν καρδίαν καὶ το μοιράζουν εἰς ὅλον τὸ σῶμα καὶ του δίδουν ζωὴν.

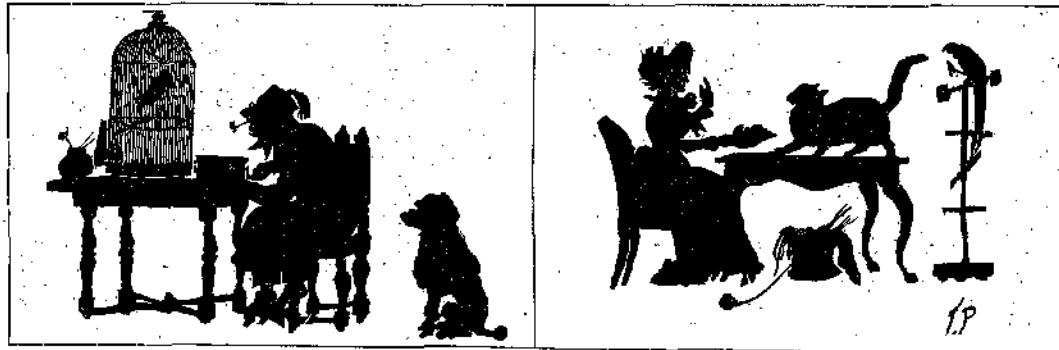
Τοῦτο τὸ ἐννοεῖς καὶ εἰ χωρικὸι τῶν περιχώρων τῶν Ἀθηνῶν, οἱ ὅποιοι σχεδὸν ἐκλαίαν ἀπὸ τὴν ζουσαν τὴν πρώτην ἀτμῆμαξαν εἰς τὸ χωρίον των· τῶρα ἄλλοι μετὰ ἐν τέταρτον, ἄλλοι μετὰ μιστὴν ὥραν, ἄλλοι μετὰ μίαν ὥραν τὸ πολύ, χωρικοὶ μετὰ τὰ δισάκια των καὶ χωριανοποῦλαι μετὰ τὰ νόστιμα φορέματά των, εἶνε εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐνῶ πρῶτῃτερα ἦθελαν ὥρας καὶ ὥρας! Ἀλλ' ὑπερπεριότερον ἀπ' ὅλους θὰ χαίρωνται πιστεύω ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐξετέλιον ἕως τῶρα καθήκοντα σιδηροδρόμου· τουτέστι οἱ γάδοροι· ἐγλύτωσαν οἱ κολομοῖροι ἀπὸ τόσους μακροῦς δρόμους ὅπου ἔκμηναν ἀπὸ τὸ Ἀμαρῶσι, τὸ Ἡράκλειον, τὴν Κηφισίαν, τὴν Κοροπί, φέροντες εἰς τὴν ράχιν των βαρῦ φορτίον καὶ ἐν ἐλλείψει ἄλλου τὸν ἀφέντην των. Ντέ! καὶ κατέβαινε τὸ ξύλο! τῶρα ἐν ὧ βόσκουν εἰς τὰ λιβάδια, χωρὶς σχμάρι, ἄμα βλέπουν νὰ περῶ ὁ σιδηροδρόμος σταματοῦν, κινεῖν ἐ' αὐτὰ των ὡς νὰ ἐπιδοκιμάζουν τὰ γασόμενα, καὶ τονίζου ἐν δυνατῶν ἀγκύρισμα εὐγνωμοσύνης: Γκάρ, σιδηροδρόμε, γκάρ!

* *

Ὁ ἐπιφέρων τὸ παρόν μου θὰ σοῦ δώσῃ ἐν ὠραϊώτατον κλωνὶ ἀνθισμένης ἀμυγδαλιάς, ἡ ὅποια ἀνθίσει πρὸς τιμὴν μου, ὅπως εἰσέυρεῖς, καὶ φέρει τὴν ἀνοιξὴν ἐν ὧ ἀκόμη εἶνε χειμῶν· εἶδε; πῶς στολλίζουσι αἱ ἀμυγδαλαῖαι τοὺς ἀγρούς μετὰ τὸ κάτασπρον των χρῶμα καὶ πῶς ταῖς κελαδοῦν τὰ πουλιά; Ἐίδες;... ἀλλὰ ἐτελείωσε τὸ χαρτὶ μου... καὶ μὲ αὐτὸ καὶ ἡ πολυλογία μου.

Σὲ γλυκοφιλοῦ ὁ φίλος σου
Φεβρουάριος
Ὅτι πιστὸν ἀντίγραφον
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΩΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΗΣ

Η ΦΙΛΟΝΕΙΚΙΑ ΤΟΥ ΣΑΠΙΟΚΑΡΑΒΑΚΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΡΑ ΜΙΧΑΛΑΚΑΙΝΑΣ

Ο Σαπιοκαραβάκης έκατοικούτεν εις τὸ πρῶτον πάτωμα ἐνὸς σπιτιοῦ· ἡ κυρὰ Μιχαλάκαινα ἐκατοικούσεν εις τὸ ἰσόγειον τοῦ ἰδίου σπιτιοῦ.

Ο Σαπιοκαραβάκης ἦτο κουτός· ἡ κυρὰ Μιχαλάκαινα ἦτο κακὴ.

Ο Σαπιοκαραβάκης διὰ τίποτε ἄλλο δὲν ἐφρόντιζεν εις τὸν κόσμον παρὰ διὰ τὸ καναρίνι του, εις τὸ ὁποῖον ἐμάνθανε μὲ ἐν ὄργανέτῳ διάφορα τραγοῦδια, καὶ διὰ τὸν Κανελόρριζον, τὸν σκύλον του, ὁ ὁποῖος εἶχε τόσον περισσοτέραν γνῶσιν ἀπὸ τὸν ἀφέντην του, ὥστε εἰμποροῦσε νὰ του πωλῆσῃ καὶ κάμπουσῃ.

Ἡ κυρὰ Μιχαλάκαινα ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον περισσότερον ἀγαποῦσε τὸν γάτον της τὸν Μούρτσουφλον, ἐνὰ ἀφεντόγατον.

Ἡ κυρὰ Μιχαλάκαινα ἄλλην δουλειὰ δὲν ἔκαμε ἀπὸ τὸ πρωτὸ ἕως τὸ βράδυ παρὰ νὰ γλυκοτραγίξῃ τὸν Μούρτσουφλον, καὶ νὰ τον χαϊδεύῃ.

Μόλις εὑρίσκει καιρὸν νὰ ρίψῃ καὶ καμμιά ματιὰ εις τὸν παπαγάλλον της.

Ο Σαπιοκαραβάκης πάλιν, ὅπως εἴπαμεν, ἀπὸ τὸ πρωτὸ ἕως τὸ βράδυ δὸς του κ' ἐπαίξε τὸ ὄργανέτῳ διὰ νὰ μανθῆνῃ σκοποῦς τὸ καναρίνι του.

Ο Σαπιοκαραβάκης, ἔτσι, χωρὶς νὰ θέλῃ, δὲν εἰμποροῦσε ὁ ἄνθρωπος νὰ χωνεύσῃ τὸν Μούρτσου-

φλον. Μὰ καὶ ἡ κυρὰ Μιχαλάκαινα δὲν ἐπολυνοσιμεῖτο τὸν Κανελόρριζον.

Μίαν ὥραν καλοκαιρινὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφυσούσε ὁροσερὸ ἀεράκι, καὶ ἔλαμπεν ὁ ἥλιος, ὁ Σαπιοκαραβάκης κατέβηκε κάτω εις τὸ περιβολάκι του τὸ κλουβὶ τοῦ καναρινοῦ του.

Ο Μούρτσουφλος ἐνόησε, αθεὶς ἀπὸ τὴν εὐμορφίαν της ἀνοίξεως ἔκανε τὸν περίπατόν του κάτω ἀπὸ τὰ πρῶτα φύλλα τῶν δένδρων ὅταν ἔξαφνὰ βλέπει τὸ καναρίνι εις τὸ κλουβὶ του.

Κυττάζετε τὸν πῶς ἐτανύσθηκε, τὸ μάτι του λάμπει, ἡ οὐρὰ του ἐφούντωσε, καὶ εἶνε ἔτοιμος νὰ πηδήσῃ, καὶ στέκει μόνον ἀκόμη ὡς νὰ λογαριάξῃ πόσον διάστημα τὸν χωρῖζουσι τὰ κάγκελα τοῦ κλουβιοῦ ἀπὸ τὸ καναρίνι ποῦ φωνάζει καὶ κτυπιέται μέσα κατατρομαγμένο.

Ο Σαπιοκαραβάκης, ἡσυχος, ἐπεριπατοῦσε ἔχων τὰ χέρια εις τὴν τσέπην του κ' ἐτραγοῦδοῦσε:

Πουλάκι ἐένο,
ξεντημένο [δὶς]
καὶ μοναχό!
παῦ νὰ 'κουμπήσω
νὰ ξενυχήσω [δὶς]
νὰ μὴ χαθῶ!

Ο Σαπιοκαραβάκης βλέπει τί κακὸ μέλλει νὰ γίνῃ, καὶ ἀφίνει μισὸ τὸ τραγοῦδι του· αἱ ὀλίγαι τρίχες του σηκώνονται ὄρθαι κάτω ἀπὸ τὸ φέσι του. Χύνεται ἐπάνω εις τὸν γάτον, φωνάζων:

— Ποῦ εἶνε τὸ σκουπομάνικο, ποῦ εἶνε το!

Ο Μούρτσουφλος τὸ κόβει λάσπη ὅσο γρηγορότερα εἰμποροῦσε· ἡ κυρὰ Μιχαλάκαινα τὸν βλέπει ἀεὶ τέτοια κατὰστασι καὶ τον παίρνει 'ς τὴν ἀγκαλιά της· Ο Μούρτσουφλος μαζεύεται, κουλουριάζεται. Μὰ ἡ κυρὰ του, ἔξω φρονῶν ἀπὸ τὸν θυμόν της, ἀπλώνει τὸ χέρι της σὰν τρανὸς ῥήτωρ καὶ λέγει πρὸς τὸν Σαπιοκαραβάκην:

— Σὺ εἶσαι, κακούργε, ἐπαναστάτη! Αἱ σ' ἐπίασα μὲ τὰ ἔπλα 'ς τὸ χέρι! Θά 'σε στελῶ 'ς τὸ κακουργιοδικεῖον.

— Μὰ ὁ γάτος σου, κυρὰ Μιχαλάκαινα ἔκαμε...

— Τί ἔκαμε;..

— Ἐνέδρα!

— Ἐνέδρα! ἐνέδρα καὶ ξενέδρα δὲν ξέρω ἐγώ...

Ἄκους ἐκεῖ τὸν καιμένο μου τὸν Μούρτσουφλο νὰ του λέν πὼς κάνει ἐνέδρα! σὺ εἶσαι ἐνέδρας! καὶ θά σου τ' ἀποδείξω 'ς τὸ κακουργιοδικεῖον, ποῦ θὰ σὲ στελῶ με τὸ σκουπομάνικό σου...

Ο Σαπιοκαραβάκης τάχασε· μὰ σὲ λίγο ἔρχεται

'ς τὰ συγκαλά του καὶ στέλλει κατεπάνω της κυρὰ Μιχαλάκαινας τὸν Κανελόρριζον.

— Γρήγορα, Κανελόρριζε! Τρέχα, δάγνασέ την, ξέσασέ την, κομμάτισέ την! ἔκαμε καὶ αὐτὸν τὸν βρωμόγατον· ἔλα ντέ· νὰ σὲ ἰδῶ παιδιά!

Ο Κανελόρριζος τρέχει, καὶ βάζει ἔμπρὸς τὸν Μούρτσουφλον, ὁ ὁποῖος τὸ βάζει 'ς τὰ πόδια.

Ἄλλὰ τί τρέχει; ἢ μᾶλλον διατί δὲν τρέχει ὁ Κανελόρριζος... Προδοσίε, προδοσίε!

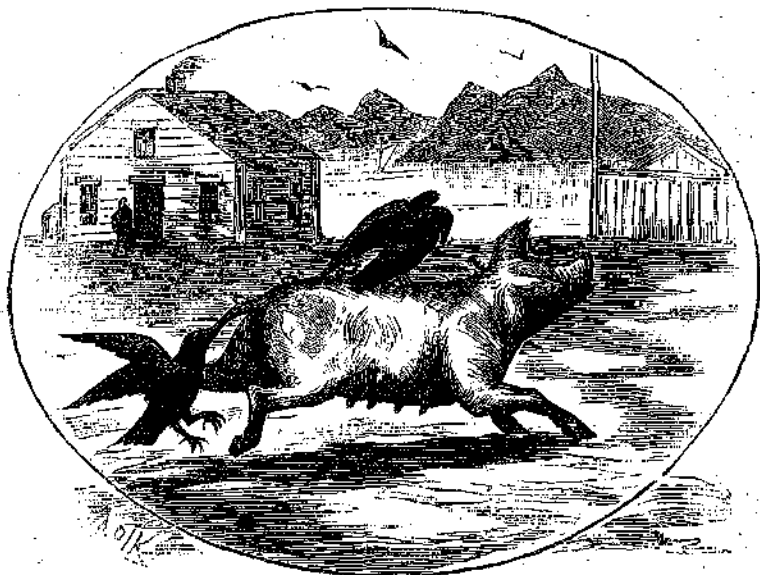
Ο Κανελόρριζος ἐσταμάτησε· ἡ κυρὰ Μιχαλάκαινα διὰ νὰ γλυτώσῃ καὶ ὁ Μούρτσουφλος καὶ αὐτὴ, τοῦ κρεμᾶ ἔμπρὸς μίαν ἀλυσίδα λουκάνικα. Ο Κανελόρριζος ἐλησημόνησε καὶ τὸν ἀφέντην του, καὶ τὸ καναρίνι του, καὶ ἔλα, καὶ μὲ ρουθούνια τετωμένα μωρίζεται τὰ λουκάνικα· δὲν σηκώνει οὔτε κεφάλι πλεῖα καὶ δὲν βλέπει ὅτι ὁ ἐχθρὸς του φουντωμένος φουσκώνει τὴν ράχιν του ἐπάνω 'ς τὴν ράχιν της κακῆς κυρᾶς του.

— Ἄχ! Κανελόρριζε, μ' ἐντρόπιασες κ' ἐντρόπιασες καὶ τὸν ἑαυτὸν σου, πάγει ἡ τιμὴ σου! φωνάζει ὁ Σαπιοκαραβάκης.

[Ἐπεται τὸ τέλος]

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΟΙ ΜΟΥΣΑΦΙΡΑΙΟΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΛΑΡΔΗ (ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ἡ κυρία Λαρδῆ ἐπῆγε νὰ κάμη περίπατον εἰς τὴν ἐξοχὴν ἕνα πρωΐ· εἶχε ἰδεῖ ἀπὸ βραδύς ἕνα χωράφι σπερμένο γογγύλια, καὶ τραβᾷ ἴσα πρὸς τὸ χωράφι. Καὶ σεις, βέβαια, τὰ τρώγετε τὰ γογγύλια, ἀλλ' αὐτὴ τὰ καταβροχθίζει σὰν κυρία Λαρδῆ, τοῦτέστι σὰν γουρούνα ποῦ εἶνε, καὶ τὰ γουρούνια εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκὰ τρώγουν καὶ παραπολύ καὶ ἀπ' ὅτι τύχη. Ἡ κυρία Λαρδῆ λοιπὸν ξεριζώνει τὰ γογγύλια, σκάπτουσα τὸ χῶμα μὲ τὴν ἄκραν τῆς μύτης τῆς, ἡ ὁποία ὡς γνωστὸν λέγεται ρύγχος.

Ἡ κυρία Λαρδῆ τρώγει τρώγει καὶ δὲν χορταίνει. Καὶ διὰ νὰ μὴ μὲνῆ μόνῃ τῆς καὶ στενοχωρεῖται, ἐρχονται νὰ τῆς κρατήσουν συντροφιά δύο κύριοι: δύο κόρακες, μαυροφορεμένοι ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἕως εἰς τὰ νύχια. — Μήπως τρώγουν καὶ οἱ κόρακες γογγύλια; θὰ μ' ἐρωτήσετε. — Ὅχι, ἀλλὰ τρώγουν τὰ σκωλήκια τὰ ὁποῖα βγάζει ἡ κυρία Λαρδῆ ἀπὸ τὸ χῶμα μὲ τὸ ρύγχος τῆς. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἡ κυρία Λαρδῆ ἔφαγε ἀρκετὰ, δηλαδὴ παραπολύ, παίρνει τὸ δρόμον καὶ γυρνᾷ πίσω εἰς τὸ σπητιὶ τῆς. Τότε οἱ κόρακες, οἱ ὁποῖοι ἐνόμισαν ὅτι ἡ κυρία Λαρδῆ ἀνακάτωσε τὸ χῶμα διὰ τὸ χατηρί των, διὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσουν, θέλουν νὰ φανοῦν εὐγενεῖς καὶ περιποιητικοί· ὁ ἕνας κάθεται εἰς τὴν ράχιν τῆς, ὁ ἄλλος κρεμιέται ἀπὸ τὴν οὐρὰν τῆς, διὰ νὰ τὴν συνοδεύσουν τάχα εἰς τὸ σπητικὸ τῆς. Ὅλοι βγαίνουν ἀπὸ τὰ σπίτια των καὶ τοὺς βλέπουν, καὶ βλέπουν καὶ τὴν κυρίαν Λαρδῆ καὶ δὲν πιστεύουν τὰ μάτια των.

Ἄν εἶχατε πτερὰ σεις, μικρά μου παιδάκια, δὲν θὰ ἐπροτιμούσατε νὰ πετᾶτε ὑψηλά, ἀπὸ δένδρον εἰς δένδρον, εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα τῆς ἐξοχῆς;

Ἀλλ' οἱ κόρακες αὐτοί, φαίνεται ὅτι εἶνε ἄκνηροί, εὐρήκαν ἀμάξι δίχως πληρωμὴ, καὶ ἀνέβηκαν ἐπάνω διὰ νὰ γλυτώσουν τὸν κόπον. Ἀλλὰ δὲν μωσχοβολᾷ ἡ ράχη τῆς κυρίας Λαρδῆ καὶ δὲν πιστεύω νὰ εἶνε διόλου εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴν θέσιν των· καὶ δὲν συλλογίζονται οὔτε τὴν ἐντροπὴν νὰ καταντήσουν νὰ ἔχουν τὴν ἀνάγκην μιᾶς γουρούνας! Ἀλλὰ οἱ ἄκνηροὶ αὐτὰ παθαίνουν, προσβολὰς καὶ ἐντροπὰς.

Ο ΜΑΧΑΙΡΑΣ

Τοῖτι, τοῖτι! ὅταν περνᾷς,
στὸν τροχὸ τοῦ ποῦ γυρίζει
τοῖτι, τοῖτι ὁ μαχαιρᾶς
τί νὰ κάμνη, νὰ τροχίτζη;

Κάμνει σὲ καλὴ στιγμῆ
ἕνα κοφτερὸ μαχαίρι
γιὰ νὰ κόψουν τὸ ψωμί,
ὄχι ὅμως καὶ τὸ χέρι.

Κάμνει καὶ σ' αὐτὸ κοντὰ
ἕνα εὐμορφὸ φαλίδι
ποῦ στὴν κέρη ποῦ κεντᾷ
δῶρον ἢ μαϊμὰ το δίδει.

Καὶ κατόπι προσπαθεῖ,
μ' ἄλλῃ τὴν παλιὰ του νειότη,
καὶ δουλεύ' ἕνα σπαθί
γιὰ τὸν νέο στρατιώτη.

Ποῦ θὰ σύρη μὲ κινρὸ
τὴν ἀστραπερὴ λεπίδα,
νὰ σκοτώσῃ τὸν ἐχθρὸ,
νὰ δοξάσῃ τὴν Πατρίδα.

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΤΗΡΑΜΕΝΟΙ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 40]

— Τί σημαίνει αὐτὸ; ἠρώτησεν ὁ στρατηγὸς τὸν διοικητὴν. Τόσον πολὺ κρύπτεις τὰ ὄπλα σου καὶ τὰ πολεμολογία σου, ὥστε κανέναν εἰς τὴν Ταυρίδα δὲν τα εἰςεύρει;

— Ἡσύχατε, γενναῖε, Μοχαμὲδ Ἀλῆ Χάν, ἀπεκρίθη ὁ Ἀβδουλλάχ. Ἡ ἡσυχία τῆς πόλεως εἶνε μεγάλῃ διπλωματικὴ προσποίησης. Ὅλοι αἱ οἰκίαι εἶνε γεμάται ἀπὸ στρατιώτας ὀπλισμένους. Ἀλλὰ τοὺς ἀπαγορεύω νὰ φανοῦν, διότι οἱ Κοῦρδοὶ κατάσκοποι, οἱ ὁποῖοι δὲν λείπουν ἀπὸ τὴν πόλιν μας, δὲν εἰσεύρουν τὰς δυνάμεις μας οὔτε ἀπὸ πόσας χιλιάδας στρατιωτῶν ἀποτελεῖται ὁ στρατὸς μας. Οἱ ἐχθροὶ χωρὶς κινεῖαν ὑπόψιν θὰ προχωρήσουν ἀφοβοὶ καὶ τότε θὰ ὀρμήσωμεν ἐναντίον των καὶ θὰ τοὺς πεπολοψώμεν ὅλους!

Ὁ Μίρζα Ἀβδουλλάχ ὠμίλει μὲ τοικύτην πεποιθην, ὥστε ὁ στρατηγὸς ἀνεχώρησεν εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἀποστολὴν του.

Ὀλίγας στιγμὰς μετὰ τὴν ἀνεχώρησιν τούτου ἔφρασεν ὁ Μανσοῦρ.

— Ἐλα γρήγορα, ἀγαπητέ μου φίλε, ἐφώνηξεν ὁ φιλόργυρος ἄμα ἐβόηκεν ὁ Ἐβραῖος.

Ὁ καιρὸς μᾶς βιάζει. Δὲν εἰμφορῶ νὰ ὑποκρίνωμαι πάντα ὅπως τῶρα· πρέπει νὰ σώσω μὲ κάθε τρόπον τοὺς θησαυροὺς μου. Τί σου εἶπε τὸ ἰσχυρὸν πνεῦμα; σοῦ ὠμίλησεν εἰς τὸ ὄνειρόν σου;

— Ἀγαπητέ μου κύριε, εἶπεν ὁ Μανσοῦρ, εἶδα ἕνα ὄνειρον πολὺ παράξενον, ποτὲ μου δὲν εἶχα ἰδεῖ τέτοιο πρᾶγμα, καὶ παρακαλῶ τὴν Ἐξοχότητά σου νὰ

με φωτίσῃ· διότι αὐτὸ τὸ ὄνειρον εἶνε πολὺ δυσκολοεξηγήτην.

— Τί εἶδες λοιπὸν;

— Εἶδα, εἶπεν ὁ Μανσοῦρ, ὅτι ἡ Ἐξοχότης σου καὶ ἐγὼ ἐταξιδεύσαμεν εἰς τὸν ὄρνον, πολὺ ἐπάνω ἀπὸ τὸν περσικὸν κόλπον καὶ ὄχι μακρὴν ἀπὸ τὰ σύνορα τοῦ Κουρδιστάν. Ἐκρατοῦσαμεν τὴν γῆν ἀνάμεσα εἰς τὰ χέρια μας· ἡ γῆ ἦτο μίᾳ μεγάλῃ σφαῖρα ἡ ὁποία ἐγυρνοῦσε τόσον γρήγορα ὥστε ἐξαλιζόμεθα, καὶ εἰς τὸ κέντρον τῆς ἔλαμπε ἡ εἰκὼν τοῦ ἁγίου προφήτου, ὁ ὁποῖος ἐκάθητο μὲ σταυρωμένα γόνατα.

— Παράδοξον ὄνειρον πραγματικῶς, εἶπεν ὁ διοικητής. Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται ὅτι ἡμεῖς αὐτὴν τὴν ἐξήγησιν πρέπει νὰ δώσωμεν: ὅτι τὸ κέντρον τῆς γῆς εἶνε ἡ καλλιτέρα κρύπτη διὰ τὸν θησαυρὸν μου. Αὐτὴν τὴν νύκτα θ' ἀναχωρήσωμεν οἱ δύο μας εἰς τὰς βαθεῖας στέππας αἱ ὁποῖαι περικυκλόνουν τὴν Ταυρίδα, θὰ ζητήσωμεν εἰς τὴν ρίζαν μιᾶς χουρμαδιᾶς ἀσφαλὲς μέρος. Ἐλα λοιπὸν τὰ μεσάνυχτα μὲ τὴν καμήλαν σου· θὰ ἐπιστρέψωμεν πρὸ τῆς αὔγης.

Ὁ Μανσοῦρ ὑπεσχέθη νὰ ἔλθῃ τὴν ὀρισθεῖσαν ὥραν καὶ ἀνεχώρησε.

Πρὶν ἀκόμη καλονυκτίσῃ ἄλλος ταχυδρόμος ἦλθεν, ἀκολουθούμενος ἀπὸ μεγάλῃ συνοδείᾳ. Ἦτο ὁ πρίγκιψ Ἀβεδὴν-Μουσταφᾶ-Χάν, ὁ ἀδελφὸς τοῦ σάγου τῆς Περσίας, καὶ ἤρχετο ν' ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸν Μίρζα Ἀβδουλλάχ ὅτι ἐπεθύμει νὰ διοικήσῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος τὸν στρατὸν ὁ ὁποῖος ἦτο συνηθραϊμένος εἰς τὴν Ταυρίδα.

— Τί τιμή διά τούς στρατιώτας μου! ἀνέκραζεν ὁ διοικητής ὑποκρινόμενος μεγάλην χαράν. Αὐριοῦ τὸ πρωὶ θὰ παρατάξω τὸν στρατὸν εἰς τὴν μεγάλην πεδιάδα, καὶ ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης θὰ εἰσπορέσῃ νὰ ἐπιθεωρήσῃ ὅλους τούς ἀνδρείους μας. Καὶ τώρα, πρίγκιψ, καταδέξου νὰ κατοικήσῃς εἰς τὸ ἰδιαιτέρον μου δωμάτιον· θὰ διατάξω νὰ σοῦ ἐτοιμάσουν λαμπρὸν δεῖπνον.

Ὁ πρίγκιψ εὐχαρίστησε ζωηρῶς τὸν διοικητὴν, τοῦ ὁποῦ ἡ ἀγωνία ἤρχισε νὰ γίνεταί ὅλον ἐν μεγαλειτέρῃ.

Ὁ Μανσοῦρ, πιστὸς εἰς τὴν ὑπόσχεσίν του, ἦλθε τὰ μεσάνυκτα ἐμπρὸς εἰς τὴν θύραν τοῦ μεγάρου μὲ τὴν κάμηλόν του.

ἀναστεναγμὸν ὁ Μανσοῦρ, ὁ ὅποιος, ὅπως ὁ Ἄβδουλλάχ, ἐλάτρευε τὰ χρήματα.

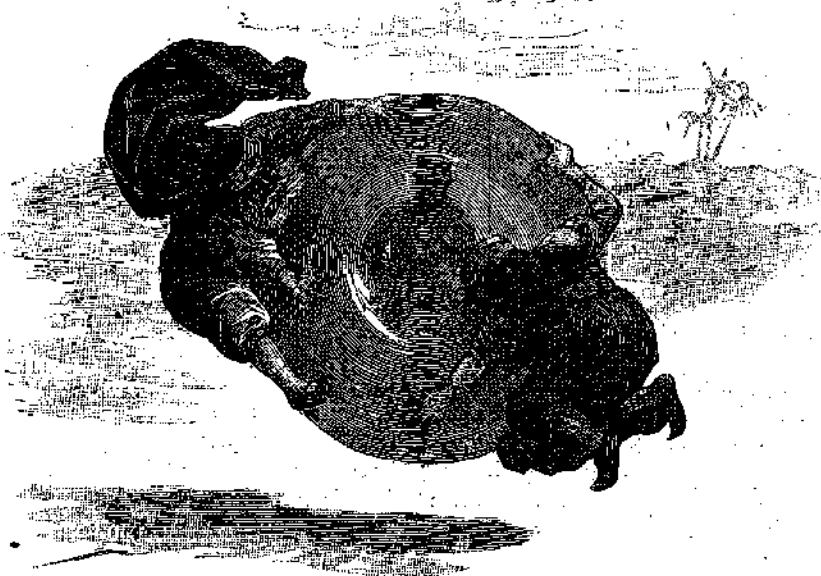
— Καλλίτερα ν' ἀποθάνω κοντὰ εἰς τὸ μαλαματικό μου παρὰ νὰ το σκορπίσω διὰ τὴν Περσίαν... εἶπεν ὁ Ἄβδουλλάχ.

Μόλις ἐτελείωσεν αὐτὴν τὴν βλασφημίαν ὁ ἄπιστος διοικητής, ἡ κάμηλα ἐγλίστρησε καὶ ἔρριψε μὲ ὀρμὴν τούς δύο ἀναβάτας τῆς εἰς τὴν ἄμμον τῆς στέπης.

Οἱ πόδες τῆς καμήλας καὶ οἱ τρεῖς σάκκοι τοῦ χρυσοῦ ἔπεσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ διοικητοῦ, ὅστις ἐλιποθύμησεν ἀπὸ τὸν πόνον.

Ὅταν ὁ Ἄβδουλλάχ ἦλθεν εἰς τὸν αὐτόν του, ὁ ἥλιος ἐχρόσωνε τὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν.

Ὁ Ἄβδουλλάχ πονῶν ἀκόμη ἀπὸ τὸ πέννημόν του,

« ΕΚΡΑΤΟΥΣΑΜΕΝ ΤΗΝ ΓΗΝ ΑΝΑΜΕΣΑ ΕΙΣ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΜΑΣ » (Σελ. 59)

Ὁ Ἄβδουλλάχ εὗρεν εὐκαιρίαν ἐκ τῆς ταρχῆς, ἡ ὁποία ἐπεκράτει εἰς τὴν κατοικίαν του, νὰ φύγῃ. Ἐκράτει τρεῖς σάκκους βιρυτάτους, τούς ὁποίους ὁ Μανσοῦρ καὶ αὐτὸς μὲ πολλὰ βάζανα κἀπόρρωσαν νὰ φορτώσουν εἰς τὴν βάχιν τῆς καμήλας, ἡ ὁποία μὲ τὰ μεγάλα καὶ γρήγορα πῆδια τῆς ἔφερεν αὐτούς, ἐντὸς ὀλίγου, ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν.

— Τὸ δυστυχισμένο μου τὸ μαλαματικό! μόλις εἰσπόρεσα νὰ γελίσω τρία σάκκια, ἔλεγεν ὁ Ἄβδουλλάχ· πῶς νὰ το φέρω ὅλο ἐδῶ; Τί κρίμα νῆγε τόσο βαρὺ!... Ἐλογάριασα, ἀγκιπνέ μου Μανσοῦρ, ὅτι θὰ μου χρειασθῇ ἐν ἔτος διὰ νὰ μεταφέρω τούς θησαυρούς μου ἔως ἐδῶ...

— Ἐἶνε πραγματικῶς ἀμαρτία νὰ ἐξοδεύσῃς τόσα ὄρατα πλοῦτη εἰς τροφὰς καὶ πολεμφοδία, εἶπε μὲ

ἔτριψε μηχανικῶς τούς ὀφθαλμούς του ἔπειτα ἐσηκώθη ζωηρῶς καὶ ἐκάθησε διὰ νὰ ἰδῇ τί ἐγείνεν οἱ σάκκοι τοῦ χρυσοῦ του.

— Ὡ! ἐκπληξίς! οἱ τρεῖς σάκκοι εἶχαν γίνεαι ἄφαντοι ὅπως καὶ ἡ κάμηλα, καὶ μόνον πλησίον τοῦ διοικητοῦ ἔμεινεν ὁ ἀτυχῆς Μανσοῦρ βογαλιζίων μὲ ὄλην τὴν δύναμιν τῶν πνευμένων του.

— Μανσοῦρ! Μανσοῦρ! ἐφώνησεν ὁ Ἄβδουλλάχ σείων δυνατὰ τὸν σύντροφόν του· ζύπνῃ δὲ τρέξωμεν νὰ γλυτώσωμεν τὸν θησαυρόν μου, ἂν εἶνε καιρὸς ἀκόμη... Ἄλλάχ! Θεέ μου! τί στραθὴν ἰδέα ἦταν αὐτὴ τοῦ μου κατέξῃ νὰ ἔλθω ἔως ἐδῶ!...

Κατηραμένο νὰ εἶνε τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον μᾶς ἔδωκε τόνον κακὴν συμβουλήν!... Ἄχ! τὸ μαλαματικό μου, τὸ ἀσημικὸ μου, ὅλα θὰ τὰ χάσω!

Ὁ Μανσοῦρ, τινάχθει· ἐπάνω ἐξαφνικὰ, ἐκύτταξε τὸν διοικητὴν μὲ ἐκπληξιν, μὴ εἰσέβρων ἂν ὠνειρεύετο, καὶ μὴ πιστεύων ὅτι αὐτὸς ἦτο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πεσμένος εἰς τὴν ἄμμον τῆς στέπης...

Τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἤκουσαν, ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Ταυρίδος, πολλοὺς πυροβολισμούς· ἔπειτα ἐνοικεῖν αὐτοῦ ὁ οὐρανὸς καὶ ἐρυθρὰ φλόξ ἐφάνη ἐπάνω ἀπὸ τὴν πόλιν.

— Οἱ Κοῦρδοι ἐμβῆκαν εἰς τὴν Ταυρίδα! ἐφώνησεν ὁ Μανσοῦρ, κατατρομαγμένος· θὰ εὗρηκαν τοὺς κατοίκους νὰ κοιμῶνται, καὶ τώρα καίουν τὰ σπίτια! Ἄλλάχ! Μωχαμέτ! τί κατατροφή, καὶ τί θρήνος θὰ γίνῃ· δὲν συλλογίζεσαι, ἀφέντη Ἄβδουλλάχ, ὅτι αἰτία ὄλων αὐτῶν εἶνε ἡ φιλαργυρία σου.

μὲ τὰ ὁποῖα ὄτε μιαν τουφεκιὰν δὲν θὰ εἰσπορέσῃ νὰ ρίψουν ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ Ἄβδουλλάχ καὶ σὺ εἶσθε δύο φιλάργυροι, δύο ἐγωῖσται, δύο κατηραμένοι!...

Ἡ φωνὴ τοῦ πνεύματος ἐγένετο βροντωδεστέρα, ὅσον δυνατώτερος ἤκούετο ὁ ἦχος τοῦ πυροβολισμοῦ ἦτο τρομερὸν ν' ἀκούη κανεὶς τὴν φωνὴν ἐκείνην, ἡ ὁποία ἤκούετο δυνατώτερα ἀπὸ τὸν ἦχον τῶν κανονίων τοῦ ἐχθροῦ.

— Σηκωθῆτε ἐπάνω, ἄθλιοι! ἐφώνησε καὶ πάλιν τὸ πνεῦμα—καὶ οἱ δύο φιλάργυροι ἐσηκώθησαν τρέμοντες—φύγετε ἀπ' ἐμπρὸς μου· πηγαίνετε μέσα εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην τὴν ὁποῖαν ἐπροδώσατε καὶ κατεστρέψατε. Πηγαίνετε ν' ἀποθάνετε ὡς προδόται!

« ΠΗΓΑΙΝΕΤΕ Ν' ΑΠΟΘΑΝΕΤΕ ΩΣ ΠΡΟΔΟΤΑΙ ΠΗΓΑΙΝΕΤΕ, ΚΑΤΗΡΑΜΕΝΟΙ, ΑΝΑΝΔΡΟΙ! »...

— Ἡ φιλαργυρία σου καὶ ἡ σιωπὴ σου, ἄθλιο! ἐφώνησεν αἰφνης μιὰ φωνὴ ὡς κεραυνὸς ἡ ὁποία ἐτίραξε ὄλον τὸν ἄερα καὶ ἐγέμισε μὲ ἰρόνον τὴν καρδίαν τῶν δύο φιλαργύρων.

Εἰς γέρον λευκογένειος, κρατῶν βάρδον εἰς τὴν χειρὰ του, ἐφάνη ἐμπρὸς εἰς αὐτούς.

— Τὸ πνεῦμα τοῦ μέλλοντος! εἶπε κατατρομαγμένος ὁ Μανσοῦρ, πεσὼν προύμματα κατὰ γῆς.

— Ναί, τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον κατεδέχετο νὰ σοῦ φανερόνεται, οὐτιδανέ, διὰ νὰ προλαμβάνῃς τὰ ἐγωῖστικα σχέδια τοῦ φιλαργύρου ἐνδύχου αὐτοῦ διοικητοῦ... Σὲ διέτασσα νὰ τον παρακινήσῃς εἰς τὸ καλὸν καὶ σὺ δὲν ἔδωκας καμμίαν τηλασίαν εἰς τοὺς λόγους μου... Ἦθελες νὰ ἐποφελῆθῃς ἀπὸ τὰς πληροφορίας ὅπου σοῦ ἔδιδε, διὰ νὰ παλιήρῃς τὴν παληοτούφεκά σου,

πηγαίνετε κατηραμένοι, ἀνάνδροι!... Ἡ Περσίαν θὰ ἐκδικηθῇ!...

Οἱ δύο κατηραμένοι διωχθέντες ἀπὸ τὸ πνεῦμα, δὲν ἐτόλμησαν νὰ παρακούσουν. Μὲ συρμένῃν κεφαλὴν καὶ ἀργὸν βᾶδισμα ἔφθασαν εἰς τὴν Ταυρίδα, ὅπου, κατ' εὐτυχίαν τῆς πόλεως, ὁ πρίγκιψ Μουσταφᾶς ἐπολέμησεν ἐνδῶξως. Οἱ κάτοικοι ὀπλισθέντες ἐν βίᾳ ἔδειξαν τόσον θάρρος, ὥστε ἐνίκησαν τοὺς ἐχθρούς. Οἱ Κοῦρδοι ἐξεδιώχθησαν ἐκ τῆς Ταυρίδος μὲ μεγάλας τῶν ζημίας.

Ματαίως προσεπάθησε νὰ κρυφθῇ ὁ Μιρζα Ἄβδουλλάχ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μανσοῦρ. Τὸν ἀνεκάλυψαν κατηγορηθεὶς δὲ ὅτι ἐκρυψε τὸν πλοῦτόν του διὰ νὰ μὴ προμηθεύσῃ ὄπλα, πολεμφοδία καὶ τροφὰς εἰς τὴν πατρίδα του, ὅπως ἦτο τὸ καθῆκόν του,

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

44. Ἑλλησποσύμφωνον.

α*ι*ε*α—ι*α*—ω*α—ε*ε*υ*ε*η—ωη
α*α—α*α*α—ο*ία—**α*ία—αι—ν*α*ή.

Ἐστέλη ὑπὸ τοῦ Ἐπίσκοπου Παναγίου.

45. Συλλαβόγραφος.

Γράμμα εἶνε τὸ πρῶτόν μου καὶ τὰ τὸ δευτέρον μου,
Καὶ ἐκ τοῦ πρώτου μου πολλὰ δηλοῖ τὸ σύνολόν μου.

Ἐστέλη ὑπὸ τῆς Δουκίνας Παπαρούνας.

46. Συλλαβόγραφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε πρόθεσις, τὸ
δευτέρον μου δηλοῖ τέκνον, τὸ σύνολόν μου εἶνε στρατηγός
τοῦ Φιλίππου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου.

Ἐστέλη ὑπὸ Ἰωάν. Γ. Χαλαρακτιδίου.

47. Συλλαβόγραφος.

Τὸ πρῶτόν μου εἶνε πρόθεσις, τὸ δευτέρον σ' ἐνθῆσι,
Τὸ σύνολόν μου, φίλιται, εἰδήσιος περικλείει.

Ἐστέλη ὑπὸ Ἰωάν. Στ. Σολομωνίδου.

48. Λεξιγράφος.

Εἶμαι πουλί καὶ ἔρχομαι κ' ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα
ἐταν μυρίση ἢ ἀνοιξίς καὶ ἔγγη ἢ πρασινάδα.

Μ' ἂν φύγη ἕνα γράμμα μου ἀπ' τὰ ὀκτώ ποῦ ἔχω
μὲ κώματα περίφανα καράβια θεὸν ἢ βρέχου.

Ἐστέλη ὑπὸ τοῦ Σπυρίδου.

49. Λεξιγράφος.

Ἄν λυπάσαι, φίλιταί μου, τὸ τομάρι σου πολὺ,
φύγε, φύγε μακρυὰ μου, γιὰτι πάει θὰ σὲ φάγω.
Μ' ἂν μου βγάλῃς ἕνα γράμμα, σ' τὴ στιγμή μεταβολῆ,
θὰ σου δώσω τὴν εὐχὴ μου, ἵς τὴν Παράδεισον θὰ πάγω.

Ἐστέλη ὑπὸ τοῦ Ἀραπάνου.

50. Λένγμα.

Ἄπλοῦς ποιμὴν κατήντησα κριτής θεῶν νὰ γείνω.
Κριτής ἀνθρώπων γίνομαι ὁ ἤμισος ἂν μείνω.

Ἐστέλη ὑπὸ ἐπίσκοπος ἢ Ἀσπρακτοπούλου.

51. Λένγμα.

Ἄπλοῦν ὑπάρχα εἰς τὸ φῶς
Εἰς τὸ σκότος δὲ ἐπιπλῶν
Διπλοῦν μὲ βλέπει ὁ σοφός
Ἄλλ' ὁ ἀμάθης ἄπλοῦν.

Ἐστέλη ὑπὸ τοῦ Ἀρμενίου.

52. Λένγμα. Τὶ πράγμα εἰμπορεῖ νὰ σηκώσῃ χίλια καν-
τάρια ἄχρα καὶ δὲν εἰμπορεῖ νὰ σηκώσῃ μίαν ἀκὸν μαλόβι;

Ἐστέλη ὑπὸ τοῦ Ρεφαητίστου.

53. Λένγμα.

Τὸ ὕδωρ εἶν' ἡ μήτηρ μου, τὸ ὕδωρ ἡ τροφὴ μου,
Πλὴν καὶ ἐκ τούτου πάντοτε συμβαίνει ὁ θάνατός μου.

Ἐστέλη ὑπὸ τῆς Σπαρτιατικῆς Ἀρχιεπισκόπου.

54. Ἀκροστιχίς.

Ἀπὸ τὸ πρῶτόν μου ἀρχίζει τὸ ὄνομα μέρους περιφήμου διὰ
τὴν μάχην, ἢ ὅποια ἔγενεν εἰς τὴν ἀρχαιότητα.

Ἀπὸ τὸ δευτέρον μου τὸ ὄνομα γυναικῶς περιφήμου διὰ τὸ
κόλλος της.

Ἀπὸ τὸ τρίτον μου τὸ ὄνομα περιφήμου ἁγίου.

Ἀπὸ τὸ τέταρτόν μου τὸ ὄνομα περιφήμου ἀρχαίου ἱατροῦ.

Ἀπὸ τὸ πέμπτον μου τὸ ὄνομα περιφήμου γλύπτου.

Ἀπὸ τὸ ἕκτον μου τὸ ὄνομα περιφήμου ἀποστῆλου.

Ἀπὸ τὸ ἕβδομόν μου τὸ ὄνομα περιφήμου ὄρους εἰς τὴν ἀρ-
χαιότητα.

Ἀπὸ τὸ ὄγδοόν μου τὸ ὄνομα περιφήμου ποιητοῦ.

Τὸ δὲ σύνολόν μου εἶνε ὄνομα περιφήμου ἀστέιου φιλάσθου.

Ἐστέλη ὑπὸ τοῦ περιφήμου Πατατούκα.

55. Ἱστορικὴ ἐρώτησις. Οἱ ἀπεσταλμένοι μεγάλου
βασιλέως πηγαίνουσι δὴρα εἰς στρατηγόν τινα ὀνομαστον διὰ
τὴν ἀρετὴν εὐρίσκουσιν αὐτὸν νὰ ἀντλή ὕδωρ ἀπὸ τὸ
φρέαρ καὶ τὴν σύζυγόν του νὰ ζυμόνη. Ἀπέπεμψε τοὺς
ἀπεσταλμένους μὴ δεχθῆις τὰ δῶρα. Ποῖος εἶνε;

Ἐστέλη ὑπὸ τοῦ Συμπληρωτοῦ.

56. Ἀναγραμματισμός. Ὅπως εἶμαι, εἶμαι ὀπαθός
ταῦ Διονύσου, ἂν τὸ τρίτον μου γίνῃ δευτερον καὶ τὸ δευ-
τερον τρίτον, τότε γίνομαι πράγμα ἑρὸν ἂν τονισθῶ εἰς τὴν
λήγουσαν, ἢ ὄνομα ἂν τονισθῶ εἰς τὴν παραλήγουσαν.

Ἐστέλη ὑπὸ τοῦ Πασιζέλιου.

57. Λογοπαίγνιον. Ποῖος εἰςθεύει τίς πῖλος χωρεῖ ἔχι
μόνον ἕνα κεφάλι ἀλλὰ χιλιάδες κεφάλια;

Ἐστέλη ὑπὸ τοῦ Τίτρου τοῦ Πελάγου.

58. Λογοπαίγνιον. Ποῖα εἶνε ἡ πόλις τὴν ὅποιαν δευ-
κύνουмен πάντοτε εἰς τὸν Ἰωάννην λέγοντες τὸ ὄνομά της;

Ἐστέλη ὑπὸ τῆς Τόλτας Γελαστής.

ΛΥΣΕΙΣ

28. Ὁ φιλότιμος ἔς ἔχη τὴν φιλάτην του τιμὴν.

Ἄπλοῦν κατὰ τῆς κακίας, κέντρον πρὸς τὴν ἀρετήν. —

29. Καλλιπολις (Κηλή, πόλις). — 30. Εὐρώτας (Εὐ, Ρ,

τέλ). — 31. Θεμιστοκλῆς (Θέμις, τὸ, κλεις). — 32. Κήραξ,

καλ. — 33. Ἀθηναί, Ἀθηναί. — 34. Ἡ γέφυρα. — 35. Ποιάν,

τόπον. — 36. Τὸ ὄνομά μας. — 37. Ὁ πρῶτος 69 ὁ δευτε-

ρος 60, ἢ ὁ πρῶτος 90 καὶ ὁ δευτερος 25, ἢ ὁ πρῶτος 100

καὶ ὁ δευτερος 45, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. — 38. ΘΕΣΠΙΣ (1.

Θεμιστοκλῆς. 2. Ἑλέρας. 3. Σώλων. 4. Περσιάνδρος. 5.

Ἰπποκράτης. 6. Σάμος).

39

0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0

40. Ἡ Ἥρα (ἥρα). — 41. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυ-
σόστομος. — 42. Ἡ ἀλήθεια (ἄλλη θεία). — 43. Σουσου.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Β. Ἀθραμόπουλος, 3. Αἰθρίος Οὐρηνός, 2. Ἀλκίνοος ὁ Φαιάκιων, 9. Κωνσταντῖνος Γαβριλάκης, 8. Β. Ν. Γι-
αννούλης, 9. Διάβολος Κύπριος, 8. Ἐλαφρά Ἄκατος, 11. Δημ. Ἐμμανουλόπουλος, 4. Ἐστία, 7. Μιχαὴλ Κ.
Θεωδώρου, 2. Σ. Θεωτόκης, 7. Κάλυψ Ῥόδου, 2. Καρδινάλιος Ρισελιέ, 8. Σ. Α. Κριζώτης, 2. Κ. Κωνσταντινί-
δης, 4. Πάνος Ι. Αἰμπρου, 2. Λευκὸν Ῥόδου, 5. Μαρία Θρησσία ἡ Ἰσπανίς, 6. Παῦλος Γ. Ματθαίουπουλος, 2.
Ἰάκωβος Ν. Μεταξῆς, 5. Ἐλένη Α. Μπουκαούρη, 2. Πανούργος Ὀδυσσεύς, 7. Πέε μου, το νὰ σοῦ το 'πὼ, 12.
Πιπίγας, 5. Πρωτόπτερος Μέλισσα, 11. Ῥόδον τοῦ Ἀπριλίου, 6. Σπαρτιατικὴ Ἀρχιεπισκόπος, 13. Σπαρτιατικὴ Γορ-
γώ, 8. Σωκράτης, 10. Τίγρις τῆς Βεγγάλης, 6. Ἐλένη Κ. Τραυλοῦ, 11. Μαρία Α. Τσέπη, 7. Τίτρου τοῦ Πελά-
γους, 10. Δημήτριος Φιλινδράς, 1. Φιλόπατρις Ἐλένη, 6.

[Γὰ ὀνόματα τῶν λυτῶν, ἂν αἱ λύσεις ἐλήφθησαν μετὰ τὴν 26 Φεβρουαρίου, δὲ δημοσιευθῶσι εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον].